

تصویر ابو عبد الرحمن الکوردی

آشنایی با کشورهای جهان

ژاپن

محمود رضا برازش

چاپ دوم

آشنایی با کشورهای جهان

ژاپن

محمود رضا برازش

تابستان ۱۳۸۶

برازش، محمود رضا، ۱۳۴۱

ژاین / گردآوری و تنظیم محمود رضا برازش - مشهد انتشارات آفتاب هشتم، ۱۳۸۸

۹۳ ص: نقشه (رنگی) - ۳۹ - ۴۰

شابک جلد شومیز: ۹۷۸-۹۶۴-۲۸۳۹-۲۸-۵ ISBN 978-964-2839-28-5

شابک جلد سخت: ۹۷۸-۹۶۴-۲۸۳۹-۲۹-۲ ISBN 978-964-2839-29-2

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیفا (فهرست نویسی پیش از انتشار).

۱. ژاین الف. محمود رضا برازش، ۱۳۴۱. ب انتشارات آفتاب هشتم. ج. عنوان

۹۵۳/۸

ع/ب/دس

۴۲۴۷-۸۵م

کتابخانه ملی ایران

آشنایی با کشورهای جهان

ژاین

محمود رضا برازش

با همکاری: سودابه حسین زاده - زهرا سروقدی - امید گرمسیر - محمد رضا برازش

ویراستار: مرتضی خبازیان زاده

صفحه آرایی: احسان جالیری

چاپ دوم: ۱۳۸۸

۵۰۰۰ نسخه رقی

چاپ: ۳۱۲۵۰۵۲ دقت

شابک جلد شومیز: ۹۷۸-۹۶۴-۲۸۳۹-۲۸-۵

شابک جلد سخت: ۹۷۸-۹۶۴-۲۸۳۹-۲۹-۲

قیمت جلد شومیز: ۳۰۰۰۰ ریال

قیمت جلد سخت: ۴۰۰۰۰ ریال

حق چاپ محفوظ است

انتشارات آفتاب هشتم، مشهد - صندوق پستی ۱۸۸۶-۹۱۳۷۵

تلفن دفتر: ۰۵۱۱-۸۴۳۸۱۳۲. فروشگاه: ۰۵۱۱-۲۲۲۴۷۱۹

۶	پیشگفتار
۷	مقدمه
۱۰	۱- جغرافیای طبیعی
۱۰	موقعیت جغرافیایی
۱۲	آب وهوا
۱۳	کوهها
۱۴	رودها و دریاچهها
۱۶	حیوانات
۱۷	۲- جغرافیای انسانی
۱۷	جمعیت
۱۸	نژاد
۱۹	زبان و خط
۲۰	مذهب
۲۱	اسلام در ژاپن
۲۲	پرچم و سرود ملی
۲۲	فرهنگ و آداب و رسوم
۲۳	جشنها
۲۵	تعطیلات ملی
۲۶	خوراک
۲۷	نوشیدنی
۲۸	پوشاک
۲۹	هنر
۳۰	صنایع دستی
۳۱	معماری
۳۲	موسیقی

۳۵	سینما و تئاتر
۳۶	ادبیات
۳۷	تحصیلات
۳۸	ورزش
۴۱	۳- جغرافیای اقتصادی
۴۱	اقتصاد
۴۱	جایگاه ژاپن در اقتصاد جهانی
۴۲	سیستم اقتصادی
۴۴	واحد پول
۴۵	منابع طبیعی و معدنی
۴۵	واردات و صادرات
۴۶	صنایع مهم
۴۷	حمل و نقل
۴۹	توریسم
۵۰	کشاورزی
۵۱	جنگل داری
۵۲	ماهگیری
۵۳	۴- تاریخچه
۵۵	تاریخ قرن بیستم
۵۶	۵- سیاست و حکومت
۵۸	عضویت در سازمان های مهم
۵۸	رابطه با ایران
۵۹	روابط دو کشور پس از انقلاب اسلامی
۶۰	روابط اقتصادی
۶۰	آدرس سفارت ایران در توکیو
۶۱	۶- مناطق دیدنی و معروف
۶۱	توکیو
۶۶	هیروشیما
۶۷	اُساکا

- کیوتو ۷۰
- یوکوهاما ۷۴
- سایپورو ۷۵
- فوکوئاکا ۷۶
- ناگویا ۷۷
- باغ ها ۷۸
- موزه ها ۷۹
- کتابخانه ها ۷۹
- دیگر مکان های معروف و دیدنی ۸۰
- ۷- مشاهیر** ۸۱
- ماتسوهیتو میجی ۸۱
- هیروهیتو ۸۱
- آکینوری ناکایاما ۸۲
- یاسوناری کاواباتا ۸۲
- آکیرا کوروساوا ۸۲
- کینازاتو ۸۳
- ناکاکاکی ۸۳
- ۸- کلمات متداول و جملات کاربردی** ۸۴

انسان از همان آغاز خلقت نیازمند آن بوده که محیط اطراف خود را بشناسد. یافتن غذا، مصون ماندن از گزند حیوانات و مقابله با سرما و گرما و دیگر موارد مشابه، از نیازهای اولیه‌ای است که انسان با آن مواجه بوده است. در اوایل، جوامع به صورت قبیله‌ای و کوچ نشین بودند. آنها در ایام مختلف سال در مکان‌های خاص توقف می‌کردند و پس از مدتی به راه خود ادامه می‌دادند و در این بین مسیر راه و مکان‌های توقف را بررسی و بهترین را انتخاب می‌کردند. با ایجاد روستاها و شهرها، به مرور انسانها در یک نقطه ساکن شدند. گروهی از ساکنان شهرها و روستاها به دلایل مختلف به سفر پرداختند. برخی از آنان حاصل تجربیات و یافته‌های خود را از این سفرها ثبت کردند. بعضی از این نوشته‌ها در قالب سفرنامه‌ها و شکل‌های مختلف نوشتاری اکنون در دسترس است.

با پیشرفت روزافزون علم و توسعه ناوگان حمل و نقل در سایر جوامع، هر روزه بر تعداد سفرها و مسافران افزوده می‌شود. از طرف دیگر، ارتباط بین افراد در شهرها و کشورها به طرق مختلف تسهیل شده، به طوری که امروزه اصطلاح «دهکده جهانی» شکلی ملموس و معنایی عام یافته است. تردد بین کشورها به حدی است که وقتی افراد حاضر در خیابان‌ها یا حتی متروی شهرهای معروف جهان را بررسی کنیم، درمی‌یابیم که از نژادها، رنگ‌ها و سرزمین‌های مختلفی‌اند که برای گردش، تجارت، بازدید از دوستان و اقوام، زندگی و... به رفت و آمد می‌پردازند. به مرور، موارد مرتبط با «گردشگری» به یکی از صنایع مهم و پیشرفته دنیا تبدیل شده است. بدون شک، تردد میلیون‌ها مسافر در طی سال، تأثیر زیادی بر اقتصاد شهرها و کشورها دارد. افرادی هم که برای مقاصد خاص غیر از گردشگری مسافرت می‌کنند، از امکانات و نقاط دیدنی مکان‌ها و کشورهای مختلف بازدید می‌کنند. بدیهی است، افراد تمایل دارند از سفر خود حداکثر بهره را ببرند؛ و بنابراین ضرورت دارد اطلاعاتی کافی از محل مورد بازدید داشته باشند. در همین راستا، سازمان‌ها و شرکت‌های مختلفی ایجاد شده و به فعالیت در عرصه‌های مختلف می‌پردازند. تهیه و انتشار کتاب‌های راهنما برای شهرها و کشورهای مختلف به زبان‌های گوناگون از جمله فعالیت‌های متداولی است که توسط ناشران علاقه مند و سازمان‌های مربوط انجام می‌شود.

تعداد و تنوع این نوع کتاب‌ها با توجه به علاقه افراد به داشتن این نوع اطلاعات و افزایش تعداد مسافران، هر روزه افزایش می‌یابد و این امر در بررسی و بازدید از نمایشگاه‌های کتاب و یا با مراجعه به اطلاعات کتاب‌های انتشار یافته، معلوم می‌شود. سالانه، هزاران نفر فارسی زبان از ایران و دیگر کشورها به نقاط مختلف دنیا سفر می‌کنند و کمتر کتابی برای راهنمایی ایشان منتشر شده است،

به نحوی که اطلاعات کشورهای مقصد را در اختیار ایشان قرار دهد. شاید بهترین مرجع در این باره، کتاب‌های سبز وزارت امور خارجه باشد؛ ولی کتاب‌های فوق کاملاً تخصصی بوده و فاقد اطلاعات و جاذبه‌های عمومی می‌باشند. با توجه به این نیاز و خلأهای موجود، مدتی است تلاش شده است، اطلاعات مناسبی برای این امر از منابع مختلف تهیه گردد تا کمکی برای علاقه‌مندان و راهنمایی برای مسافران باشد. بدیهی است، جمع‌آوری و تنظیم این اطلاعات، کاری گروهی است. سفارتخانه‌ها و نمایندگی‌های برخی کشورهای مربوط نیز برای تهیه منابع و تنظیم اطلاعات کمک‌هایی کرده‌اند که لازم است از ایشان تشکر و قدردانی نمایم. بی‌شک، این مجموعه خالی از اشکال نیست. امیدواریم با راهنمایی‌های خوانندگان محترم، از کاستی‌های آن بکاهیم.

مقدمه

سرزمین آفتاب تابان یا مجمع‌الجزایر ژاپن بخشی از مرز شرقی قاره‌ی کهن را تشکیل می‌دهد؛ کشوری که فاصله‌ی هوایی شمالی‌ترین نقطه تا جنوبی‌ترین منطقه‌ی آن بالغ بر ۳۰۰۰ کیلو متر است. به عبارت دیگر مجموعه‌ی این جزایر کوچک و بزرگ از همسایگی شرقی‌ترین بخش روسیه شروع شده و تا نزدیک تایوان امتداد یافته است.

ژاپن سرزمینی کوهستانی است که روی زنجیره‌ی آتشفشانی قرار دارد. به همین دلیل ۶۰ درصد از وسعت ۳۷۷۰۰۰ کیلومتر مربعی آن کوهستانی و اغلب ۱۲۸ میلیون نفری ژاپن در همان ۴۰ درصد باقی مانده ساکن شده‌اند که این تراکم جمعیت باعث رشد عمودی شهرهای ژاپن شده است. ژاپنی‌ها که در طول تاریخ بارها و بارها زلزله‌های هولناکی را تجربه کرده‌اند در حال حاضر به خوبی توانسته‌اند با رعایت نکات ایمنی در ساخت و سازها از وسعت فاجعه کم کنند. در واقع ژاپن کشوری است که باید با تمام وجود از دارایی‌های خود محافظت کند چرا که این کشور از نظر مواد معدنی و سوخت، کشوری فقیر به شمار می‌آید و تمام منابع مورد نیاز خود را از خارج تامین می‌کند.

ژاپن تنها کشوری است که طعم تلخ بمباران هسته‌ای را چشیده است. در انتهای جنگ جهانی دوم، دو شهر هیروشیما و ناگازاکی با دو بمب هسته‌ای خاکستر شدند و شاید همین باعث تسلیم بی‌قید و شرط ژاپن شد. از آن پس ژاپن تحت سیطره‌ی نظامی آمریکا قرار گرفت و هنوز هم هزاران نظامی آمریکایی در این کشور حضور دارند.

اما ژاپن در حال حاضر یکی از هشت کشور صنعتی جهان است. به این معنی که زلزله‌های پی‌در پی، جنگ‌ها و بمباران اتمی باعث نشد که ژاپن کشوری خاکستر شده باقی بماند.

سخت کوشی، همکاری، خویشتن داری و انضباط فردی باعث شد که ژاپن جدید خیلی زود از ویرانه‌های جنگ جهانی دوم برخیزد و با جهشی بلند خود را به جایگاهی برساند که حتی بازارهای مهم کشور غالب - آمریکا - را در اختیار داشته باشد. این جهش بلند به علاقه‌ی بی حد و حصر ژاپنی‌ها به یادگیری علوم و فنون جدید بر می‌گردد. پیشرفت و ترقی ژاپن در کنار مشکلات ناشی از جنگ ویرانگر دوم، روایتی از سخت کوشی و تلاش برای رسیدن به موفقیت است. البته این ایستادگی در ژاپن ریشه‌ای عمیق و تاریخی دارد. برای مثال ژاپن یکی از معدود کشورهایی است که در برابر سیل ویرانگر مغول ها مقاومت کرد و اجازه ی نفوذ و استقرار به مغول ها نداد.

نکته‌ی مهم درباره‌ی ژاپن این است که، در برابر همه‌ی پیشرفت‌ها و تجدیدی که به آن دست یافتند، مردم ژاپن هرگز ریشه‌ی تاریخی و سنتی خود را رها نکردند. اکنون در کنار کارخانه‌ها و کمپانی‌های بزرگ جهانی مانند تویوتا، سونی، پاناسونیک، هیتاچی، شارپ، مزدا، هوندا و ... می‌توان صنایع دستی و آداب سنتی ظریف برآمده از تاریخ را مشاهده کرد. مشاهده هم زمان پیشرفت و حفظ اصالت ها برای هر بیننده‌ای درس‌های آموزنده دارد. در کنار تکنولوژی مدرن می‌توان از دیدن هزاران معبد و پرستش گاه هم متعجب شد و هم با غرق شدن در سکوت معنوی عبادت گاه‌ها لذت برد. از آبشارهای طبیعی و جنگل‌های مبهوت کننده تا شهرهای بزرگ و ساختمان های بلند، فرودگاه‌هایی که روی آب ساخته شده و هواپیماهای غول پیکر در آن فرود می‌آیند می‌توان سطر به سطر تاریخ و فرهنگ غنی این سرزمین را مطالعه کرد.

اگر چه دوران نوزایی ژاپن همزمان با دوران نوزایی ایران شکل گرفت و تحولات میجی همزمان با تحولاتی بود که امیر کبیر در ایران پدید آورد اما استعمار خارجی و استبداد داخلی نتوانستند امیر کبیر را حتی برای چند سال تحمل کنند. مشابهت های فرهنگی نیز بین ایران و ژاپن قابل مطالعه است. اگر ژاپنی‌ها به سخت کوشی و انضباط در عالم شهرت یافته اند، ما نیز در عمق فرهنگ خود این آرایه ها را مشاهده می‌کنیم (و نظم امر کم...). ژاپن و ایران تاکنون مناسبات و روابط دو جانبه مثبتی با هم داشته اند و می‌توان این امیدواری را بر خود سهل کرد که ارتباط بین دو کشور جهت منافع هر دو دولت و ملت توسعه یابد. به سهم خود آرزو دارم هموطنان عزیز با مطالعه‌ی وضعیت کشورهای مختلف به آمادگی و دانش بیشتری برای هر چه بهتر ساختن این مرز و بوم دست یابند.

در پایان از تمام عزیزانی که در تهیه و تنظیم مجموعه آشنایی با کشورهای جهان، به خصوص کتاب حاضر که جلد ششم از این مجموعه است همکاری داشتند، صمیمانه قدردانی می‌کنم.

ژاپن Japan

نام رسمی: نیپون (سرزمین خورشیدتابان) (Nippon)

نام محلی: نیهون (نیپون)

پایتخت: توکیو Tokyo

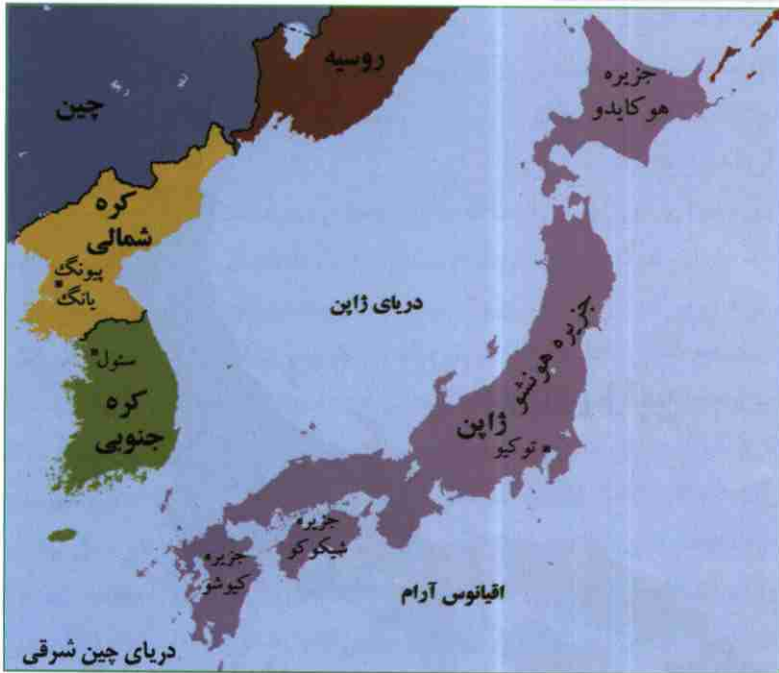
نوع حکومت: مشروطه سلطنتی با دو مجلس قانون گذاری

رئیس حکومت: امپراتور

رئیس دولت: نخست وزیر

جزایر اقیانوس آرام

موقعیت جغرافیایی

مجمع الجزایر ژاپن در منتهی الیه شرق آسیا قرار دارد. این کشور نواری قوسی شکل است که طول آن را ۳/۸۰۰ کیلومتر تخمین می زنند. مساحت ژاپن ۳۷۷/۸۷۳ کیلومتر مربع یعنی کمتر از یک چهارم مساحت کشور ما ایران است. این کشور از نظر مساحت شصت و دومین کشور جهان است. روسیه، چین و جمهوری های کره، نزدیک ترین کشورها به ژاپن هستند.

ژاپن مجمع الجزایری است که اقیانوس آرام در شرق، دریای ژاپن در غرب، دریای چین شرقی در جنوب و دریای اوخوتسوک در شمال آن قرار گرفته و علاوه بر این دریای ستو بین جزایر شیکوکو و هونشو جدایی افکنده است. محیط تمام جزایر کوچک و بزرگ ژاپن و یا طول سواحل آن ۲۹/۷۵۱ کیلومتر است.

۱- ژاپن بین مدار ۵۰ و ۲۲ درجه عرض شمالی و نصف النهار ۱۲۸ تا ۱۵۰ درجه طول شرقی قرار گرفته است. به عبارت دیگر طول مجمع الجزایر ژاپن ۲۸ درجه است.

ژاپن از چهار جزیره بزرگ، هونشو با وسعت ۲۳۱/۰۲۰، هوکایدو با وسعت ۸۳/۴۰۸، کیوشو با وسعت ۴۲/۱۴۶ و شیکوکو با وسعت ۱۸/۷۸۱ کیلومتر مربع، و نزدیک به ۶/۸۰۰ جزیره دیگر تشکیل شده است، که اغلب این جزایر بسیار کوچکند و فقط ۳۴۰ جزیره آن بیش از یک کیلومتر مربع مساحت دارند. ۹۸٪ مساحت ژاپن را چهار جزیره اصلی فوق تشکیل می‌دهد. هونشو بزرگترین جزیره ژاپن است که مساحت آن به تنهایی بالغ بر ۶۰٪ خاک ژاپن را در بر می‌گیرد.

ژاپن سرزمینی کوهستانی و زلزله خیز است که هر سال بین ۷۰۰۰ تا ۸۰۰۰ زلزله در این کشور رخ می‌دهد، که بیشتر آن محسوس نیست، اما زمین لرزه‌های شدید با خسارات جانی و مالی فراوان باعث شده ساختمان‌های شهرها طوری طراحی شوند که میزان خسارات امواج زلزله به حداقل برسد. در سال ۱۹۲۳ زلزله بزرگ کانتو (Kanto) ژاپن را لرزاند که این زمین لرزه و آتش سوزی پس از آن باعث تخریب ۷۰٪ شهر توکیو و کشته شدن بیش از یکصد و چهل هزار نفر شد. بعد از آن زمین لرزه‌های زیادی در ژاپن رخ داده، که صدمات آن کمتر بوده است.

اقیانوس آرام

آب و هوا

جزایر اوکیناوا

جزایر ژاپن از شمال به جنوب گسترش یافته و به همین دلیل این کشور ضمن آن که متأثر از آب و هوای اقیانوسی است اما در مجموع آب و هوایی متنوع دارد.

در شمال (مناطق واقع در کنار دریای اوخوتسوک)، زمستان‌ها

سرد و برفی است و برودت هوا به حداقل ۴۰ درجه زیر صفر می‌رسد،

در حالی که تابستان این منطقه معتدل و متوسط درجه حرارت حدود ۲۰ درجه سانتیگراد است.

هوای جزایر جنوبی (نواحی واقع در کنار دریای چین شرقی) گرم تر است به طوری که در آکیناوا،

دمای هوا در تابستان به ۳۰ درجه سانتیگراد و در زمستان به ندرت به کمتر از ۱۵ درجه

سانتیگراد می‌رسد.

در ژاپن، ریزش سالیانه باران به طور متوسط ۱۵۵۰ میلیمتر است. میزان بارش باران در توکیو

حدود ۱۴۰۰ میلیمتر بوده که در مقایسه با سایر شهرهای بزرگ جهان از بارندگی و رطوبت

بیشتری برخوردار است. تراکم بارندگی در ژاپن، در تابستان و در ماه‌های ژوئن و جولای (خرداد

و تیر) است. بارندگی فراوان موجب غنی شدن پوشش گیاهی ژاپن شده است.

از آنجایی که ژاپن در حاشیه اقیانوس آرام قرار دارد، زلزله‌های شدید درون اقیانوسی می‌توانند امواج عظیم و مخربی به نام تسونامی (Tsunami) ایجاد کنند. از دیگر عوامل طبیعی تهدیدکننده در ژاپن، تیفون یا طوفان‌های شدید حاره‌ای است که اغلب در ماه‌های سپتامبر و اکتبر (شهریور و مهر) رخ می‌دهد. تیفون که اصطلاحی ژاپنی است ناظر به جریان قدرتمند بادی است که به دلیل بهره‌مندی از انرژی بسیار می‌تواند باعث لغزش زمین و به دنبال آن آسیب‌های فراوان بر روی سطح زمین شود. علاوه بر لغزش زمین، تیفون‌ها می‌توانند سیلاب‌های مخربی ایجاد کنند.

کوه‌ها

فوجی یاما

۶۸ درصد از سطح ژاپن کوهستانی است. کوه‌هایی که اغلب منشأ آتشفشانی دارند. بر همین اساس قله آتشفشان فوجی یاما با ارتفاع ۳۷۷۶ متر، بلندترین نقطه ژاپن محسوب می‌شود. این کشور بیش از ۵۳۲ کوه با ارتفاع بیش از ۲۰۰۰ متر دارد.

کوه‌های ژاپن یکی از زیباترین مظاهر طبیعی آن به شمار می‌روند، که رشته کوه آلپ در جزیره هونشو یکی از بارزترین مظاهر این زیبایی است.

فوجی یاما

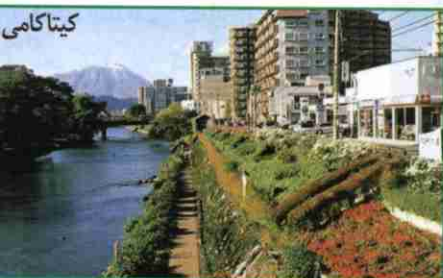
کوه‌های کیتاداکه با ۳۱۹۲ متر، اوکوهوتا کاداکه با ۳۱۹۰ متر، یاردیگاتا که با ۳۱۸۰ متر ارتفاع نیز از کوه‌های مهم ژاپن هستند.

یک دهم کل آتشفشان‌های جهان در محدوده ژاپن قرار گرفته‌اند. اگرچه کوه فوجی یکی از ۷۷ کوه آتشفشان این کشور است ولی از سال ۱۷۰۷ تاکنون فعالیت آتشفشانی نداشته است. به علت وجود همین کوه‌ها و منابع حرارت درون زمینی است که ژاپن تعداد بسیاری چشمه‌های آب گرم دارد که با جذب جهانگردان، درآمد سرشاری نصیب این کشور می‌شود.

رودها و دریاچه‌ها

وجود کوه‌های پربرف رودخانه‌های بسیاری را در ژاپن به وجود آورده است. ضمن اینکه ناهمواری‌های طبیعی سطح زمین دریاچه‌های متعددی نیز ایجاد کرده که مجموعه این رودها و دریاچه‌ها به زیبایی این کشور باستانی افزوده است. ناهمواری‌های زمین باعث شده که رودهای ژاپن پرشیب و کم آب باشند. رودخانه‌هایی که از مناطق آتشفشانی سرچشمه می‌گیرند، آب اسیدی داشته و برای آبیاری، نوشیدن، پخت و پز یا استحمام قابل استفاده نیستند.

طول رودخانه های مهم برحسب کیلومتر		وسعت دریاچه های مهم برحسب کیلومتر مربع	
۳۶۷	شینانوگاوا	۶۷۰	بیوا
۳۲۲	تونه گاوا	۱۶۷	کاسومی گا
۲۶۸	ایشی کاری	۱۵۱	ساروما
۲۴۹	تشیو	۱۰۳	ایناواشبرو
۲۴۹	کیتاکامی	۸۷	ناکا

اغلب آتشفشان های ژاپن، چه قدیمی و چه جدید، چه فعال و چه غیر فعال، دامنه هایی با شیب تند دارند که در اطراف

بیوا

این دامنه ها معمولاً فرورفتگی های متعددی شبیه آبگیر به وجود آمده است که آنها را کالدر (Caldera) می نامند و معمولاً همین آبگیرها هستند که سرانجام به دریاچه تبدیل می شوند. از این رو اغلب دریاچه های ژاپن منشأ آتشفشانی

دارند. برخی از دریاچه ها در فرورفتگی های به جامانده از زلزله تشکیل شده اند و تعدادی دیگر از حبس شدن آب

کالدر

خلیج، به خاطر پیشروی دماغه شنی و مسدود شدن راه برگشت آب اقیانوس و دریا شکل گرفته اند. بعضی دریاچه ها هنگامی که دره ها ریزش می کنند به وجود می آیند. اما بدون در نظر گرفتن منشأ تشکیل دریاچه ها، اغلب آنها

کوچک هستند. بزرگترین دریاچه ژاپن، بیوا (Biwa) است که در جزیره هونشو قرار دارد.

حیات وحش در ژاپن بسیار متنوع است. برخی از گونه‌های دارکوب، قرقاول، سنجاقک، خرچنگ، کوسه ماهی، حلزون، سمندر و پستانداران دریایی جز در ژاپن و آب‌های اطراف آن در جای دیگری یافت نمی‌شوند. همچنین حدود ۱۸۸ نوع پستاندار وحشی در ژاپن زندگی می‌کنند که بیشتر آنها جوندگان کوچک هستند. جزایر شمالی به دلیل داشتن روباه و خرس قهوه‌ای مشهور شده‌اند. در جزایر میانی گراز، آهو، آنتیلوپ، خر، خرس، قرقاول، اردک چینی و در جزایر جنوبی انواع مار و خرگوش صحرایی وجود دارد.

حیواناتی مثل گوزن، سنجاب‌های پرنده، خفاش، میمون و نوعی راکون به نام سگ راکون از دیگر وحوش ژاپن هستند. در ژاپن نسبت به برخی حیوانات (مانند روباه) عقاید عجیبی وجود دارد.

پیش از این ماهی‌ها و آبزیان بسیار گوناگونی در دریاهای اطراف ژاپن وجود داشتند که به علت آلودگی و صید بی رویه، تعداد آنها کاهش یافته است. این امر باعث شد که ژاپنی‌ها برای صید ماهی از حوزه آب‌های ساحلی فراتر رفته و پا به اقیانوس‌ها و آب‌های بین‌المللی بگذارند. به دلیل اهمیت آبزیان در رژیم غذایی ژاپنی‌ها به پرورش برخی گونه‌ها از جمله میگو، خرچنگ دریایی و صدف همت گماشتند تا جایی که امروز ژاپن را به عنوان یکی از بزرگترین تولیدکنندگان محصولات دریایی جهان می‌شناسند.

جغرافیای انسانی

جمعیت

بر اساس آمار سال ۲۰۰۵، ژاپن با ۱۲۸/۰۸۵/۰۰۰ نفر، دهمین کشور پرجمعیت جهان است. از کل جمعیت ژاپن، ۴۸/۹ درصد مرد و ۵۱/۱ درصد زن هستند و همه زنان و مردان بالای ۱۵ سال، باسوادند. متوسط تراکم جمعیت این کشور ۳۳۹ نفر در هر کیلومترمربع است. می توان گفت چهارپنجم جمعیت ژاپن

در جزیره هونشو و بیش از ۴۰ درصد در سه شهر بزرگ توکیو، اُساکا، ناگويا، شهرها و مناطق اطراف آن زندگی می کنند. رشد سالانه جمعیت این کشور در فاصله سال های ۱۹۹۵ تا ۲۰۰۰، ۰/۲ درصد بوده در حالی که رشد جمعیت تا سال ۲۰۰۵ به حدود ۰/۰۵ درصد کاهش یافته است.

جمعیت شهرهای مهم ژاپن (۲۰۰۵)

۱,۴۷۴,۷۶۴	کوبه (Kobe)	۸,۴۸۳,۰۵۰	توکیو (Tokyo)
۱,۴۰۰,۶۲۱	فوکوآکا (Fukuoka)	۳,۵۷۹,۱۳۳	یوکوهاما (Yokohama)
۱,۳۲۷,۰۰۹	کاواساکی (Kawasaki)	۲,۶۲۸,۷۷۶	اُساکا (Osaka)
۱,۱۷۶,۲۶۹	سایتاما (Saitama)	۲,۲۱۵,۰۳۱	ناگويا (Nagoya)
۱,۱۵۴,۵۹۵	هیروشیما (Hiroshima)	۱,۸۸۰,۸۷۵	ساپورو (Sapporo)

صاحب نظران در مورد اصلیت و ریشه نژاد مردم ژاپن اختلاف نظر دارند. برخی معتقدند توهو کو روزگاری خاستگاه مردمان آینو (Ainu) بوده، آینوها اولین ساکنان ژاپن بودند اما اجداد ژاپنی‌های امروزی که از آسیا آمدند، به آنها حمله کردند. در قرون وسطی اغلب مردمان آینو کشته یا به جزیره شمالی هوکایدو رانده شدند و اکنون تعداد کمی از آنها در این جزیره زندگی می‌کنند. برخی دیگر از باستان شناسان بر این عقیده اند که ساکنان اولیه ژاپن مهاجرانی بودند که از نقاط گوناگون آسیای شرقی و جزایر جنوب اقیانوس کبیر به این کشور آمدند و درهم ادغام شدند. در

عین حال بومیان ژاپن که آنها را به نام یاماتو می‌شناسند پس از کشمکش‌های بسیار توانستند در حدود قرن‌های سوم و چهارم میلادی موقعیت خود را تثبیت کنند. اگر چه این برتری به تدریج حاصل شد اما نتیجه درگیری یاماتوها و اقوام مهاجر جنگ افروز، برتری و تحکیم موقعیت یاماتوها در مجمع الجزایر ژاپن بود.

در حال حاضر ۹۹/۱ درصد مردم ژاپن نژاد ژاپنی، ۰/۵ درصد نژاد کره ای و ۰/۲ درصد نژاد چینی دارند.

هیراگانا

あ か き さ た な は へ ち や り わ	が ぎ ぐ ぐ ぐ ぐ ぐ ぐ
い き し ち ぬ に ひ ぬ め	ぎ じ ぢ ぢ ぢ ぢ ぢ ぢ
う く ぐ ず つ ぬ ぬ ふ ぶ め ぬ る	ぐ ず づ づ づ づ づ づ
え け せ せ て ね ね へ ぬ め ぬ	げ ぜ ぜ ぜ ぜ ぜ ぜ ぜ
お こ せ せ と の ぬ ぬ ぬ ぬ よ ぬ る ぬ	こ せ せ せ せ せ せ せ せ

کاتاکانا

ア カ キ サ タ ナ ハ ヘ チ ヤ リ ワ	ガ ギ グ ぐ ぐ ぐ ぐ ぐ ぐ
イ キ シ ち ぬ に ヒ ぬ め	ギ じ ぢ ぢ ぢ ぢ ぢ ぢ
ウ ク ス づ ぬ ぬ フ ぶ め ぬ る	グ ず づ づ づ づ づ づ づ
エ ケ セ せ て ね ね へ ぬ め ぬ	ゲ ぜ ぜ ぜ ぜ ぜ ぜ ぜ ぜ
オ コ せ せ と の ぬ ぬ ぬ ぬ よ ぬ る ぬ	ゴ せ せ せ せ せ せ せ せ

زبان ژاپنی از لحاظ تعداد سخن گو جایگاه نهم را در جهان، به خود اختصاص داده است. با این وجود، تقریباً در هیچ نقطه‌ای خارج از ژاپن به این زبان سخن گفته نمی‌شود. اگر چه بعضی از کلمات ژاپنی به زبان‌های

جنوب آسیا شباهت دارد، اما دستور زبان ژاپنی، به شدت متأثر از زبان‌های مرسوم در کشورهای آسیای شرقی بوده دلیل این نکته شباهت‌هایی است که به زبان‌های کره‌ای، مغولی و ترکی دارد. زبان مردم ژاپنی نوعی زبان پیوندی بوده که البته منشأ آن همچنان مورد اختلاف است. احتمال فراوان این است که زبان کره‌ای نقش مهمی در شکل‌گیری زبان ژاپنی داشته است ضمن آنکه میزان نفوذ زبان چینی در تغییرات پیش آمده‌ی زبان ژاپنی معلوم نیست. زبانی که اکنون در ژاپن به آن تکلم می‌کنند، زبانی است آهنگین که تمام کلمات آن به حروف مصوت (صدادار) ختم می‌شود. کلمات ژاپنی چندهجایی بوده و به دلیل انعطاف‌پذیری کلمات، بنا به موقعیت دستوری کلمه در جمله، برخی ویژگی‌های آن تغییر می‌کند.

مردم هر منطقه لهجه خاص خود را دارند و حتی کلمات و اصطلاحات مناطق گوناگون، با هم فرق می‌کند. اواخر قرن ششم، با رخنه فرهنگ چینی به داخل کشور ژاپن حروف چینی (کانجی) به عنوان خط در ژاپن مورد

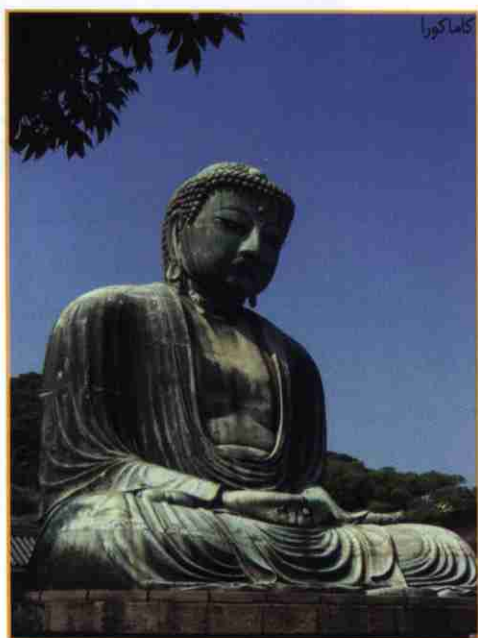
استفاده قرار گرفت و به تدریج حروف ساده‌تری از بطن کانجی‌های چینی، شکل گرفته و به نام حروف هیراگانا و کاتاکانا نام‌گذاری شد. در حال حاضر، ژاپنی‌ها از هر سه حالت حروف کانجی، هیراگانا و کاتاکانا استفاده می‌کنند.

رایج است که حروف ژاپنی را در ستون‌های عمودی از بالا به پایین می‌نویسند. ستون‌ها از گوشه سمت راست صفحه شروع می‌شوند و به همین دلیل کتاب‌ها از سمت راست باز می‌شوند. در صورتی که ضرورتی ایجاب کند که حروف ژاپنی در سطر نوشته شود، جهت نوشتن از چپ به راست است، که این موضوع فقط برای نام‌ها و جملات بسیار کوتاه صادق است. می‌توان اقرار کرد که به دلیل ساختار چندوجهی زبان ژاپنی و تأثیر هم‌زمان زبان‌های کره و چینی بر آن، از مشکل‌ترین زبان‌های دنیا است.

براساس آمار سازمان امور فرهنگی ژاپن در سال ۲۰۰۵، بخش مهمی (حدود نود درصد) از مردم ژاپن پیرو ادیان شینتو و بودایی هستند. به عبارت دیگر تعداد زیادی از مردم به هر دو دین اعتقاد دارند به شکلی که در مناسک هر دو دین شرکت می کنند. این افراد مراسم عروسی را بر اساس آیین شینتو برگزار می کنند در حالی که مراسم تدفین بر اساس تعالیم آیین بودایی انجام شده و اجساد مردگان سوزانده می شود.

گذشته از این دو دین، بخش کوچکی (حدود ده درصد) از مردم ژاپن، مسیحی و یا پیرو دیگر ادیان الهی محسوب می شوند. بدیهی است که این دسته از ژاپنی ها به دو دین هم زمان اعتقاد ندارند.

شینتو به معنای راه خدایان آیین بومی ژاپن است و ریشه های آن به تاریخ اساطیری ژاپن برمی گردد. حدود یکصد هزار زیارتگاه شینتو در ژاپن وجود دارد. تأکید اصلی و مهم این دین، توجه به طبیعت و محترم شمردن زندگی و نیز عشق به هم نوع، خلوص، پاکیزگی و سادگی است. برای این آیین بنیانگذار شناخته شده یا کتابی که بیانگر اصول اعتقادی خاص آن باشد وجود ندارد، اما مجموعه دستورات و شرح آیین این دین در کتاب کوچکی گردآوری شده است. مذهب بودایی که شناخته تر بوده و فرقه های بسیار زیادی دارد، حدود ۲۵۰۰ سال قبل در هند

گاما کورا

ظهور کرد و در قرن ششم میلادی از طریق چین و کره، به ژاپن راه یافت. بسیاری از خانواده ها در منازل خود محراب های بودایی دارند و در این محراب ها به نیایش و دعا می پردازند. بوداییان اولیه تلاش کردند بین آیین های بودا و شینتو ارتباط برقرار کنند، مثلاً معابد بودایی را در زمین های مقدس شینتو می ساختند و اظهار می کردند خدایان شینتو و بودا در اصل یکی هستند. هم اکنون حدود هشتاد هزار معبد بودایی در ژاپن وجود دارد.

نارا

مهم‌ترین واقعه مذهبی که در طول قرن بیستم در ژاپن اتفاق افتاد، شکل‌گیری و رواج تعداد قابل توجهی مذهب انسانی است. بنیان‌گذاران مذاهب جدید، به عنوان خدایان زنده (ایکیگامی) تکریم می‌شوند. امروزه در ژاپن، علاوه بر معابد بودایی

و زیارتگاه‌های شینتو، برای اغلب ادیان الهی و هر یک از مذاهب مربوط به آنها مانند کاتولیک، پروتستان، ارتدوکس مسیحی و حتی فرقه مسیحی مورمون، دین یهود و دیگر فرقه‌های هندو و سرانجام دین مبین اسلام و دیگر مذاهبی که پیروان قابل توجهی داشته باشد، عبادتگاه‌های

مسجد کوبه

اختصاصی ساخته شده است. نگاه مردم ژاپن به مذهب با آنچه در ایران است متفاوت است. به طور مثال آکیوموریتا رئیس سابق شرکت سونی می‌گوید: بیشتر ژاپنی‌ها شینتو به دنیا می‌آیند، مطابق آیین کنفوسیوس زندگی کرده، به آیین مسیح ازدواج می‌کنند و سرانجام همچون یک بودایی دفن می‌شوند.

اسلام در ژاپن

آشنایی مردم ژاپن با اسلام، به سال ۱۸۷۷ باز می‌گردد. یعنی هنگامی که کتاب زندگانی حضرت محمد(ص) از زبان انگلیسی به ژاپنی ترجمه شد. در زمان وقوع انقلاب کمونیستی شوروی (۱۹۱۷) نیز تعدادی از مسلمانان مقیم شوروی به خاطر شرایط دشوار اجتماعی به ژاپن مهاجرت کردند. اکنون تعدادی انجمن و موسسه‌ی اسلامی در ژاپن فعالیت دارند که اغلب با کمک‌های مالی عربستان و مدیریت پاکستانی مقیم ژاپن اداره می‌شوند. آمار روشنی از مسلمانان ژاپن در دست نیست، با این حال تعداد مسلمانان غیر ژاپنی مقیم ژاپن را حدود یکصد هزار نفر و تعداد ژاپنی‌های مسلمان، حدود هفت هزار نفر تخمین می‌زنند. شهر کوبه محل استقرار بیشترین مسلمانان ژاپنی است.

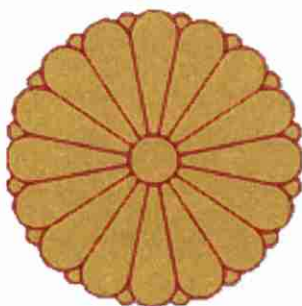
پرچم و سرود ملی

پرچم کشور ژاپن یک دایره بزرگ سرخ در زمینه‌ای سفید است و هینومارو (Hinomaru) نامیده می‌شود.

این پرچم نمادی از قاطعیت تابش خورشید است و از قرن هفدهم، به عنوان نماد ملی مورد استفاده قرار گرفته است. اگر چه پیش از این، شعاع‌های نور خورشید نیز به رنگ سرخ روی پرچم نقش بسته بود اما پس از جنگ جهانی دوم شعاع‌های نور خورشید از روی پرچم حذف شد.

سرود ملی ژاپن کیمی‌گایو (Kimigayo) نام دارد که هسته اصلی شعر به ۱۰۰۰ سال پیش باز می‌گردد و جالب توجه است که در این مدت، تغییرات بسیار اندکی بر آن وارد شد. از حدود صد سال پیش شعر رسمی ژاپن با موسیقی همراه شده است.

فرهنگ و آداب و رسوم

هر منطقه در ژاپن آداب و رسوم، جشن‌ها، قصه‌های عامیانه‌ی محلی و غذاهای خاص خود را دارد. به عنوان مثال برای مردم ناحیه‌ی کانتو (Kanto) که شهر توکیو را نیز در بر می‌گیرد، غذایی به نام ناتو (Natto)، که از لوبیای سویای تخمیر شده طبخ می‌شود، خوراکی مرسوم و لذیذ است. در حالی که مردم ناحیه کانسای (Kansai) از جمله شهروندان آساکا، به ندرت این غذا را می‌پسندند.

در فرهنگ ژاپنی برخی گیاهان دارای وجهی نمادین هستند، به عنوان مثال شکوفه‌های گیلاس یا ساکورا (Sakura) نماد زیبایی کوتاه مدت و درخت کاج یا ماتسو (Matsu) نماد عمر طولانی است. این دو و بسیاری از نمادها و نشانه‌های فرهنگ ژاپن، در هایکو یا شعر سنتی ژاپن تجلی خاصی دارد.

ساکورا

در ژاپن، هر فصل، جشن‌ها (ماتسوری) و آیین‌های سنتی مخصوص به خود دارد. علاوه بر این جشنواره‌های زیادی برای هر دو مذهب شینتو و بودا برگزار می‌شود. در جشن مهم مذهب شینتو، پرستش خدایان کامی به شادی برگزار می‌شود و مردم برای غنای محصول، موفقیت در کارها و نیز برای داشتن جامعه‌ای موفق و کامیاب دعا می‌کنند.

بالین همه، جشن سال نو، اوشوگاتسو (Oshogatsu) مهم‌ترین جشن ژاپن است. به همین مناسبت از روز آخر ماه دسامبر تا سوم ژانویه (۱۰ تا ۱۳دی) ژاپن در تعطیلات رسمی به سر می‌برد. مراسم، از شب قبل از سال نو آغاز می‌شود. در شب ۳۱ دسامبر (۱۰دی) اغلب مردم به نیت برخوردار شدن از عمر طولانی، رشته می‌خورند و سپس به زیارتگاه‌ها یا معابد محلی می‌روند تا برای شادکامی و خوشبختی در سال نو دعا کنند. مردم، روز اول ژانویه (۱۱دی) صبحانه‌ای

مخصوص می‌خورند و مبلغی پول به عنوان هدیه به فرزندان خانواده می‌دهند. در ژاپن جشن‌های شورانگیزی برای کودکان برپا می‌شود. هیناماتسوری (Hinamatsuri) یا جشن عروسک که در سومین روز ماه مارس (۱۳اسفند) برگزار می‌شود، مخصوص دختران

است. در این روز مردم در منازل خود جایگاهی چند طبقه به رنگ قرمز می‌سازند و آن را با عروسک‌های زیبا تزیین می‌کنند. عروسک‌ها، جایگزین‌های نمادینی برای مشهورترین درباریان امپراتوری دوره باستان هستند. دیگر جشن کودکان که خاص پسران است، کودومو-نو-هی (Kodomo-no-hi) نامیده می‌شود که در

روز پنجم ماه مه (۱۵ اردیبهشت) برگزار می‌شود. در این روز، به تعداد مردان و پسران خانواده، پرچم‌هایی به شکل ماهی کپور در باغچه منازل برافراشته می‌شود.

هفتم جولای (۱۶ تیر) روز برگزاری جشن ستارگان است که تاناباتا (Tanabata) نام دارد. بر طبق افسانه‌ها، دو ستاره که نماد دو عاشق هستند و به وسیله راه شیری از هم جدا شده‌اند، هر ساله پس از یک سال چرخیدن در آسمان در چنین روزی به دیدار هم می‌رسند. در این جشن، مردم آرزوهایشان را بر روی نوارهای باریک کاغذی می‌نویسند و آنها را به شاخه‌های درختان بامبو گره می‌زنند تا ستارگانی که با گذر از دشواری‌ها به سعادت رسیده‌اند آنان را در راه رسیدن به نیک بختی یاری کنند.

روز پانزدهم نوامبر (۲۴ آبان) جشنی برپا می‌شود که در آن دختران سه تا هفت ساله و پسران سه تا پنج ساله را به منظور دعاکردن برای تندرستی خود به زیارتگاه‌های کوچک محلی یا معابد بزرگ می‌برند. این جشن شیچی - گو - سان (Shichi-go-sun) نام دارد که به معنی هفت - پنج - سه است.

در ژاپن جشن‌های محلی بسیاری برپا می‌شود. برخی از این جشن‌های بزرگ نظیر جشن برف و جشن شعله‌های روان که به جشن فانوس‌ها نیز شناخته می‌شود، بسیار دیدنی هستند و هزاران بازدیدکننده از تمام نقاط جهان را به سوی خود جلب می‌کنند.

هفته طلایی، مجموعه چند جشن ملی است که در هفت روز و در دو روز آخر آوریل و پنج روز ابتدایی ماه مه برگزار

فستیوال برف - سایورو

می‌شود. این هفته از روز ۲۹ آوریل (۹ اردیبهشت) با روزسبز آغاز می‌شود که هر روز این هفته به یک عنوان نام گذاری شده است.

تعطیلات ملی

آخرین روز دسامبر تا سومین روز ژانویه (۱۰ تا ۱۳ دی)

دومین دوشنبه ژانویه: روز رشد

یازدهم فوریه: روز ملی (۲۲ بهمن)

۲۰ یا ۲۱ مارس: روز اعتدال بهاری (اعتدال شب و روز، ۳۰ اسفند یا ۱ فروردین)

۲۹ آوریل: روز گیاهان سبز (۹ اردیبهشت)

۳ مه: روز یادبود قانون اساسی (مشروطیت، ۱۳ اردیبهشت)

۵ مه: روز کودک (۱۵ اردیبهشت)

۲۰ جولای: روز دریانوردی (۲۹ تیر)

۱۵ سپتامبر: روز احترام به سالخوردگان (۲۴ شهریور)

۲۳ یا ۲۴ سپتامبر: روز اعتدال پاییزی (۱ یا ۲ مهر)

دومین دوشنبه اکتبر: روز ورزش و سلامتی

سوم نوامبر: روز فرهنگ (۱۲ آبان)

۲۳ نوامبر: روز تجلیل از کارگر (۲ آذر)

۲۳ دسامبر: روز تولد امپراتور (روز ملی، ۲ دی)

تعطیلی مهم دیگر، اُبَن (Obon) نام دارد که در اواسط ماه آگوست (اواخر مرداد) فرا می‌رسد. ژاپنی‌ها اعتقاد دارند که در این زمان، ارواح مردگان به مدت سه روز به خانه‌های خود باز می‌گردند. مردم در این سه روز خانه‌ها و سنگ قبر مردگان را پاک و تمیز می‌کنند و غذاهایی آیینی به عنوان هدیه به روح درگذشتگان بر روی قبرها قرار می‌دهند. برخی از مردم این غذاها را در گوشه معینی از خانه شخص مرده می‌چینند. ژاپنی‌ها به زندگی پس از مرگ اعتقاد محکمی دارند.

استفاده از مواد اولیه تازه در آشپزی سنتی ژاپن بسیار مهم است. در رژیم غذایی مردم ژاپن، برنج و ماهی جایگاه خاصی دارند. علاوه بر غذاهای دریایی ژاپنی‌ها از تره بار و صیفی جات هم استفاده بسیار می‌کنند. برای مثال **تمپورا** (Tempura) یکی از غذاهای مورد علاقه ژاپنی‌ها است که در قرن شانزدهم توسط دریانوردان و بازرگانان پرتغالی به ژاپن راه یافت. در طبخ این غذا از بادمجان، کدو، فلفل دلمه ای، پیاز و هویج که با خمیر ترکیب شده و در روغن فراوان سرخ می‌شود، استفاده می‌گردد. این غذا بین ژاپنی‌ها بسیار محبوب است.

غذایی به نام **ساشیمی** (Sashimi) در واقع ورقه‌های نازک از گوشت ماهی‌های بدون تیغ است. اگر این ورقه‌ها را در سرکه بخوابانند و با برنج مصرف کنند، غذایی به نام **سوشی** (Sushi) نامیده می‌شود که از معمول‌ترین غذاهای ژاپنی هستند. رژیم غذایی ژاپنی یکی از سه مکتب عمده آشپزی در جهان است که نقش آبریزان چه خام و چه پخته در آن بسیار زیاد است.

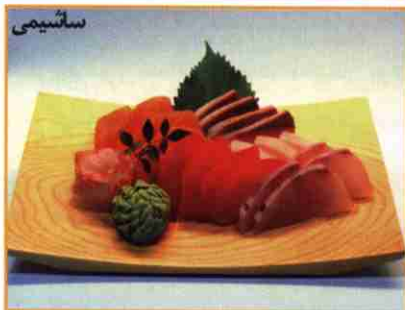
در گذشته گوشت قرمز به ندرت در رژیم غذایی سنتی ژاپنی‌ها نقش داشت، ولی در قرن اخیر تهیه غذاهایی که در آنها از گوشت مرغ، خوک، گوسفند و گاو استفاده می‌شود رواج یافته است. جوجه کباب با سیخ چوبی که **یاکیتوری** (Yakitori) نام دارد، **سوکی یاک** (Sukiyaki) که از پختن گوشت گاو و سبزیجات (مثل تره فرنگی، هویج، قارچ و امثال آن) تهیه می‌شود و **تفو**

سوبا

تمپورا

ساشیمی

سوشی

(Tofu) که از سرخ شدن همان مواد در تابه‌ای آهنی درست می‌شود از غذاهای محبوب ژاپنی‌ها هستند. علت نرمی توفو و نیز تفاوت آن با سوکی یاکی، استفاده از شیرهای دانه‌های سویا است. رشته‌های تهیه شده از آرد گندم سیاه، سوبا (Soba) و گندم معمولی، اودن (Uden) نیز غذاهای محبوبی هستند که گاهی به جای برنج خورده می‌شوند. این رشته‌ها را معمولاً در کاسه‌ای گود ریخته و روی آن سوپ رقیق و داغ می‌ریزند و به همراه سبزیجات، توفوی سرخ شده و یا تمپورا سرو می‌کنند. در تابستان خوردن این رشته‌ها با سس مخصوص، در کنار غذایی که به صورت سرد سرو می‌شود بسیار لذت بخش است.

نوشیدنی

چای سبز یا اوچا (Ocha)، محبوب‌ترین نوشیدنی ژاپنی است. اوچا پس از غذا، یا وقتی که عده‌ای دور هم جمع می‌شوند، صرف می‌شود. این نوشیدنی، داغ و بدون افزودن قند یا شکر خورده می‌شود.

مراسم چای

از نوشابه‌های مورد علاقه ژاپنی‌ها می‌توان از چای سیاه یا کوچا (Kocha)، نوشیدنی برنج یا ساکی (Sake) و لیکور برنج یا سایر غلات با مالت و یا از لیکور میوه‌هایی مثل آلو نام برد.

مراسم چای

این مراسم که یکی از مهم‌ترین مراسم سنتی ژاپن است و به ژاپنی چانی یو (Chaniyu) نامیده می‌شود، قدمتی ۸۰۰ ساله دارد. مراسم چای شکل‌های مختلفی دارد که با هدف ایجاد هماهنگی و نظم درونی و نیز نمایش زیبایی و کمال برگزار می‌شود. امروزه در مراسم چای، میزبان اتاقی را که برای صرف چای در نظر گرفته است تزئین کرده و باغچه جلوی چایخانه را با دقت بسیار می‌آراید. میهمانان به رسم ادب نظر و مراتب تحسین خود را نسبت به نحوه آرایش باغچه و چایخانه ابراز می‌کنند. شیوه نشستن میزبان و میهمان‌ها و خوردن چای در این مراسم بسیار دیدنی است. اساتید مراسم چای برای مهارت یافتن در این کار، موضوعاتی مانند معماری، فن پرورش گل، سفالگری، خطاطی، تاریخ و مذهب را مورد مطالعه قرار می‌دهند. تا به این وسیله مراسم چای را از نظر کیفی، ارزشمند و دلپذیرتر کنند.

از سال ۱۸۶۸ یعنی زمانی که اصلاحات میجی دروازه های ژاپن را بر تجارت و روابط با اروپا و امریکای شمالی گشود، مردم ژاپن پوشاک سنتی خود را به تدریج کنار گذاشتند. امروزه تقریباً همه مردم پوشاک غربی بر تن می کنند. ژاپنی ها مدل های لباس را از کت و شلوار یا کت و دامن مناسب محیط کار گرفته تا البسه جین از اروپا و آمریکا اقتباس کرده اند. اما هنوز هم برای شرکت در مراسم آیینی، اغلب مردم به پوشیدن کیمونوی سنتی علاقه نشان می دهند. کیمونو لباسی گشاد و بلند است که به دور بدن پیچیده شده و با کمربندی پهن به نام اُبی (Obi) بسته می شود. در سال نو یا جشن های فارغ التحصیلی بسیاری از خانم های پیر و جوان کیمونوهایی با طرح های زیبا به تن می کنند. در عروسی ها و موقعیت های رسمی دیگر، زنان و مردان متاهل کیمونوی سیاه می پوشند که نشان خانوادگی شان بر آن نقش بسته است. مردان علاوه بر کیمونوی مردانه، شلوارهای گشاد، هاکاما (Hakama) و کت های گشاد، هاوری (Haori) می پوشند. ژاپنی ها همراه با کیمونو به جای پوشیدن کفش و جوراب عادی، نوعی صندل پاشنه بلندچوبی، گه تا (Geta) و یا صندل پاشنه کوتاه با رویه پارچه ای یا چرمی، زوری (Zori) به پا می کنند. جوراب نخی ساق کوتاهی که تابی (Tabi) نامیده می شود، با فاصله ای که بین انگشت شست و بقیه انگشتان پا دارد استفاده از کفش های صندل را آسان می کند.

در پیدایش و تکامل هنر ژاپنی، عواملی گوناگون سهیم بوده اند. هنر ژاپنی چه از نظر تکنیک و چه از دیدگاه زیبایی شناسی، قرن‌ها تحت تاثیر سبک‌ها و تحولات فرهنگی چین قرار داشته است.

این سبک‌ها و تحولات، گاه از محیط فرهنگی کره عبور کرده و سپس به ژاپن می‌رسیدند. چاپ روی چوب، سفالگری، کنده کاری روی چوب و گل‌آرایی

از جمله هنرهای معروف ژاپن هستند. قدمت گل‌آرایی ژاپنی که ایکه بانا (Ikebana) نام دارد به قرن ۱۵ باز می‌گردد. ایکه بانا خود دارای سبک‌های مختلفی است که هر یک فلسفه‌ای خاص دارد. فلسفه زیبایی شناسی متناظر با این هنر موجب شده که در هر یک از این سبک‌ها از قواعد بسیار دقیقی تبعیت شود.

ژاپنی‌ها معتقدند کسی که گل‌آرایی می‌کند بین زمین و بهشت ارتباط برقرار می‌نماید و چون خود واسطه این ارتباط است بصیرت و قدرت درونی خود را تقویت می‌کند.

در دوران اخیر، تاثیر تکنیک‌ها و ارزش‌های زیبایی شناسی هنر غربی به عوامل پیشین افزوده شده و به هنر ژاپنی رنگ و بوی ویژه‌ای داده است.

صنایع دستی

واشی

ژاپن صنایع دستی بسیار گوناگونی دارد. از معروفترین این صنایع می‌توان به سرامیک سازی، ساخت کاغذ، پارچه بافی، ساخت وسایل لاک، سفالگری و کنده کاری روی چوب اشاره کرد. کاغذ محکم و زیبای ژاپنی که واشی (Washi) نامیده می‌شود هنوز به

روش دست ساز تهیه می‌شود. این کاغذ کاربردهای هنری و علمی فراوانی دارد. قدمت روش‌های خاص رنگ آمیزی و بافندگی که هنوز هم در صنایع نساجی ژاپن متداول است به قرن‌ها قبل باز می‌گردد. ظروف لاک‌زیبا و ظریف، اگر با دقت نگهداری شود سال‌ها قابل استفاده خواهد بود.

مطالعات و پژوهش‌ها نشان می‌دهد که صنعت سفالگری در ژاپن از قدمتی ۱۲۰۰۰ ساله برخوردار است. سفال‌های باستانی ژاپنی از چنان غنایی در طرح‌ها و شکل‌بندی و حتی

کوکه‌شی

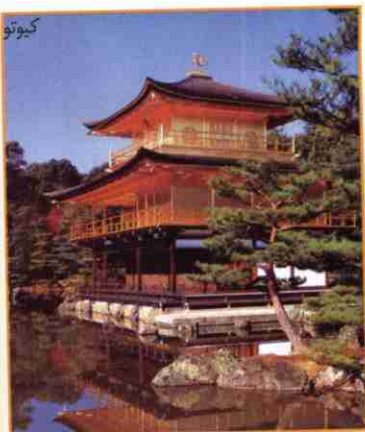

لعب کاری برخوردار است که در جهان منحصر به فرد شناخته می‌شود. این هنر ارزشمند، از هنرمندان گمنام قرن‌های پیشین به دوره معاصر منتقل شده است. ارزش سفال و سفالگری در

ژاپن چنان زیاد است که هم اکنون نیز مراکز تولیدی بسیاری وجود دارد که به این هنر باستانی اشتغال دارند. در این مراکز گاه موزه‌هایی از آثار قدیمی در کنار فروشگاه‌های این آثار و حتی آموزشگاه‌هایی برای گسترش این هنر در کنار هم دیده می‌شود.

کنده کاری روی چوب یکی دیگر از هنرهای

سنتی ژاپن است. آثاری از این دست که توسط هنرمندان ژاپنی آفریده می‌شود به تارک روشن معنوی زیارتگاه‌ها نیز رسیده است. در عین حالی که عروسک‌های زیبا و ظریف کوک‌ه‌شی (Kokedeshi) و سایر اسباب بازی‌های چوبی را می‌توان در بسیاری از منازل مشاهده کرد.

معماری

از نظر تاریخی، معماری ژاپن تحت تاثیر عمیق معماری چین قرار داشته است، با این حال تفاوت‌های بسیاری میان این دو معماری مشاهده می‌شود. در دوره آسوکا (۵۹۳-۷۱۰) آیین بودایی از چین به ژاپن راه یافت و معابد بودایی که ریشه در سبک معماری آسیای میانه داشت در ژاپن ساخته شد. معبد هوریجی که تحت تاثیر روزافزون آیین بودایی در سال ۶۰۷ میلادی ساخته شد از قدیمی‌ترین ساختمان‌های چوبی دنیاست. این بنا در سال ۱۹۹۳ در فهرست میراث فرهنگی جهانی یونسکو قرار گرفت. در دوره نارا (۷۱۰-۷۹۴) شهری به عنوان پایتخت با نام هیجوکیو به سبکی مشابه پایتخت چین (که در آن طرح قرارگیری محلات و خیابان‌ها به شکل صفحه شطرنج بود) ساخته شد. در دوره هیان (۷۹۴-۱۱۸۵) منازل اشرافی به سبک شیندن-زوکوری ساخته می‌شد. در این سبک ساختمان‌های اصلی و خوابگاه‌ها در مرکز بنا قرار داشتند که با راهروهایی به اجزای پیرامون مربوط می‌شدند. کاخ توسانجو (۱۰۴۳) نمونه‌ای از این سبک است. در قرن شانزدهم، با تسلط یافتن اشراف فئودال بر جامعه ژاپن، قلعه‌های بسیاری ساخته شد. تعدادی از این قلعه‌ها، به خصوص برج‌های دیده‌بانی آنها که تنشو کاکو نامیده می‌شدند، هنوز باقی هستند. اتاق‌های نشیمن داخل قلعه‌ها با خوش سلیقگی آراسته شده و اتاق‌های مطالعه و انتظار به سبکی ترتیب داده می‌شدند که به شوئین-زوکوری معروف است. شیروشوئین در نیشی - هونگنجی در شهر کیوتو که از جمله گنجینه‌های ملی ژاپن به شمار می‌رود نمونه‌ای از این سبک است.

پس از احیای نظام امپراتوری در دوره میجی، سبک معماری غربی به ژاپن راه یافت و از سنگ و آجر در ساختن بناها استفاده شد. در سال‌های اخیر ساخت بناهایی با ترکیبی از ویژگی‌های معماری سنتی ژاپن و دستاوردهای معماری نوین به کمک تکنولوژی مدرن و مصالح و مواد اولیه جدید، گسترش روزافزونی دارد.

نارا

موسیقی ژاپنی از جهان بینی و درک باستانی ژاپنی‌ها سرچشمه گرفته است؛ اما نمی‌توان از تأثیرات زیاد موسیقی آسیا بر آن صرف نظر کرد. برخی از صاحب نظران معتقدند که ریشه‌های موسیقی امروز ژاپن، در موسیقی خاص جزیره اوکیناوا و نیز آواهای به یادگار مانده از قوم آینو که

امروز به موسیقی بومی جزیره هوکایدو معروف است، باز می‌گردد.

موسیقی ژاپنی انواع مختلف دارد، به عنوان مثال کاگاکو که نواختن آن تاریخی هزارساله دارد و با دربارهای امپراتوری ژاپن گره خورده است؛ این موسیقی در قرن ۸ میلادی از چین به ژاپن وارد شده و آمیزه‌ای از موسیقی کره، منچوری، ایران، هندوستان و هندوچین است. اگر کاگاکو با رقص همراه باشد، به آن بوگاکو می‌گویند. موسیقی مذهبی که فاخرترین ملودی‌های آن، به مراسم آیینی شینتو تعلق دارد و موسیقی پاپ ژاپنی (کایوکیوکو) که هیباری میسودا از پیش تازان آن بوده است، در طول جنگ جهانی دوم در ژاپن متولد شد.

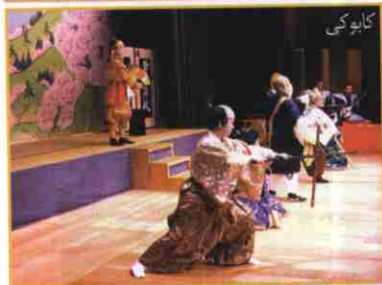
در موسیقی ژاپن از سازهای مختلفی استفاده می‌شود. عود یا بربط دسته کوتاهی که بیوا نامیده می‌شود، کوتو که ساز زهی کشیده‌ای است و نوعی

فلوت به نام شاکوهاچی در قرن هفتم میلادی از چین به ژاپن راه یافتند. از این سازها در نواختن کاگاکو استفاده می‌شود. شایسن، سه تاری است که از تغییر ساز مشابهی در نیمه قرن شانزدهم از جزیره اوکیناوا به دیگر نقاط ژاپن راه یافت. ارکستر موسیقی سنتی ژاپن از ترکیب این چهار ساز و ساز فلوت مانند دیگری به نام شینوبوئه و طبل‌های بزرگ و کوچک تشکیل می‌شود. از آهنگسازان به نام سال‌های پس از جنگ ژاپن می‌توان به ایکومادان، خالق اپرای یوزورو

(لک‌لک‌های شبانه، ۱۹۵۲) و توشیرو مایوزومی اشاره کرد. مایوزومی با برداشت راز و رمز گونه از آیین بودایی، قطعاتی سمفونیک خلق کرد. تورو تاکمینسو، خالق آثار برجسته و موسیقی متن فیلم در سراسر جهان شناخته شده است. بسیاری از موسیقیدانان ژاپنی در خارج از کشور به تحصیل پرداخته و برخی از آنها مانند سيجی اوزاوا (رهبر ارکستر)، میدوری گوتو (نوازنده ویولن) و میتسو کو اوچیدا (نوازنده پیانو) توانسته اند به شهرت بین‌المللی دست یابند.

سینما و تئاتر

تئاتر سنتی ژاپن، به سه فرم اجرایی تقسیم می‌شود: قدیمی‌ترین فرم، نمایش نو (noh) است که در قرن چهاردهم میلادی توسعه یافت. در این شکل نمایش، بازیگران صورتک بر چهره گذاشته و لباس‌های دوران قدیم ژاپن را می‌پوشند. آنان سخن خود را با لحنی موزون و شبیه آواز ادا می‌کنند و جابجایی و حرکتشان بر صحنه کند و آرام است. این فرم نمایش را می‌توان با اپراهای قرون وسطی اروپا مقایسه کرد.

کابوکی

نو

کابوکی (Kabuki)، فرم دیگری از نمایش سنتی ژاپن است که در قرن ۱۷ میلادی رواج یافت. واژه‌ی کابوکی از ریشه‌ی کابوکو به معنای خوشی و جست و خیز کردن مشتق شده است. نمایش‌های کابوکی معمولاً از صحنه‌های هیجان‌انگیز و پرتحرک است، و متن‌های اجرایی به آثار مکتوب قبل از سال ۱۹۰۰ محدود می‌شود. در تمام مدت نمایش، که ممکن است بسیار طولانی باشد، موسیقی هم نواخته می‌شود. لباس‌های بازیگران در این فرم نمایشی پرزرق و برق و رنگارنگ است و ممکن است تا ۲۰ کیلوگرم وزن داشته باشد. **بونراکو (Bunraku)**، یکی دیگر از گونه‌های اجرا است که به نمایش‌های عروسکی محدود می‌شود.

در این نمایش، عروسک‌ها که گاه بسیار واقعی و شبیه انسان‌ها ساخته می‌شوند، وظیفه‌ی ایفای نقش را به کمک عروسک‌گردانان به عهده دارند.

این نمایش از ابتدای قرن شانزدهم مرسوم شد. اگر چه برای ساخت عروسک‌ها محدودیت خاصی وجود ندارد، اما اندازه عروسک‌ها در طول زمان اندک اندک در حد نصف قامت یک انسان بالغ باقی ماندند. در این نمایش نیز موسیقی نقش مهمی دارد که با سازی زهی شبیه بانجو به نام شامیسین نواخته می‌شود. در کنار نمایش‌های مدرنی که برگرفته از هنر دیگر نقاط جهان است، همچنان ترانه‌ها و موسیقی و رقص فلکلور در ژاپن از هنرهای محبوب و رایج محسوب می‌شود.

با آنکه جهان غرب تا اوایل دهه ۵۰ با سینمای ژاپن بیگانه بود، اما ژاپنی‌ها از همان آغاز نمایش فیلم‌های برادران لومیر، سینما را شناخته بودند. نخستین فیلمساز ژاپن تسونکه چی شیباتا نام داشت.

او از سال ۱۸۹۸ شروع به ساختن فیلم‌های کوتاهی از خیابان‌های توکیو و نمایش‌های کابوکی کرد و پس از این تجربه‌های اولیه، از سال ۱۹۱۲ چند شرکت سینمایی در توکیو تأسیس شد.

در سال ۱۹۳۱، گوشو اولین فیلم ناطق ژاپن را با نام زن همسایه و زن من کارگردانی کرد. در این دهه تولید فیلم در ژاپن بالا رفت و در سال ۱۹۴۰ به ۵۰۰ فیلم در سال رسید. می‌توان گفت که تا سال ۱۹۳۷، دنیای غرب با سینمای ژاپن آشنا نشده بود، اما در این سال با فیلم عشق میتسو، دختر سامورایی، محصول مشترک ژاپن و آلمان، به کارگردانی آرنولد فرانک، کشورهای غربی با سینمای ژاپن آشنا شدند.

آنچه باعث شد که سینمای ژاپن در جهان و به ویژه در غرب به جایگاه بلندی دست یابد، فیلم‌های آکیرا کوروساوا بود. فیلم راشومون (۱۹۵۰) به کارگردانی او در جشنواره ونیز در سال ۱۹۵۱ جایزه اول را کسب کرد. کوروساوا فیلم سازی است که آثار ارزشمندی از ویژگی‌ها و توانایی‌ها و خفیات سامورایی‌ها را کارگردانی کرد. برخی از اهالی سینما، سامورایی‌ها را با

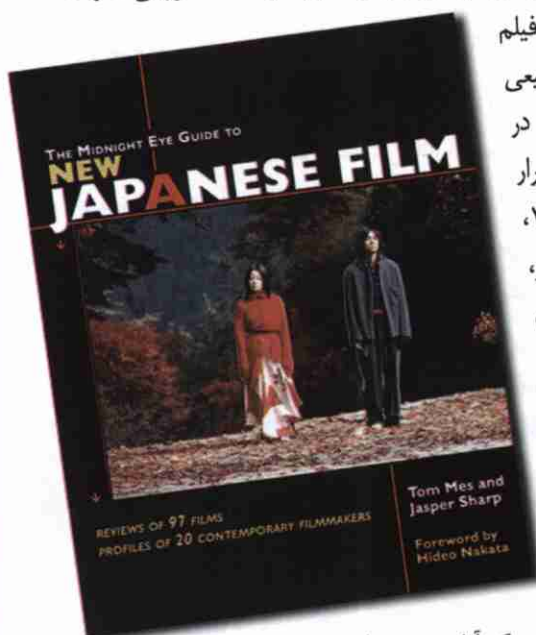
فیلم‌های کوروساوا شناختند. از این میان، فیلم هفت سامورایی در دنیا با استقبال وسیعی روبرو شد و برای سال‌های طولانی در فهرست ده فیلم برتر تاریخ سینما قرار گرفت. علاوه بر این در سال ۱۹۵۷، کوروساوا از نمایشنامه مکبث، اثر شکسپیر، اقتباس درخشانی به نام سریرخون به عالم سینما ارائه داد که تا دورترین نقاط عالم رفت.

دیگر فیلمساز بزرگ ژاپن ماساکی کوبایاشی است. کوبایاشی در سال‌های ۱۹۵۹ تا ۱۹۶۱ کم‌دی انسانی را ساخت که سه فیلم پیوسته بود.

هاراکیری (۱۹۶۲) و کوای دان (۱۹۶۴) از دیگر آثار برجسته او هستند.

کنجی میزوگوشی و یاسوجیرو اوزو از دیگر فیلمسازان ژاپن هستند. میزوگوشی در سال ۱۹۵۲ زندگی اوهارا و در سال ۱۹۵۳ یوگتسو را ساخت. این دو فیلم از بهترین فیلم‌های تاریخ سینما محسوب می‌شوند. اوزو نیز در ژاپن جوایز بسیاری را به خود اختصاص داد و از اواسط دهه ۵۰ در غرب شناخته شد. داستان توکیو ۱۹۵۳ و یک بعدازظهر پاییز ۱۹۶۲ از جمله فیلم‌های درخشان او هستند که ارزش جهانی دارند.

باید یادآوری کرد که فیلم‌های کاگه موشا که در سال ۱۹۸۰ ساخته و برنده نخل طلایی جشنواره کن شد، رن (۱۹۸۴) و رویاها (۱۹۹۰) ساخته کوروساوا، خانه دیوانه (۱۹۸۴) به کارگردانی سوگواشی، مرد آهنین (۱۹۹۲) اثر شینیتاسوکاموتو، پسران من (۱۹۹۲) به کارگردانی یوجی یامادا از آثار مطرح و اثرگذار سال‌های اخیر سینمای ژاپن هستند. از هنر پیشگان معروف ژاپن می‌توان از توشیرو میفونه (Toshiro mifune) (۱۹۲۰-۱۹۹۷)

اگر چه نمی‌توان فرهنگ و هنر غنی ژاپن را بدون ادبیات تصور کرد، اما آثار ادبی ژاپن از قرن هفتم به بعد در دسترس قرار دارد. از آن زمان تاکنون، ادبیات ژاپن با پشت سر گذاشتن دوره‌های: نارا (۷۱۰ تا ۷۸۴)، هیان (۷۹۳ تا ۱۱۹۲)، قرون وسطی (۱۱۹۳ تا ۱۶۰۳)، عصر توکوگاوا (۱۶۰۳ تا ۱۸۶۷)، دوره میجی (۱۸۶۸ تا ۱۹۱۲)، تاشیو (۱۹۱۲ تا ۱۹۴۵)، پایان جنگ جهانی دوم و دوران معاصر (۱۹۴۵ تا به امروز) فراز و نشیب‌های فراوانی را تجربه کرده اما در گذر از این تحولات عمیق اجتماعی، آثار ارزشمند بسیاری در نظم و نثر آفریده شده است. ادبیات ژاپن همواره متأثر از دیگر فرهنگ‌های نزدیک بوده است. قبل از نیمه اول قرن نوزدهم میلادی فرهنگ و ادبیات چین بیشترین تأثیر را بر ادبیات ژاپن داشته است و پس از آن است که به دلیل گسترش روابط با غرب، تأثیر فرهنگ غرب بر ادب و هنر ژاپن صریح و بی‌واسطه صورت گرفته است.

اولین کتاب تاریخی ژاپن **کوجیکی** (Kojiki) نام داشت که حدود سال ۷۱۲ میلادی منتشر شد. اولین مجموعه داستان کوتاه ژاپن به نام **گنجی مونوگاتاری** یا داستان گنجی (Genji monogatari) در قرن دهم منتشر شد. جالب است که قدیمی‌ترین کتاب داستان کوتاه ژاپن به قلم بانویی اشراف زاده نوشته شده است. پس از این داستان، اولین دفتر شعر ژاپن در قرن هشتم گردآوری شد. این دفتر شعر که همچنان از مهم‌ترین آثار ادبی کهن ژاپن محسوب می‌شود، مجموعه‌ای متشکل از شعرهای ۳۱ هجایی است که این قالب شعری **واکا** نام دارد. البته تعداد زیادی از قطعات این دفتر در نیمه دوم قرن هفتم و نیمه اول قرن هشتم سروده شده است. در نثر نیز می‌توان به **قصه‌های ایسه** اشاره کرد که ظاهراً در نیمه قرن دهم تألیف شده است. در نثر کهن ژاپن، کتاب **خاطرات توسانی کی** هم از اهمیت والایی برخوردار است.

ایهاراسایکو و ماتسوئوباشو (قرن ۱۷)، **شیمی فوتاباتی و ایچیوهیگوجی** (قرن ۱۹) از نویسندگان مشهور چند قرن اخیر در ژاپن هستند.

ترکیب هم زمان داستان و تصویر در ژاپن محبوبیت فراوانی دارد که به آن **مانگا** (Manga) می‌گویند. در واقع مانگا به کتاب‌هایی اطلاق می‌شود که داستان را به کمک تصاویر کارتونی روایت می‌کند. در سال‌های اخیر مدرنیسم در تمام جنبه‌ها و ظرفیت‌های آن، به ویژه در ادبیات تحرک بسیاری کسب کرده است که اعطای جایزه ادبی نوبل به **کنزابورو اونو** (Kenzaburo Oe) در سال ۱۹۹۴ یکی از نشانه‌های آن است.

گو اینکه در سال ۱۹۶۸ رمان نویس توانایی به نام **یاسوناری کاواباتا** (Yasunari Kawabata)

به این جایزه دست یافت، اما نوبل اوئه نه تنها یادآور جایزه سال ۱۹۶۸ بود، بلکه نشان دهنده وسعت و قدرت ادب مدرن ژاپن به جهانیان شد. اکنون دیگر نگاه ها به رمان ژاپنی دقیق تر و کنجکاوانه تر شده است.

از دیگر نویسندگان قرن بیستم می توان به سوسه کی ناتسومه (Soseki natsume)، یوکیو میشیما (Yukio mishima)، جونییچیرو تانیزاکی (Yun'ichiro tanizaki) و کوبو آبه (Kobo Abe) اشاره کرد.

تحصیلات

مردم ژاپن تحصیل علم را بسیار مهم می دانند. نظام آموزش عمومی در ژاپن قدمت زیادی داشته و برنامه ریزی آن به بیش از صد سال پیش باز می گردد. در این کشور دانش آموزان از

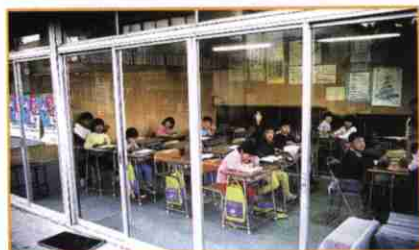
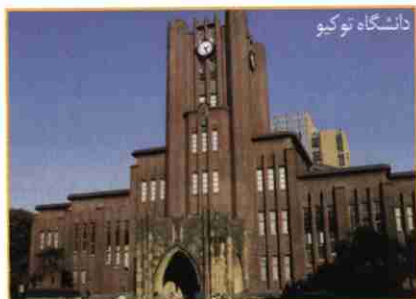

سن ۶ تا ۱۲ سالگی در دوره ابتدایی و تا ۱۵ سالگی در دوره راهنمایی تحصیل می کنند. در حدود ۹۷ درصد دانش آموزان وارد دبیرستان شده و در سن ۱۸ سالگی فارغ التحصیل می شوند.

حدود ۳۰ درصد فارغ التحصیلان دبیرستان ها وارد کالج یا دانشگاه و بسیاری دیگر وارد کالج های دوساله

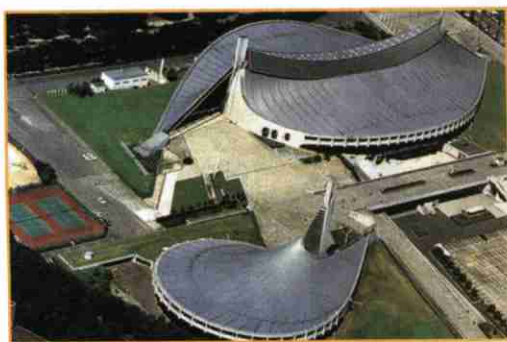
یا مراکز فنی و حرفه ای می شوند. تقریباً تمامی مدارس راهنمایی و دبیرستان ها و دانشگاه های خصوصی از طریق برگزاری آزمون ورودی خاص خود به گزینش دانش آموز یا دانشجو می پردازند.

از آنجا که آزمون ها بسیار مشکل هستند، اغلب دانش آموزانی که از امتحانات ورودی دانشگاه ها عبور می کنند، بنیه علمی خود را در مدارس تقویتی که جوکو (Juku) یا یوبیکو (Yobiko) نام دارند تقویت کرده اند. در برخی از شرایط خاص ممکن است دانش آموزان پیش از وارد شدن به مقطع ابتدایی به مدارس تقویتی بروند.

سال تحصیلی ژاپن از آوریل (اواسط فروردین) آغاز می شود ولی مدارس، چند هفته در تابستان و دوهفته هم به مناسبت جشن های سال نو در زمستان تعطیل می شوند. سال تحصیلی در ماه مارس (اسفند) به پایان می رسد و تعطیلات بین دو پایه تحصیلی تنها دوهفته است. در ژاپن دانشگاه های متعددی که از نظر رتبه بندی جهانی اعتبار خاصی دارند به کار مشغول هستند اما معروف ترین آنها دانشگاه توکیو است.

ورزش

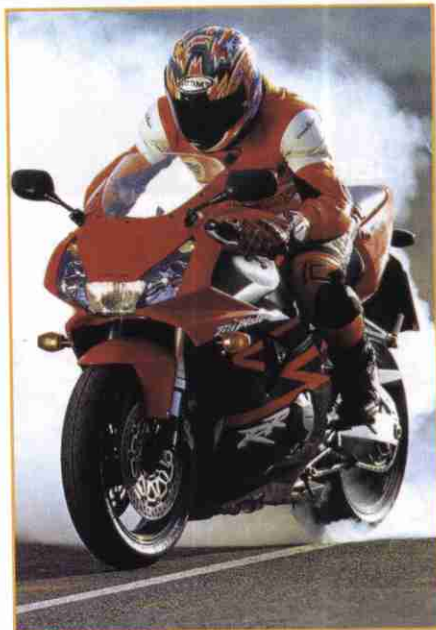
از آن جا که در ژاپن ریشه های سنتی هنوز استحکام بسیاری دارد، ورزش هم مانند دیگر پدیده های اجتماعی به دودسته مدرن و سنتی قابل تقسیم بندی است. فوتبال، ورزش های رزمی، اسکی و دیگر ورزش های زمستانی، ورزش های گروهی و آبی از محبوبیت خاصی برخوردارند. در عین

حال بسیاری از مردم ژاپن به ورزش های سنتی رغبت نشان می دهند. ورزش هایی نظیر جودو (Judo)، کندو (Kendo)، سومو (Sumo)، کاراته و کیودو (Kyudo).

کشتی سنتی سومو، در سایر کشورها نیز تا حدودی شناخته شده است. در کشتی سومو دو کشتی گیر تنومند برای به خاک رساندن یا بیرون راندن هم از محدوده مبارزه که دایره ای شن ریزی شده است تلاش می کنند. این زورآزمایی معمولاً کمتر از یک دقیقه به طول می انجامد و گاهی در یک چشم به هم زدن به پایان می رسد.

کندو

زورآزمایی با مراسمی مثل پاشیدن یک مشت نمک به داخل محدوده کشتی آغاز می‌شود. پاشیدن نمک، رفتاری آیینی است که با مفاهیم اسطوره شناسی گره خورده است.

کشتی گیران سومو، در میان مردم، محبوبیت فوق العاده‌ای دارند. آن‌ها سال‌های زیادی را برای آموختن فنون این کشتی صرف می‌کنند. این آموزش‌ها گاهی از نوجوانی آغاز می‌شود. از آنجایی که وزن در این کشتی اهمیت زیادی دارد، ورزشکاران برای افزایش وزن خود رژیم‌های خاص و طولانی غذایی را پشت سر می‌گذارند تا اینکه وزن آنها به ۱۲۰ تا ۱۷۵ کیلوگرم می‌رسد. لباس کشتی گیران سومو، پارچه‌ای کتان یا ابریشمی است که **ماواشی** (Mawashi) نام دارد و همچون کمربندی به دور کمر بسته می‌شود.

ورزش کندو، نوعی شمشیربازی است که در قرن ۷ یا ۸ میلادی ابداع شده است. در مسابقات، ورزشکاران کندو لباس‌هایی به تن می‌کنند که برای دفاع در برابر ضربه‌های شمشیر طراحی شده است. ورزش کیودو هم تیراندازی با تیروکمان‌هایی از جنس نی خیزران است. از رایج ترین بازی‌های خانگی در ژاپن می‌توان به بازی‌های **گو (Go)**، **شوگی** (Shogi) و **ماهجونگ** (Mahjong) نام برد. کودکان و نوجوانان در سال‌های تحصیل به ورزش‌هایی نظیر بیسبال، بسکتبال، والیبال و فوتبال می‌پردازند.

فوتبال حرفه‌ای ژاپن در سال ۱۹۹۲ با تأسیس جی لیگ (J-league) آغاز شد. راه اندازی لیگ حرفه‌ای فوتبال با موفقیت فراوانی روبه رو گشت، به طوری که فیفا، ژاپن و کره جنوبی را به طور مشترک میزبان جام جهانی ۲۰۰۲ فوتبال تعیین کرد. در چندسال اخیر ژاپن رشد مناسبی در فوتبال داشته و به یکی از کشورهای مطرح آسیا در این رشته تبدیل شده است و در چند دوره اخیر در جام های جهانی حاضر بوده، ولی موفقیت خاصی کسب نکرده است.

گذشته از آن چند بار مبارزه نهایی بین قهرمان باشگاه‌های اروپا و قهرمان آمریکای جنوبی در ژاپن، به عنوان رقابت بین قاره‌ای انجام شده است. در اواخر سال ۲۰۰۶ قهرمانان باشگاه‌های قاره‌های مختلف در ژاپن به رقابت پرداختند که نماینده برزیل از آمریکای جنوبی قهرمان این مسابقات بین قاره ای شد. برای ورزش دوستان ژاپنی، بیسبال هم به اندازه فوتبال محبوب است. هر ساله در بهار و

تابستان مسابقات سراسری بیسبال دبیرستان های ژاپن در سطح ملی برگزار می شود.

در سال ۱۹۶۴ توکیو اولین شهر آسیایی بود که میزبان بازی‌های المپیک تابستانی شد و در سال ۱۹۷۲ شهر ساپورو (Sapporo) چنین امتیازی را برای میزبانی بازی‌های المپیک زمستانی نصیب خود کرد. در سال ۱۹۹۸ این افتخار برای شهر ناگانو (Nagano) به عنوان میزبان المپیک زمستانی تکرار شد.

ژاپن در رشته های مختلف قهرمانان بزرگ و سرشناسی به جهان ورزش معرفی کرده است. به طور مثال در

المپیک ۲۰۰۴ آتن، ورزشکاران ژاپنی ۱۶ طلا، ۹ نقره و ۱۲ برنز کسب کردند و در رده بندی نهایی در جایگاه پنجم جهان قرار گرفتند. همچنین در بازی های آسیایی ۲۰۰۶ قطر، نیز ورزشکاران ژاپنی، ۵۰ طلا، ۷۱ نقره و ۷۷ برنز کسب کردند که پس از چین و کره جنوبی در رده سوم آسیا قرار گرفتند.

اقتصاد

در سال ۲۰۰۵ ژاپن با تولید ناخالص ۴۲۲۰ میلیارد دلار به عنوان سومین اقتصاد برتر جهان شناخته شد. در همان سال، متوسط درآمد سرانه هر فرد ژاپنی بالغ بر ۳۳۱۰۰ دلار بود که ژاپن را در جایگاه سوم کشورهای بزرگ جهان قرار می‌داد. در سال ۲۰۰۵ ژاپن حدود هشت میلیارد دلار به دیگر کشورها کمک کرده است که از این نظر جایگاه نخست را در جهان دارد. کمپانی‌ها و شرکت‌های ژاپنی صدها میلیارد دلار در جهان سرمایه‌گذاری کرده‌اند. ژاپن بعد از چین بیشترین ذخایر ارزی و طلای جهان را در اختیار دارد.

جایگاه ژاپن در اقتصاد جهانی

ژاپن یکی از کشورهای مغلوب جنگ جهانی دوم و تنها کشوری است که دو بمب اتمی شهرهای هیروشیما و ناگاساکی آن را با صدها هزار نفر غیرنظامی خاکستر کرد. اما ژاپنی‌ها با تلاش و کوشش جمعی و به کار بردن سیاست‌های مدیریتی موفق، توانستند در مدتی کمتر از دو دهه ویرانه‌های جنگ را بازسازی نمایند و با رشدی سریع از مجموعه کشورهای عقب افتاده به یکی از پیشرفته‌ترین و توسعه یافته‌ترین کشورهای جهان تبدیل شوند.

این کشور در صنایع بسیاری، از شهرت خاصی در جهان برخوردار است. ژاپن به همراه آلمان، فرانسه، آمریکا، کانادا، ایتالیا، روسیه و انگلیس هشت کشور پیشرو علمی، فنی و اقتصادی جهان را تشکیل می‌دهند (گروه هشت-G8) و از کشورهای موثر در صحنه‌های بین‌المللی است.

سیستم اقتصادی ژاپن، سیستم سرمایه داری و متکی بر بازار آزاد است، که در آن قیمت تمام شده کالا و خدمات به عنوان مهم ترین اصل این اقتصاد محسوب می شود. اما باید یادآوری کرد که در سیستم اقتصادی ژاپن، رابطه بخش خصوصی و دولتی انسجام بی نظیری دارد. اقتصاد قدرتمند ژاپنی از تجمع خانواده های صاحبان صنایع، بوروکرات های دولتی، احزاب سیاسی و حتی دانشگاه ها تشکیل شده است.

سیاست، تجارت و جامعه کاملاً به هم پیوسته هستند، زیرا عقیده عمومی بر آن است که این تجمع یا اتحاد باعث حفظ امنیت ملی، ایجاد اشتغال و توزیع احتمال خطر (ریسک) و سود بین همه مردم می شود.

روابط بلندمدت تجاری بین شرکت های عضو گروه های بزرگ مالی - تجاری (کیرتسو) که غالباً از طریق نگهداری سهام متقابل حفظ می شود به عنوان قلب «کاپیتالیسم» ژاپنی محسوب می شود و سیستم اقتصاد ژاپن اگر چه بر بازار متکی است، با این وجود از این روابط بلندمدت، که باعث گسترش راندمان بخش های مختلف تجاری می شود، بهره مند است.

زمینه های توسعه اقتصادی ژاپن در دوران حکومت امپراتور «میجی» که از سال ۱۸۶۸ تا ۱۹۱۲ به طول انجامید پایه ریزی شد. اقدامات امپراتور «میجی» در واقع نقطه شروع حرکت ژاپن از یک جامعه فئودالی به سمت یک جامعه جدید سرمایه داری بود. تحولات این دوران ژاپن را از یک کشور ملوک الطوایفی، عقب مانده و در انزوای مطلق، به کشوری با حکومت مرکزی مقتدر و پیشرفته تبدیل کرد. اصلاحات میجی عمده تاً عبارت بودند از:

الف) از بین رفتن ملوک الطوایفی و اعاده قدرت به دولت مرکزی و تسلط مطلق امپراتور بر تمام ارکان دولت؛

ب) دگرگونی در ساختار اقتصادی و سیاسی کشور؛

ج) اصلاحات در سیستم های آموزشی، اداری، قضایی و ارضی.

در پرتو اصلاحات «میجی» سیستم فئودالی حاکم بر طبقات اجتماعی، منسوخ شد و نحوه اعمال مالیات بر اراضی و محصولات کشاورزی و تولیدی مورد تجدیدنظر قرار گرفت. مالکیت محض فئودال ها بر زمین های کشاورزی از بین رفت و مهم تر از همه اینکه، اصلاحات را به سیستم علمی، آموزشی و نظامی گسترش داد. قبل از جنگ جهانی دوم زایباتسو (Zaibatsu) یعنی نهادهای مالی خانوادگی، اقتصاد کشور ژاپن را تحت سلطه خود داشته و به همین دلیل در طول جنگ وظیفه تامین هزینه جنگ را به عهده داشتند.

از این شرکت‌های بزرگ خانوادگی می‌توان میتسوئی، میتسوبیشی، یاسودا، سومیتو مو را نام برد. پس از جنگ جهانی و شکست ژاپن، آمریکا خواستار تغییراتی در ژاپن شد که انحلال زایباتسو از آن جمله است. اما این نهادها با تغییر تدریجی ماهیت خود و انطباق با شرایط جدید گروه‌های بزرگ صنعتی - تجاری را به وجود آوردند که بعدها به نام کیرتسو (Keiretsu) معروف شدند.

گروه‌های اقتصادی ژاپن را می‌توان به چهار دسته تقسیم کرد:

- ۱- گروه‌های افقی ۲- گروه‌های عمودی ۳- گروه‌هایی که با تولید ارتباط مستقیم دارند؛
- ۴- گروه‌هایی که وظیفه توزیع را به عهده دارند.

* گروه‌های افقی: این شرکت‌ها در سطح وسیعی از صنایع حضور داشته و در سازمان آنها بانک‌ها یا شرکت‌های بزرگ تجاری - با سرمایه‌ی فراوان - مرکزیت دارند. متناسب با میزان

سرمایه‌ی مرکزی گاهی تعدادی از گروه‌های عمودی در بطن این گروه‌ها جای می‌گیرد. از مشهورترین و قدرتمندترین این گروه‌ها می‌توان به میتسوبیشی، میتسوئی، سومیتو مو، فویو، دای ایچی، کانگیو بانک، سانوا، توکای، آی بی.جی (بانک صنعتی ژاپن I.B.J) اشاره کرد. در هر یک از گروه‌های فوق ارتباطات را می‌توان در سه مشخصه زیر خلاصه کرد:

- ۱- نگهداری سهام متقابل ۲- روابط شخصی ۳- تامین اعتبار

* گروه‌های عمودی: شرکت‌های تولیدی نظیر تویوتا، ماتسوشیتا و نیپون استیل، نمونه‌های بارزی از گروه‌های عمودی هستند.

در گروه‌های عمودی شرکت‌های اقماری، گرداگرد شرکت اصلی قرار داشته و شرکت مرکزی آن شرکت‌ها را کنترل می‌کند. در گروه‌های عمودی در مقایسه با گروه‌های افقی تاکید بیشتر بر صناعی است که شرکت‌های مادر در آن زمینه فعالیت دارند و شعبات و شرکت‌های پیرامونی غالباً به عنوان تامین کننده ضروریات شرکت مادر و یا توزیع کننده ایفای نقش می‌نمایند. شرکت‌های اصلی از طریق نگهداری سهام اکثریت و گماردن مدیران اجرایی، شرکت‌های فرعی را کنترل می‌کنند.

TOYOTA

در گروه‌های عمودی همکاری و روابط نزدیکتری بین اعضاء نسبت به گروه‌های افقی برقرار است.

در گروه‌های بزرگ تجاری الزاماً رابطه ساخت و تامین قطعات وجود ندارد بلکه روابط اعضاء بیشتر براساس معاملات تجاری استوار است.

از دیگر گروه‌های عمودی می‌توان نپسان، هیتاچی، N.K.K (آهن و فولاد)، نیپون اوایل، کسموایل (نفت و گاز)، کاجیما، تای سی (ساختمان) را نام برد.

گروه‌های عمودی نیز از راه‌های مختلف یکپارچگی خود را حفظ می‌کنند از جمله:

۱- نگهداری اکثریت سهام ۲- انتصاب مدیران ۳- تشکیل شورای مدیران ۴- معاملات بین گروهی ۵- سرمایه‌گذاری مشترک

هم اکنون بیشترین سهم را در اقتصاد ژاپن گروه‌های بزرگ صنعتی - تجاری برعهده دارند. گاهی شرکت‌های پیرامونی این بنگاه‌های اقتصادی در خارج از ژاپن فعالیت دارند، در حالی که تولیدات آنها به سراسر جهان صادر می‌شود.

برخی از این شرکت‌ها از بزرگ‌ترین و سرشناس‌ترین شرکت‌های جهان محسوب می‌شوند. در ایران نیز نمایندگی‌ها و شعب برخی از این شرکت‌ها و گروه‌ها فعالند. لازم به ذکر است طی سال‌های گذشته گروه‌های صنعتی ژاپن بازتر شده‌اند و علت آن آزادسازی‌ها و بین‌المللی شدن بیشتر اقتصاد ژاپن است. سهام شرکت‌های ژاپنی در بورس‌ها ارائه شده و توسط افراد مختلفی خرید و فروش می‌شود. همچنین برخی شرکت‌های ژاپنی با کمپانی‌های سایر کشورها ادغام شده‌اند.

در حال حاضر حدود هفتاد کمپانی ژاپنی در فهرست پانصد کمپانی بزرگ جهان قرار دارند که از این لحاظ ژاپن پس از امریکا بیشترین کمپانی‌های بزرگ را در اختیار دارد. بزرگ‌ترین کمپانی ژاپنی تویوتا است. همچنین دفتر اصلی پنجاه و دو کمپانی بزرگ دنیا در توکیو است که از این نظر مقام اول را در جهان به خود اختصاص داده است.

واحد پول

واحد پول کشور ژاپن، ین است که هر ین به ۱۰۰ سن تقسیم می‌شود. هر دلار حدود ۱۰۸ ین و هر ین حدود ۷۸ ریال است.

منابع طبیعی و معدنی

گرچه ژاین مجموعه متنوعی از منابع طبیعی در اختیار دارد، ولی صنایع این کشور نیازمند مقادیر بیشتری از انرژی و منابع طبیعی هستند و بدین ترتیب تامین بخش عمده ای از مواد باید از طریق واردات صورت گیرد. مثلاً ژاین تقریباً تمامی نفت مصرفی خود را که بالغ بر ۹۹/۷ درصد از میزان نفت مورد نیاز این کشور است، وارد می کند.

آهک، سنگ سیلیس، دولومیت و روی از مهم ترین تولیدات معدنی ژاین هستند. بر طبق آمار سال ۱۹۹۸، میزان تولید آنها به ترتیب ۲۱/۳۸۰/۰۰۰ تن، ۱۸/۱۲۴/۰۰۰ تن ۴/۰۱۵/۰۰۰ تن و ۷۱/۵۶۹ تن برآورد شده است.

صادرات و واردات

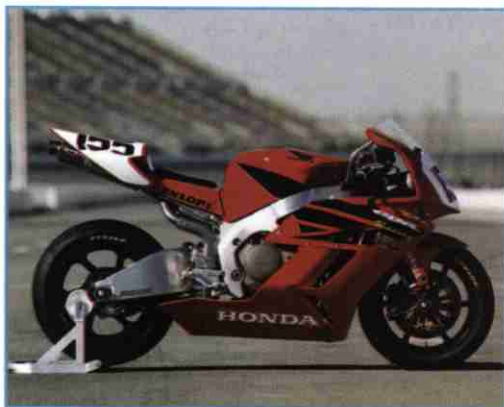
ژاین با حدود ۵۹۰ میلیارد دلار صادرات، رتبه چهارم جهانی را در سال ۲۰۰۶ بدست آورد. در همان سال با واردات تقریبی ۵۲۴ میلیارد دلار ششمین کشور واردکننده بزرگ جهان بوده است. ژاین با اغلب کشورهای جهان روابط تجاری دارد. مهمترین صادرات ژاین شامل وسایل نقلیه، موتور خودرو، وسایل نیمه ساخته شده، لوازم و ماشین آلات الکترونیکی، مواد شیمیایی و لوازم اداری می باشد. واردات عمده ژاین نیز عبارتند از: ماشین و ابزار آلات، سوخت، مواد غذایی، مواد شیمیایی و منسوجات.

شرکای تجاری اصلی ژاین (۲۰۰۵)

واردات	کشور	چین	امریکا	عربستان سعودی	امارات متحده عربی	استرالیا
	درصد	۲۱	۱۲/۷	۵/۵	۴/۹	۴/۷
صادرات	کشور	امریکا	چین	کره جنوبی	تایوان	هنگ کنگ
	درصد	۲۲/۹	۱۳/۴	۷/۸	۷/۳	۶/۱

قدرت اقتصادی ژاپن بر تولید صنعتی استوار شده است. در سال ۲۰۰۴، بخش صنعت ۲۷/۸ درصد از جایگاه شغلی را به خود اختصاص داد. در سال‌های اخیر، تولید کالاهای الکترونیکی، ماشین آلات، کشتی، تجهیزات ابزار دقیق و اتومبیل، رشد قابل ملاحظه‌ای داشته و ژاپن از قدرت رقابت بی‌نظیری در بازارهای بین‌المللی برخوردار بوده است.

خودرو یکی از معروف‌ترین تولیدات ژاپن است. ژاپن در سال ۲۰۰۵ حدود ۱۰/۰۶ میلیون

اتومبیل، اتوبوس و کامیون تولید کرد و در این زمینه پس از آمریکا، به جایگاه دوم جهان دست یافت. امروزه، بسیاری از اتومبیل‌ها در ژاپن به وسیله روبات ساخته می‌شوند و بیش از نیمی از آنها صادر می‌شوند. از معروف‌ترین کارخانجات اتومبیل‌سازی ژاپن می‌توان به کارخانه تویوتا، هوندا، نیسان، سوزوکی، میتسوبیشی و مزدا

اشاره کرد. این شش کمپانی در ردیف پانزده خودروساز بزرگ جهان قرار دارند. در سال ۲۰۰۵ تویوتا با پشت سر گذاشتن کمپانی فورد با تولید ۷/۱ میلیون خودرو به دومین خودروساز جهان پس از جنرال موتور ارتقاء یافت و پس از آن در سه ماهه اول سال ۲۰۰۷ شرکت تویوتا از نظر میزان فروش، جنرال موتور را نیز پشت سر گذاشت و رتبه اول جهان را کسب کرد.

در زمینه وسایل برقی و صنایع الکترونیکی تولیدات ژاپن از شهرت خاصی برخوردارند. استریوهای خانگی، رادیو و تلویزیون، ویدئو، دوربین و قطعات رایانه‌ای از تولیدات مهم این کشور بوده که توسط شرکت‌های معروفی مانند سونی، توشیبا، پاناسونیک، جی‌وی‌سی، شارپ، کائو و ... تولید می‌شوند. کمتر منزل و دفتر کاری در جهان است که از وسایل برقی ژاپنی به کلی تهی باشد.

ابزار آلات بسیار دقیق الکترونیکی یکی دیگر از تولیدات مهم صادراتی ژاپن به شمار می‌رود. منطقه آکی‌هابارا (Akihabara) در شهر توکیو که مرکز فروش وسایل گوناگون الکتریکی و الکترونیکی است به شهر برقی شهرت یافته است.

صنعت فولاد از صنایع استراتژیک و مهم هر کشور به شمار می‌آید. در سال ۲۰۰۵ ژاپن با تولید حدود ۱۱۲ میلیون تن انواع فولاد پس از چین رتبه دوم تولید این محصول را در جهان کسب کرد.

از دیگر تولیدات صنعتی ژاپن، می‌توان به سیمان، اسیدسولفوریک، تولیدات پلاستیکی، کود شیمیایی، انواع نخ، کاغذ و مقوا، پارچه‌های مصنوعی و پارچه‌های پنبه‌ای اشاره کرد. صنایع و محصولات صنعتی ژاپن در جهان شهرتی خاص دارند. کمپانی‌های بزرگ ژاپنی شعبات و نمایندگی‌های مختلفی در اغلب کشورهای جهان از جمله ایران دایر کرده‌اند که اقدامات متفاوتی از تولید تا خدمات پس از فروش را به عهده دارند.

تولید برق برای تامین انرژی مورد نیاز از نیروگاه‌ها برای مصارف صنعتی و تجارت اهمیت بسیاری دارد. از نظر تولید برق ژاپن پس از آمریکا و چین رتبه سوم جهان را در اختیار دارد.

حمل و نقل ژاپن

در ژاپن انواع مختلف وسایل نقلیه از دوچرخه گرفته تا شینکانسن (shinkansen)، که یکی از سریع‌ترین قطارهای دنیاست، وظیفه جابجایی مسافر را به عهده دارد. قطار شینکانسن بعضی از مهم‌ترین شهرهای ژاپن را از طریق خط ارتباطی هاکاتا (Hakata) در

کیوشو به موریکا (moreka) در نقطه شمالی جزیره هونشو) به هم متصل می‌کند.

این قطار می‌تواند با سرعت بیش از ۳۰۰ کیلومتر در ساعت حرکت کند.

علاوه بر قطارهای سریع السیر شینکانسن، شبکه بزرگی از قطارهای برقی و خطوط مترو در داخل و حومه شهرهای بزرگ وجود دارد. در سال ۲۰۰۶ حدود ۲۳/۵۵۶ کیلومتر خطوط ریلی در ژاپن وجود داشته است. از نظر طول خطوط آهن، ژاپن در رتبه یازدهم جهان قرار دارد. این در صورتی است که ژاپن وسعت کمی داشته و شصت و دومین کشور جهان از نظر وسعت به شمار می‌آید. در شهرهای مختلف ژاپن نیز خطوط مترو مسافرت‌های درون شهری را آسان می‌کند. از آنجایی که ژاپن یک کشور جزیره‌ای است، فرودگاه‌ها در برقراری ارتباط این کشور با بقیه نقاط جهان، نقش مهمی ایفا می‌کنند. در این کشور حدود ۱۷۵ فرودگاه وجود دارد.

فرودگاه بین المللی کانسائی (کانکو) که از جدیدترین فرودگاه بین المللی ژاپن است، و در بخش جنوبی جزیره هونشو (شهر آساکا) قرار دارد، بین ژاپن و سایر نقاط جهان کانال‌های

ارتباطی برای حمل و نقل مسافر و کالا ایجاد کرده است. در سال ۲۰۰۷ فرودگاه بین المللی بزرگ دیگری (Chubu-centrair) که آن نیز مانند کانسائی بر روی جزیره‌ای مصنوعی ساخته شده در شهر ناگویا مورد بهره‌برداری قرار گرفت. شرکت هواپیمایی ژاپن (JAL) با در اختیار داشتن بیش از ۲۷۸ هواپیما یکی از بزرگ‌ترین و معتبرترین شرکت‌های هوایی جهان است. این شرکت هواپیمایی در سال ۲۰۰۳، حدود ۵۸ میلیون مسافر را جابجا کرده است. از نظر جابجایی مسافر در سال ۲۰۰۵ این شرکت رتبه پنجم و از نظر تعداد هواپیما رتبه هیجدهم را در جهان دارا می‌باشد.

با توجه به موقعیت جغرافیایی و اقتصادی و بنادر زیاد و ۶۸۳ فروند کشتی با ظرفیت بیش از هزارتن (۲۰۰۶) و هزاران فروند کشتی کوچک‌تر و یا ثبت شده در سایر کشورها که متعلق به ژاپن هستند، حمل و نقل دریایی و کشتیرانی از اهمیت زیادی برخوردار است.

گذشته از خطوط هوایی و وسایل مربوط، راه‌های زمینی از شاخص‌های مهم توسعه محسوب می‌شود. گستردگی شبکه راه‌ها، حمل و نقل را در ژاپن آسان

کرده است. در ژاپن ۱/۱۸۳/۰۰۰ کیلومتر راه وجود دارد که حدود هفت هزار کیلومتر آن بزرگراه است.

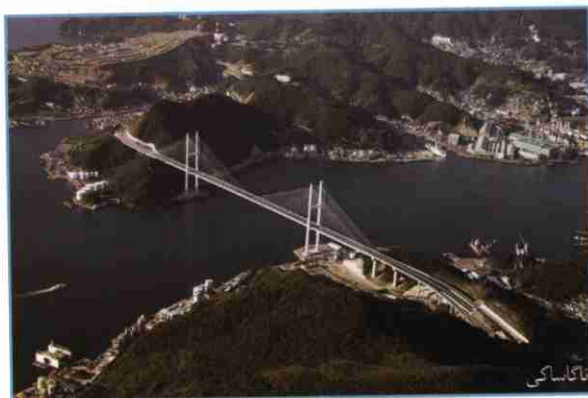
اکنون چهار جزیره اصلی ژاپن از طریق راه دریایی، خطوط زمینی و هوایی به یکدیگر متصل شده‌اند. در سال ۱۹۸۸ با اتمام ساخت طولانی‌ترین تونل زیردریایی جهان جزیره هونشو به جزیره هوکایدو و با ساخت پلی بر فراز دریای ستو به جزیره شیکوکو متصل شد. ژاپن در صنایع هوا و فضا نیز فعالیت دارد. علاوه بر ساخت انواع بالگرد و هواپیما در تولید موشک‌های فضائی نیز موفقیت‌هایی کسب نموده و ماهواره‌هایی را به فضا ارسال داشته است.

بین سال های ۱۹۵۰ تا ۱۹۶۰ کشور ژاپن در چشم بازدید کنندگان خارجی یک کشور سنتی و قدیمی بود.

اما در گذر از دهه ۱۹۷۰ و شکوفایی حیرت انگیز صنایع و توسعه همه جانبه ژاپن، مسئولان صنعت توریسم کشور ابتدا سعی کردند که از توریسم به عنوان اهرمی تبلیغاتی برای به نمایش گذاشتن پیشرفت های صنعتی کشور بهره برداری کنند.

بنابراین بسیاری از آژانس های توریستی در کنار برنامه هایی که برای بازدید از نقاط سنتی ترتیب

می دادند، بازدیدهایی تحت عنوان تور صنعتی نیز تدارک می دیدند. به عنوان مثال، کارخانه های اتومبیل سازی یا ساخت وسایل برقی و الکترونیکی را به توریست های خارجی نشان می دادند. در ابتدای دهه ۱۹۹۰ درآمد

توریستی ژاپن به ۳۰/۴۹۴ میلیارد دلار بالغ شد، پس از آن صنعت توریسم به عنوان یکی از راه های کسب درآمد ملی در برنامه ریزی مسئولان ژاپنی قرار گرفت.

براساس آمار سازمان ملی توریسم و گردشگری ژاپن، در سال ۲۰۰۶ حدود ۷/۳۳۴/۰۰۰ نفر به عنوان توریست از ژاپن بازدید کرده اند.

ده کشور که بیشترین توریست را به ژاپن اعزام کرده اند

کشور	تعداد
کره جنوبی	۲/۱۱۷/۲۰۰
تایوان	۱/۳۰۹/۱۰۰
ایالات متحده امریکا	۸۱۶/۷۰۰
چین	۸۱۱/۷۰۰
هنگ کنگ	۳۵۲/۳۰۰
انگلستان	۲۱۶/۴۰۰
استرالیا	۱۹۵/۱۰۰
کانادا	۱۵۷/۴۰۰
تایلند	۱۲۵/۶۰۰
فرانسه	۱۱۷/۷۰۰

همچنین در سال ۲۰۰۶، حدوداً ۱۷/۵۳۵/۰۰۰ توریست ژاپنی به کشورهای مختلف سفر کردند، که بیشترین مقصد آنها به ترتیب تعداد: ایالات متحده آمریکا، چین، کره جنوبی، تایلند، هنگ کنگ، تایوان، اسپانیا، استرالیا، فرانسه، آلمان و ایتالیا بوده است.

کشاورزی

ژاپن با حدود ۱۲۸ میلیون نفر جمعیت و ۴/۵ میلیون هکتار (۱۳٪ مساحت کشور) زمین کشاورزی و مقدار محدودی مرتع از عمده ترین واردکنندگان محصولات کشاورزی جهان است.

تراز محصولات کشاورزی و منابع طبیعی FAO (۲۰۰۴)

صادرات (میلیون دلار)	واردات (میلیون دلار)	
۱/۸۷۳	۴۱/۴۷۸	محصولات کشاورزی
۱/۰۷۷	۱۴/۵۶۰	محصولات دریایی
۲/۴۷۰	۱۲/۹۰۴	محصولات جنگلی
۵/۴۲۰	۶۸/۹۴۲	جمع

ژاپنی‌ها با به کارگیری شیوه‌های مدرن کاشت، داشت و برداشت محصولات متنوعی را با کیفیت مناسب تولید می‌کنند. برداشت در واحد سطح محصولات در ژاپن بسیار بالاست ولی پاسخگوی نیاز جمعیت کشور نیست بنابراین حدود نیمی از مواد غذایی مورد نیاز وارد می‌شود.

محصول برنج با تولید

۲/۳۴۰/۷۶۷ تن در سال ۲۰۰۵

مهم‌ترین محصول کشاورزی

ژاپن بوده که رتبه دهم را در

جهان کسب کرده است. از نظر

تولید تخم مرغ نیز ژاپن در رتبه

چهارم جهان قرار دارد. در ژاپن

حدود ۴/۴۷۸/۰۰۰ راس گاو و

۴۵/۰۰۰ راس بز و گوسفند

وجود دارد.

تولید محصولات کشاورزی و دامی در سال ۲۰۰۴ FAO (بر حسب تن)

۱۱/۹۹۰/۰۰۰	غلات
۱۴/۶۶۰/۰۰۰	میوه و سبزیجات
۴/۳۰۸/۰۰۰	گیاهان ریشه ای و غده ای
۶۰/۰۰۰	گیاهان روغنی
۵/۸۴۳/۰۰۰	گیاهان قندی
۱۱۹/۰۰۰	حبوبات
۳/۰۲۸/۰۰۰	گوشت
۸/۳۳۳/۰۰۰	شیر
۲/۴۷۵/۰۰۰	تخم مرغ

جدول واردات محصولات کشاورزی و دامی FAO (۲۰۰۳) (هزار تن)

غلات	سبزی و دانه‌های روغنی	گیاهان قندی	گیاهان ریشه‌ای و غده‌ای	گوشت	شیر
۲۷/۴۶۷	۷۱۳	۱/۷۱۵	۱/۳۳۴	۲/۷۹۴	۲/۰۵۱

بیشترین واردات ژاپن شامل گوشت خوک، ذرت و سیگار از کشورهای آمریکا، چین و استرالیا انجام شده است.

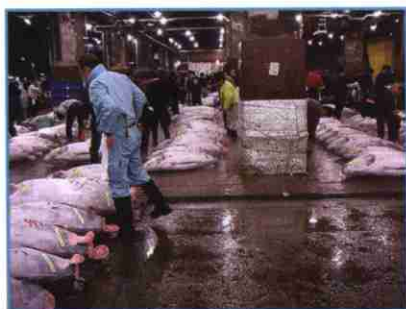
صادرات محدود محصولات کشاورزی، دامی ژاپن بیشتر به آمریکا، چین و کره جنوبی و شامل مواد غذایی کنسرو شده، سیگار و بذر است.

جنگلداری

مناطق جنگلی، مساحتی بالغ بر ۶۷٪ از مساحت کل ژاپن را تشکیل می دهد که ۴۱٪ آن مصنوعی هستند. به این ترتیب جنگلداری بخش مهمی از اقتصاد ژاپن به شمار می آید. به خاطر تغییر وضع آب و هوا در مجمع الجزایر ژاپن، انواع مختلفی از درختان در جنگل های این کشور رویده اند. برخی از درختانی که در جنگل های ژاپن یافت می شوند عبارتند از: درخت سرو، صنوبر، کاج، شاه بلوط هندی، راش و درخت کافور.

قرن‌هاست که جنگلداری از جمله مشاغل مهم ژاپن است. از قرن هشتم میلادی به بعد کاخ‌ها و معابد چوبی فراوانی در این کشور بنا شد. امروزه نه تنها برای احداث بناها، بلکه برای ساخت کاغذ، مبلمان و لوازم منزل و محصولات مصرفی مختلف، تقاضای بالایی برای چوب وجود دارد. در سال ۲۰۰۴، ژاپن ۲۹/۳۳۲/۰۰۰ مترمکعب چوب از جنگل‌های خود به‌دست آورد. با این وجود این کشور بخش عمده‌ای از چوب مصرفی خود را از سایر کشورها وارد می‌کند. ژاپن از تولیدکنندگان بزرگ انواع کاغذ و مقوا و خمیر کاغذ جهان است. این کشور در سال ۲۰۰۴ حدود ۳۹/۸۳۹/۰۰۰ تن کاغذ و خمیر کاغذ(پالپ) تولید کرده است.

ماهیگیری

گفته شد که آبزیان بخش مهمی در رژیم غذایی مردم ژاپن هستند و به همین دلیل صنعت شیلات به یکی از صنایع محوری ژاپن تبدیل شده است، به طوریکه در جهان، ژاپنی‌ها به ماهیگیری معروف شده و بزرگترین ناوگان ماهیگیری جهان را به خود اختصاص داده اند. علاوه بر صید سالانه حدود ۴ میلیون تن ماهی از اقیانوس‌ها و دریاها، هرساله از مکان‌های پرورش ماهی، بیش از یک میلیون تن از انواع ماهی و سخت پوستان برداشت می‌شود. با این وجود ژاپن حدود نیمی از ماهی مصرفی خود را از سایر کشورها وارد می‌کند. به این ترتیب، هر ژاپنی در سال، به‌طور متوسط ۶۵ کیلوگرم ماهی مصرف می‌کند.

جدول تولیدات، واردات و صادرات محصولات دریایی

صادرات(تن)	واردات(تن)	تولید(تن)	
۴۰۵/۰۰۰	۳/۹۳۲/۰۰۰	۴/۸۰۴/۰۰۰	استفاده مستقیم انسان
۱۰۵/۰۰۰	۱/۸۲۹/۰۰۰	۴۵۶/۰۰۰	غذای دام یا استفاده های دیگر

تاریخچه

ژاپن در عصر قدیم **اویاشیما** و یا **هشت جزیره بزرگ** و همچنین (**Mizuho-no-kun**) سرزمین نیزارهای باشکوه خوانده می‌شد. بعدها نامش به **Nippon** یا **Nihon** که به معنی سرزمین خورشید است تبدیل شد. چینی‌ها آن را **Nihpen** و خود ژاپنی‌ها، گاهی کشور خود را **یاماتو** می‌خواندند. اولین نشانه‌های تمدن در ژاپن به ده تا سی هزار سال پیش بازمی‌گردد که به آن عصر دیرینه‌سنگی یا عصر حجر می‌گویند. بعد از آن، در عصر نوسنگی، تمدن **جومون** آغاز می‌شود که تا ۳۰۰ الی ۲۰۰ سال پیش از میلاد به درازا می‌کشد. تمدن جومون به وسیله **یاگوی**‌ها که از قاره آسیا به ژاپن آمده بودند از میان رفت. پس از ظهور حضرت مسیح، ژاپنی‌ها با بخش اصلی قاره آسیا به داد و ستد مشغول شدند. ولی از سال ۲۶۶ تا ۴۱۳ میلادی درهای خود را به جهان خارج بستند و همین عمل به یکدست شدن جامعه ژاپن انجامید. در سال ۳۶۹ میلادی یاماتو که رهبری مردم ژاپن را بر عهده داشت، دولت پادشاهی کره را زیر سیطره خود آورد و برای اطمینان از تسلط بر آن کشور، پادگان‌های نظامی در کره تاسیس کرد. امپراتوری یاماتو که از یک سو با کره در حال جنگ بود و از سوی دیگر با مخالفان داخلی دست و پنجه نرم می‌کرد، رفته رفته رو به ضعف نهاد. دوره ضعف امپراتوری یاماتو (بین سال‌های ۵۳۸ تا ۵۵۲)، با گسترش بودائیسیم در ژاپن هم زمان شد.

نخستین پایتخت ژاپن، شهر **نارا** بود که در سال ۷۱۰ میلادی ساخته شد. در این سال **بودائیسیم** به‌عنوان نیروی کنترل‌کننده جامعه، در اختیار دولت قرار گرفت. این دوره حکومت ژاپن به عصر **نارا** معروف است که حدود هشتاد سال دوام داشته است.

در سال‌های ۷۸۱ تا ۸۰۶، امپراتور کامو قدرت را در دست گرفت و پایتخت را از شهر **نارا** به **کیوتو** منتقل و سلطنت را در خاندان فوجی وارا موروثی کرد. در زمان سلطنت خاندان فوجی وارا، بودائیسیم به دو شاخه **تندایی** و **شینگتون** تقسیم شد و مردم ژاپن در زیر چتر اشراف و نهادهای مذهبی گرد آمدند که هر کدام از طبقات مختلف اشراف برای خود از نیروی مسلحی موسوم به **سامورایی**، استفاده می‌کرد. دو خاندان **تائیرا** و **میناموتو** که هر دو از اشراف بودند به جنگ با هم پرداختند.

از آنجا که هر یک از دو خاندان از نیروی سامورایی‌ها استفاده می‌کرد و سامورایی‌ها به لایه‌های پایین جامعه نزدیک‌تر بوده و از میان آنها برخاسته بودند، ژاپن اندک اندک در جنگ داخلی فرو رفت. جنگ، هر دو خاندان را ضعیف کرد تا این که در سال ۱۱۸۵ ژنرال میناموتو یوریتومو حکومت را در دست گرفت و خاندان شوگونی را با نام کاماکورا تأسیس کرد.

در سال‌های ۱۲۷۴ و ۱۲۸۱ مغول‌ها، تحت فرماندهی قوبلای قاآن پس از حمله به چین، به ژاپن حمله ور شدند که با ایستادگی و دفاع سخت مردم ژاپن روبه‌رو شدند و ناگزیر آن سرزمین را ترک کردند. در آغاز قرن چهاردهم خاندان کاماکورا از امپراتور گودایگو شکست خورد، اما تسلط گودایگو بر سرتاسر ژاپن دیری نپایید و حکومت دوباره در اختیار شوگون‌ها قرار گرفت. گودایگو از کیوتو فرار کرد و در شهر یوشینو به حکومت در تبعید ادامه داد و بدین ترتیب دو خاندان سلطنتی به مدت ۵۶ سال در کنار هم حکومت کردند. جنگ جانشینی خاندان شوگونی آشیکاگا که در سال‌های ۱۴۶۷ تا ۱۴۷۷ به اوج خود رسیده بود، صدسال طول کشید. در سال ۱۵۴۵ پرتغالی‌ها به بهانه داد و ستد وارد ژاپن شدند و مذهب کاتولیک را در آن سرزمین رواج دادند، اما پس از چندی با واکنش تند بودایی‌ها روبه‌رو شدند و در سال ۱۶۳۹ فعالیت خود را متوقف کردند.

در قرن هفدهم خاندان شوگونی توکوگاوا بر سراسر ژاپن تسلط یافت و شهر ادو (توکیو) به پایتختی برگزیده شد و تا سال ۱۸۶۷ که در انزوایی خودخواسته فرو رفته و کمتر با دیگر کشورها ارتباط برقرار می‌کرد، این تسلط همچنان ادامه داشت.

در اواسط قرن نوزدهم، امریکایی‌ها به فرماندهی دریاسالار میتوپری در سواحل ژاپن پیاده شدند و به دنبال انعقاد چند قرارداد، دروازه‌های ژاپن به روی بیگانگان به ویژه غربی‌ها گشوده شد و نظام شوگونی از هرسو تحت فشار قرار گرفت. سرانجام آخرین شوگون در سال ۱۸۶۷ میلادی از حکومت کناره‌گیری کرد.

پس از این دوران امپراتور موتسوهیتومیچی که هنوز نوجوان بود به حکومت رسید و دوران نوین سازی ژاپن که به دوره بازگشت میچی معروف است، آغاز شد. در این دوران سیستم آموزش و پرورش غربی‌ها در ژاپن پیاده شد و این کشور به سرعت به یک کشور صنعتی و یک قدرت نظامی مهم تبدیل گردید. ژاپن در سال ۱۸۹۵ در نبرد با چین پیروز شد و بخشی از آن را تصرف کرد.

ژاپن در سال ۱۹۰۵ با روسیه وارد جنگ شد و شبه جزیره ساخالین و کره را تصرف کرد. در جنگ جهانی اول به عنوان متحد انگلستان وارد جنگ شد و با اتمام جنگ بخش های مهمی از مستعمرات آلمان در خاور دور به ژاپن واگذار شد. از آن جا که این واگذاری از سوی جامعه ملل صورت می گرفت، چین مجبور شد به اکراه نفوذ و تسلط ژاپن را بر منچوری و مغولستان داخلی در سال ۱۹۱۸ به رسمیت بشناسد. در همین سال، **هارا تاکاشی** به عنوان اولین کسی که در تاریخ ژاپن از رای اکثریت پارلمانی برخوردار بود به نخست وزیری رسید.

نظامیان ژاپن در سال ۱۹۳۱، منچوری چین را به طور کامل اشغال کردند و دولت دست نشاندۀ **منچوکوئو** را در آن منطقه بر سر کار آوردند. در سال ۱۹۴۰ با شروع جنگ جهانی دوم، ژاپن به این امید که راه عبوری به سوی آسیای جنوب شرقی به دست آورد، منطقه هندوچین،

فیلیپین، مالزی، هنگ کنگ، اندونزی و بسیاری از مناطق دیگر را تصرف کرد. به این ترتیب ژاپن با آلمان و ایتالیا هم پیمان شدند. در مقابل، آمریکا به عنوان کشوری از جبهه مخالف، راه دریایی را بر کشتی های نفتکش که به بنادر ژاپن می رفتند مسدود کرد. پس از چندی صبر ژاپن تمام شد و با تمام نیرو به پایگاه نیروی دریایی آمریکا در پرل هاربر حمله ور شد. با این حمله سنگین، دو کشور به تمامی در مقابل هم صف آرای شدند و جنگ به شکل رسمی بین دو کشور در گرفت. آمریکا، پس از ۵ سال جنگ، ژاپن را در اوت ۱۹۴۵ محاصره دریایی کرد و با پرتاب بمب های اتمی بر

شهرهای هیروشیما و ناگاساکی این کشور را وادار به تسلیم کرد و خاک ژاپن، به اشغال ارتش آمریکا درآمد. ژنرال **داگلاس مک آرتور** که فرماندهی عملیات نظامی علیه ژاپن را برعهده داشت تا سال ۱۹۵۲ ژاپن را در تصرف خود حفظ کرد. هم اکنون نیز تعداد زیادی از نیروهای نظامی آمریکا در ژاپن حضور دارند.

در سال ۱۹۴۷ قانون اساسی جدید ژاپن به تصویب رسید. پس از آن، مالکیت ژاپن بر مجمع الجزایر توکارا در سال ۱۹۵۱، بر جزایر آمامی در سال ۱۹۵۳، بر جزایر یونین در سال ۱۹۶۸ و بر **ریوکیو** و **اوکیناوا** در سال ۱۹۷۲ به رسمیت شناخته شد. پس از جنگ جهانی و رفع ویرانی های به جای مانده از آن، ژاپن در دهه ۱۹۶۰ در زمینه های مختلف علوم و تکنولوژی پیشرفت های شایان توجهی کرد و دوباره به صف کشورهای ترا

سیستم حکومتی ژاپن
دموکراتیک است؛ بدین معنا
که در حکومت این کشور
حاکمیت در دست مردم است

و کارها به وسیله نمایندگانی که عموم مردم انتخاب کرده‌اند، انجام می‌شود. این سیستم حکومتی براساس قانون اساسی ژاپن پایه‌ریزی شده است. قانون اساسی ژاپن در تاریخ سوم نوامبر (۱۲ آبان) سال ۱۹۴۶ (بعد از شکست ژاپن در جنگ جهانی دوم) اعلام و از سوم ماه مه (۱۳ اردیبهشت) سال بعد به مرحله اجرا درآمد. بر طبق قانون اساسی، ملت و دولت ژاپن متعهد می‌شوند که از آرمان‌های والای صلح، پشتیبانی کنند. به همین دلیل گاهی آن را قانون اساسی صلح نیز می‌نامند. قانون اساسی فعلی ژاپن که از سال ۱۹۹۴ دست نخورده مانده است با قانون اساسی ۱۸۸۹ میجی تفاوت داشته و بعضی از نکات عمده آن به شرح زیر است:

- امپراتور مظهر کشور و وحدت ملت است.
- قدرت حاکمیت به دست ملت سپرده شده است.
- کشور ژاپن جنگ را نمی‌پذیرد و همچنین تهدید یا اعمال زور را به‌عنوان وسیله‌ای در حل اختلافات با سایر ملل رد می‌کند.
- در ژاپن، حقوق اساسی بشر به عنوان حقوق مقدس و جاودانی رعایت می‌شود.

بر پایه قانون اساسی مذکور، امپراتور در امور حکومتی هیچ گونه قدرتی ندارد و قوه مقننه (پارلمان) که کوکائی نام دارد، بالاترین قدرت در کشور ژاپن و تنها تشکیلات قادر به تدوین قانون به شمار می آید.

کوکائی از مجلس نمایندگان (با ۵۰۰ عضو) و مجلس مشاوران (با ۲۵۲ عضو) تشکیل می شود. معمولاً بیشتر کرسی های مجلس نمایندگان را حزب های لیبرال دموکرات، دموکرات، شین کومیتو، لیبرال و کمونیست تصرف می کنند. اعضای مجلس نمایندگان برای یک دوره چهار ساله و اعضای مجلس مشاوران برای یک دوره شش ساله انتخاب می شوند. بیشتر قوانین ملی را بایستی هر دو مجلس تصویب کنند. اما در مورد برخی از قوانین در صورت عدم توافق دو مجلس، از تصمیم مجلس نمایندگان پیروی می شود. کوکائی، نخست وزیر را که باید از اعضای آن باشد انتخاب می کند و او اعضای کابینه را بر میگزیند. بیشتر اعضای کابینه، ریاست وزارتخانه ها یا سازمان های دولتی را برعهده دارند. نخست وزیر اختیار انحلال پارلمان را دارد که در این صورت اعضاء جدید پارلمان برگزیده می شوند. همچنین اگر پارلمان به کابینه رای عدم اعتماد بدهد، اعضاء کابینه باید استعفاء کنند. همه مردان و زنان ۲۰ سال به بالا در تمامی انتخابات حق رای دارند.

در سال های اخیر به ویژه پس از اشغال کویت توسط عراق و مسئله کره شمالی، ژاپن در سیاست خارجی و نظامی خود تغییراتی داده است.

عضویت در سازمان های مهم

ژاپن در سال ۱۹۵۶ به عنوان هشتمین کشور به عضویت کامل سازمان ملل متحد درآمد. این پذیرش تاثیر بسیاری در حیات مجدد ژاپن داشت و در دهه بعد، ژاپن به رشد بالایی در اقتصاد و شرکت در فعالیتهای بین المللی دست یافت. این موفقیت باعث به عضویت درآمدن کشور ژاپن در صندوق بین المللی پول شد و در نتیجه تمامی محدودیت های تجاری و تبادل ارزی در مورد ژاپن باطل و عضویت این کشور در سازمان همکاری های اقتصادی و توسعه (سال ۱۹۶۴) پذیرفته شد. ژاپن در سال های اخیر با توجه به توسعه و جایگاه ویژه اش در جهان به همراه آلمان، هند و برزیل درخواست حضور دائم در شورای امنیت سازمان ملل و اضافه شدن به پنج عضو دائم قبلی را ارایه داده است.

یونیسف، یونسکو و سازمان تجارت جهانی و گروه هشت (G8) از دیگر سازمان های بین المللی مهمی هستند که ژاپن در آنها عضویت دارد.

رابطه با ایران

رابطه رسمی ایران و ژاپن، گذشته از سوابق تاریخی، با انعقاد قرارداد دوستی در سال ۱۳۰۸ شمسی شکل جدیدی به خود گرفت. ابتدا دولت ژاپن در سال ۱۳۰۵ شمسی، به تاسیس یک نمایندگی تجاری در ایران مبادرت کرد و به دنبال آن تمایل خود را برای برقراری روابط سیاسی با ایران ابراز کرد که مورد استقبال ایران قرار گرفت. بدین ترتیب در فروردین سال ۱۳۰۸ شمسی، پیمان نامه ای که چگونگی و حدود روابط دوطرف را مشخص می کرد به امضا رسید و پس از آن در تیرماه سال ۱۳۰۹ شمسی، سفارت ایران در توکیو گشوده شد. در مهرماه ۱۳۱۱ شمسی، عهدنامه جدیدی مبنی بر دوستی و تجارت متقابل در قالب یک پروتکل بین دوطرف در تهران، منعقد شد.

با وقوع جنگ جهانی دوم و ورود ژاپن به جنگ در سال ۱۹۴۲، روابط دو کشور قطع شد. پس از آن بر اثر فشاری که از سوی متفقین بر دولت ایران اعمال می شد، ایران در نهم اسفندماه سال ۱۹۴۴ رسماً به ژاپن اعلان جنگ کرد. ولی به علت شرایط خاص جغرافیایی و عدم نفوذ نیروهای ژاپنی به منطقه خلیج فارس، جنگی بین دو کشور رخ نداد.

بعد از شکست ژاپن در جنگ جهانی دوم، ایران نیز مانند بسیاری از کشورهایی که با ژاپن در حال جنگ بودند، در کنفرانس صلح سانفرانسیسکو شرکت و عهدنامه صلح با ژاپن را امضا کرد.

به دنبال این اقدام، سفارتخانه های دو کشور در تهران و توکیو به ترتیب در سال های ۱۹۵۳ و ۱۹۵۴ بازگشایی شد و در سال ۱۹۵۵، قرارداد دوستی دو کشور که به علت جنگ معلق شده بود، به طور رسمی تجدید شد.

روابط سیاسی ایران و ژاپن از آن تاریخ به بعد، روبه گسترش نهاد و با توجه به اینکه هر دو کشور در آن دوران با امریکا روابط امنیتی و نظامی داشتند و سیستم حکومتی دو کشور تقریباً مشابه بود، زمینه توسعه این روابط از شرایط مساعدی برخوردار بود.

روابط دو کشور پس از انقلاب اسلامی

با پیروزی انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷، ژاپن برای ادامه و گسترش روابط با جمهوری اسلامی ایران با اعزام نماینده‌ای ویژه، تلاش‌های تازه‌ای را آغاز کرد. ولی با تیره شدن روابط جمهوری اسلامی ایران و آمریکا،

ژاپن به تدریج میزان خرید نفت از ایران را کاهش داد و سپس در تحریم اقتصادی ایران شرکت کرد، اما با توجه به حساسیت و نیاز شدید ژاپن به نفت و نیز برای سامان دادن به پروژه‌های صنعتی دوجانبه، پس از آزادی گروگان‌های آمریکایی، بلافاصله تحریم اقتصادی را لغو نمود.

دولت ژاپن از ابتدای جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، بی طرفی خود را اعلام کرد و از اوایل سال ۱۹۸۳، همواره سعی می‌کرد که با میانجیگری به این جنگ خاتمه دهد ولی در این اقدام موفق چندانی نداشت.

امروزه روابط دو کشور در سطح سفارت همچنان برقرار است و سفارتخانه ایران در توکیو و سفارتخانه ژاپن در تهران به فعالیت خود ادامه می‌دهند. در سال ۲۰۰۰ آقای خاتمی رئیس جمهور وقت ایران از ژاپن دیدار رسمی به عمل آورد. دیدارهای دیگری در سطح رئیس مجلس و وزیران بین دو کشور انجام گرفته و می‌گیرد.

روابط اقتصادی

روابط ایران و ژاپن از بدو تاسیس تا به امروز، همواره برجسته‌های اقتصادی متکی بوده است. از یک طرف، ژاپن به نفت و بازار ایران نیازمند است، از طرف دیگر، ایران نیز برای فروش نفت و تامین کالاهای صنعتی و تکنولوژی، به ژاپن نیازمند است.

روابط بازرگانی بین دو کشور، به ویژه پس از بحران نفتی سال ۱۹۷۳ بسیار رشد کرد. در سال ۱۹۷۷ ژاپن کالاهایی به ارزش ۱/۹۳ میلیارد دلار به ایران صادر کرد و در مقابل ۴/۲۴ میلیارد دلار واردات از ایران داشت که بدین ترتیب، حجم روابط تجاری در مقایسه با سال ۱۹۶۷ یعنی حدود ده سال قبل ده برابر افزایش پیدا کرد.

با پیروزی انقلاب اسلامی ایران و قطع ارتباط بین ایران و آمریکا و تاثیر آمریکا بر ژاپن، روابط اقتصادی ایران و ژاپن متأثر از مسائل سیاسی و سیاست‌های اقتصادی با فراز و نشیب‌هایی همراه شده است. ولی مسئولین دو کشور سعی کرده اند به دلایل مختلف ارتباط دو جانبه حفظ گردد. با خاتمه جنگ نیروهای چندملیتی با عراق، و سیاست بی‌طرفی جمهوری اسلامی ایران در طول این جنگ، زمینه‌های گسترش همکاری‌های فنی با ژاپن مهیا شد. برخی از پروژه‌های مشترک فنی بین دو کشور عبارتند از:

پروژه پتروشیمی تبریز، نیروگاه شهیدرجایی، کودشیمیایی خراسان، پتروشیمی اراک، فولاد اهواز، پالایشگاه اراک، پالایشگاه بندرعباس، ذوب آهن اصفهان، سیمان کارون، فولاد آلیاژی یزد، سیمان اردبیل، فولاد مبارکه، تایر کرمان، نیروگاه قم، تایر یزد، پالایشگاه کنگان، نیروگاه برق ۱۳۰ مگاواتی چابهار، تولید خودرو، پروژه‌های مختلف میادین نفت و گاز و ...

در چند سال اخیر با پیشرفت ایران در انرژی صلح آمیز هسته‌ای و فشار دولت‌های غربی به خصوص آمریکا برای خودداری ایران از این توسعه، ژاپن تحت تاثیر این فشارها برخی همکاری‌های فنی و اقتصادی خود را با ایران محدود کرده است.

سفارت ایران در توکیو

3-10-32-Minami-Azabu, Minato-Ku ToKyo 106 - Japan

تلفن: ۰۰۸۱۳۳۳۴۴۶۸۰۱۱ - ۵

نمابر: ۰۰۸۱۳۳۳۴۴۶۲۳۸۳

پایگاه اینترنتی www.2.gol.com/user/sjei

تاریخ تاسیس: ۱۹۳۰ میلادی - ۱۳۰۹ شمسی

مناطق دیدنی و معروف

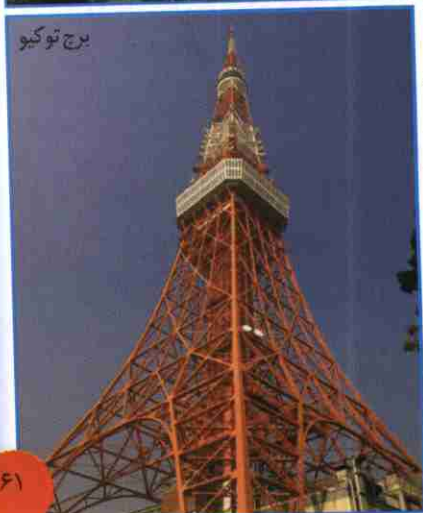
توکیو

توکیو

قلعه ادو

برج توکیو

این شهر که در شرق ژاپن و در جزیره هونشو واقع است، علاوه بر آنکه پایتخت و مرکز کشور ژاپن است، از بزرگ‌ترین و مهم‌ترین شهرها و بنادر جهان به شمار می‌رود.

توکیو با ۸/۴۸۳/۰۵۰ نفر جمعیت (۲۰۰۵) سومین مرکز تجارت بین‌المللی و بورس جهان پس از نیویورک و لندن است.

کلان‌شهر توکیو شامل ۲۳ منطقه، ۲۶ شهر، هفت شهرک و هشت دهکده است. توکیو با تمام بخش‌ها و حومه‌اش حدود ۲۱۸۰ کیلومتر مربع وسعت و تقریباً ۳۲/۲۰۰/۰۰۰ نفر جمعیت دارد. دو بندر کلاواساکی و یوکوماها در نزدیکی توکیو قرار گرفته‌اند. برخی آنها را جزو کلان‌شهر توکیو محسوب می‌کنند.

مرکز توکیو، کاخ امپراتوری و محوطه اطراف آن است. کاخ، محل زندگی امپراتور و خانواده‌اش بوده که علاوه بر مرکزی که به توکیو داده است، به قلعه ادو (Edo) که در همان نزدیکی قرار دارد ویژگی خاصی بخشیده است.

در جنوب و غرب کاخ امپراتوری، مراکز اداری توکیو مانند مجلس شورای ملی، دفتر نخست‌وزیر، و دفاتر وزراء و مسئولین مختلف دیگر قرار دارند. کمی بیشتر به سمت جنوب، برج توکیو با ارتفاع ۳۳۳ متر قرار دارد که شبیه برج ایفل پاریس است و در سال ۱۹۵۸ ساخته شده است.

باغ شین جو کو

آکی هابا را

در شرق کاخ امپراتوری منطقه تجاری مارونوچی (Marunouchi) قرار دارد، همچنین دفاتر اصلی بسیاری از بزرگ‌ترین مؤسسات تجاری و مالی ژاپن نیز در همین محدوده قرار گرفته است. از سال ۱۹۱۴ که ایستگاه مرکزی قطار توکیو در این منطقه ساخته شد اهمیت این منطقه را افزایش بسیار داده است. در شرق مارونوچی مهم‌ترین فروشگاه‌ها و مراکز خرید توکیو قرار دارند که از منطقه نیهون باشی (Nihonboshi) در شمال تا منطقه معروف گینزا (Ginza) در جنوب امتداد دارد.

بازارچه‌های متعددی در سراسر توکیو پراکنده اند که ژاپنی‌ها به آنها شوتن گای (Shoten guy) می‌گویند. این بازارچه‌ها مورد توجه بسیاری از ژاپنی‌ها و توریست‌ها قرار دارد.

در شمال کاخ امپراتوری منطقه جیمبوچو (Jimbocho) قرار دارد. کتاب فروشی‌های بسیاری به این منطقه رنگ و بوی فرهنگی داده است در حالی که، کاخ توکیو (Tokyo Dome) و یک مجموعه ورزشی و سالن کنسرت در همین محدوده ساخته شده است.

در غرب کاخ امپراتوری زمین به مرور مرتفع و تپه‌دار می‌شود و به منطقه ماٹو ساشینوپلاٹو (Mausashino Plateau) می‌رسیم. در انتهای شرقی این بخش یامانوته (Yamanote) که منطقه‌ای اعیان نشین است، قرار دارد. علاوه بر این بسیاری از سفارتخانه‌ها، دانشگاه‌های معتبر، بیمارستان‌ها، مؤسسات و مکان‌های مهم در همین بخش قرار گرفته‌اند، از جمله پارک یویوگی (Yoyogi) که معبد می‌جی (Meiji) در آن است.

باغ شین جوکوجیوین (ShinJuku gyoen) و بلندترین آسمان خراش های تجاری توکیو نیز در این منطقه قرار دارند.

بخش قدیمی و تاریخی توکیو در شمال و شرق کاخ امپراتوری قرار گرفته است. آکی هابارا (Akihabara) از مناطق معروف نزدیک کاخ است و به خاطر فروشگاه های وسایل الکترونیکی اش شهرت دارد.

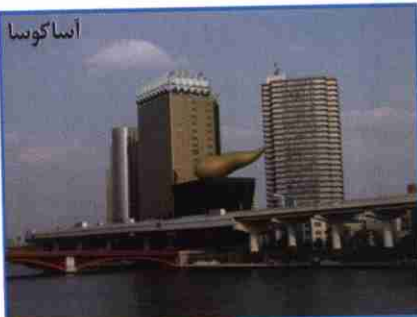
معبد آساکوسا (Asakusa) در شمال شرقی کاخ امپراتوری و مجاور منطقه آکی هابارا قرار دارد. آساکوسا مورد توجه اهالی توکیو و توریست ها است.

رودخانه سومیدا (Sumida) از میان شهر می گذرد. این رودخانه از نظر ژاپنی ها مقدس است و مردم توکیو احترام خاصی برای آن قائل اند. بافت قدیمی شهر که در بخشی از حاشیه رودخانه قرار دارد هنوز پس از قرن ها خودنمایی می کند.

از نظر اقتصادی نیز توکیو اهمیت زیادی دارد. این شهر بعد از یوکوهاما دومین بندر فعال ژاپن است. حدود ۱۴٪ از تجارت ژاپن از طریق این بندر صورت می گیرد.

اولین قطار شهری در توکیو در سال ۱۸۷۲ آغاز به کار کرد. در حال حاضر انواع قطارهای شهری روی خطوط ریلی توکیو رفت آمد می کنند. مترو توکیو با لایه های متعدد و بیش از ۲۵۰۰ واگن از ترافیک بالایی برخوردار است، به طوریکه روزانه حدود هفتصد هزار نفر از آن برای میلیون ها سفر درون شهری استفاده می کنند.

آساکوسا

آساکوسا

رودخانه سومیدا

ناریتا

فرودگاه جدید توکیو ناریتا (Narita) نام دارد که در ۶۵ کیلومتری شمال شرقی شهر واقع شده است. این فرودگاه در سال ۱۹۷۸ آغاز به کار کرد و جایگزین فرودگاه قبلی شهر با نام هاندا (Haneda) شد. با دو مسیر ریلی و چند بزرگراه و جاده اصلی می‌توان بین توکیو و ناریتا تردد کرد. سالانه بیش از بیست میلیون نفر از طریق فرودگاه ناریتا سفر می‌کنند. از این فرودگاه برای واردات و صادرات کالا نیز استفاده می‌شود. از فرودگاه قدیمی هاندا اکنون فقط برای پروازهای داخلی استفاده می‌شود.

در شهر توکیو بیش از یک صد دانشگاه عمومی و خصوصی فعالیت دارند که حدود سی درصد

پارک ونو

از دانشجویان کشور در آنها درس می‌خوانند. معتبرترین آنها دانشگاه توکیو است که در سال ۱۸۷۷ تأسیس شده است. بعد از آن دانشگاه‌های کی اُ (Keio) و واسدا (Waseda) اهمیت دارند.

در پارک ونو (Ueno) موزه ملی توکیو قرار دارد که در سال (۱۸۷۱) تأسیس شده است. به جز موزه ملی، در توکیو موزه‌های عمومی و تخصصی متعددی وجود دارد. به‌طور

مثال موزه ادو (Edo) که در سال ۱۹۳۳ تأسیس شده و در بخش مرکزی توکیو و ساحل رودخانه سومیدا واقع شده است و بیشتر به تاریخ شهر توکیو نظر دارد. کتابخانه مجلس، آرشیو و مرکز اسناد ملی و موزه ملی هنرهای مدرن که در نزدیکی کاخ امپراتوری و در منطقه ساختمان‌های

موزه ادو

دولتی قرار دارند، از نقاط مهم فرهنگی توکیو محسوب می‌شوند. توکیو مرکزیت هنری ژاپن را نیز به دوش دارد. در این شهر سالن‌های بسیاری برای تئاتر که برنامه‌های سنتی و مدرن اجرا می‌کنند، فعالیت دارند. گروه‌های مختلف موسیقی نیز در توکیو فعالیت می‌کنند. تقویم فرهنگی توکیو که اهمیت بسیاری در فرهنگ ملی ژاپن

دارد، با جشنواره‌های سنتی و فستیوال‌ها و برنامه‌های فرهنگی مختلف تنظیم شده است که از معروف‌ترین آنها می‌توان به فستیوال‌های کاندا (Kanda)، سانو (Sanno) و سانجا (Sanja) اشاره کرد. همه ساله در شبه آخر جولای آتش نشانان در کنار رودخانه سومیدا نمایش بزرگی برگزار می‌کنند که حدود یک میلیون نفر بازدیدکننده دارد.

دیزنی‌لند شهر بازی بزرگ و معروفی است که در شرق توکیو قرار گرفته که علاوه بر اهالی توکیو، توریست‌ها نیز از آن استقبال می‌کنند.

در بهار، هنگامی که شکوفه‌های زیبای گیلاس باز می‌شوند، اهالی توکیو دوست دارند با یکدیگر برای قدم زدن و استراحت به پارک‌ها و باغ‌های شهر بروند و از این مناظر طبیعی لذت ببرند.

باستان‌شناسان اعتقاد دارند که محل فعلی شهر توکیو از هزاران سال قبل محل اسکان بشر بوده و در قرن ۱۲ روستائی به نام ادو (Edo) در همین نقطه و در کنار رودخانه سومیدا وجود داشته است. در سال ۱۶۰۳ ادو به دلیل مرکزیت برای شوگون‌ها (فرماندهان نظامی) توسعه یافت. ولی امپراتور در کیوتو باقی ماند و حاضر به رفتن به قلعه نشد. در همین دوران، قلعه نظامی ادو به حدی توسعه پیدا کرد که به بزرگترین دژ نظامی ژاپن تبدیل شد. در قرن هجدهم ادو در هنر و تجارت و سیاست نیز مرکزیت یافت.

با سقوط حکومت شوگون‌ها، انقلاب ملی که به بازگشت میجی معروف است در سال ۱۸۶۸ آغاز شد. در این سال محل استقرار امپراتور از کیوتو به ادو منتقل شد و نام ادو به توکیو تغییر پیدا کرد.

شهر توکیو بارها صدمات سنگینی را متحمل شده است. از جمله می‌توان به آتش سوزی‌های ۱۶۵۷، زمانی که به مرکز قلعه آسیب جدی وارد شد و سال ۱۸۷۲ زمانی که منطقه گینزا و برخی دیگر مناطق ویران شدند، اشاره کرد. مهمترین آتش‌سوزی توکیو در سال ۱۹۲۳ رخ داد که جان بیش از یکصد هزار نفر را گرفت و بیشتر مناطق شهر در آتش سوخت و خاکستر شد. (ساختمان‌های چوبی و متصل به هم توکیو از دلایل اصلی توسعه آتش‌سوزی‌ها در توکیو بود.) در پارک یوکوآمیچو (Yokoamicho) سالنی به نام مردگان وجود دارد که یادبود چهل هزار نفر از کشته‌شدگان این حوادث و بلایای طبیعی است. در جنگ جهانی دوم نیز توکیو به شدت صدمه دید. این شهر بارها بمباران شد و بخش وسیعی از آن ویران شد. پس از جنگ ژاپنی‌ها به سرعت توکیو و سایر مناطق کشور را بازسازی کردند. به طوری که در سال ۱۹۶۴ بازی‌های المپیک در این شهر برگزار شد.

در سال ۱۹۹۵ گروهی در ایستگاه قطار زیرزمینی توکیو گازی رها کردند که در نتیجه آن ۱۲ نفر کشته و ۵/۵۰۰ نفر مجروح شدند. این عمل ناپسند را گروه آنوم (Aum) در یوکوهاما و مجدداً در توکیو تکرار کردند که از سوی مسئولین کشور از ادامه فعالیت آنها جلوگیری به عمل آمد.

موزه صلح

قلعه هیروشیما

هیروشیما بندری در جنوب غربی جزیره هونشو است. این شهر مرکز صنایع پارچه بافی ژاپن بوده و به سبب تولید فراوان فولاد، اتومبیل، لاستیک، کشتی و از قطب‌های اصلی تولید در ژاپن به شمار می‌رود. بر اساس آمار سال ۲۰۰۵ میلادی هیروشیما ۱.۱۵۴.۵۹۵ نفر جمعیت دارد. این شهر در سال ۱۵۹۴ بر روی شش جزیره در دلتای رودخانه اوتا (Ota) ایجاد شد. پس از آن به سرعت به عنوان دژ نظامی و مرکز تجاری توسعه پیدا کرد.

تمام ساختمان‌های هیروشیما در بمباران اتمی (ششم اگوست سال ۱۹۴۵) نیروی هوایی آمریکا از بین رفت. براساس تخمین آمریکایی‌ها حدود هفتاد هزار نفر در اثر بمب اتمی کشته شدند. ولی تعداد بیشتری مجروح و معلول برجای ماند. برخی آثار آن بمباران هنوز باقی است. جمعیت هیروشیما هنگام بمباران ۳۴۴.۰۰۰ نفر بود. بر اثر تلاش و پشتکار مردم، این شهر ویران شده در فاصله کمتر از چهل سال بازسازی شد و هم اکنون از شهرهای صنعتی و دیدنی ژاپن به شمار می‌رود. اما بنای یادبودی به مناسبت بمباران اتمی این شهر ساخته شده است. این بنای یادبود شامل موزه‌ای است که در آن بقایای اشیاء، لباس‌ها و بعضی از اعضای کودکان، پیرزنان و افرادی وجود دارد که در نخستین لحظات بمباران شهر، سوخته و یا بر اثر امواج رادیو اکتیویته جان باخته‌اند. عکس‌هایی هولناک از صحنه‌های ویرانی شهر، پس از بمباران در این موزه نگهداری می‌شود.

در کنار موزه‌ی جنگ، پارک بزرگی معروف به پارک صلح هواکوان (Heva Koen) وجود دارد که اجساد تعدادی از قربانیان در آنجا دفن شده و در قسمت انتهایی پارک، بنای نیمه مخروبه‌ای از بقایای ویرانی‌های آن فاجعه برای عبرت آیندگان نگهداری شده است. در کنار این ساختمان مجسمه سوزوکی شاعر مشهور ژاپن که شعرهای او بیشتر برای کودکان سروده شده، قرار دارد. از آن سال تاکنون همه ساله در ششم اگوست (۱۵ مرداد) مراسمی در پارک صلح به یاد کشته شدگان آن فاجعه برگزار می‌شود.

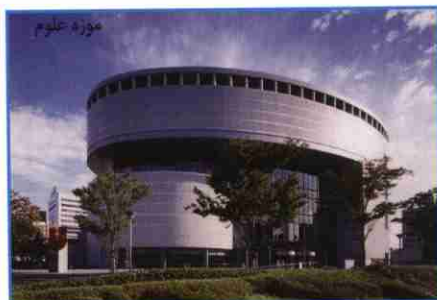
اُساکا Osaka

این شهر ساحلی که ونیز ژاپن خوانده می‌شود در انتهای شرقی دریای داخلی ژاپن، در جزیره هونشو واقع شده است. اُساکا با ۲/۶۲۸/۷۷۶ نفر جمعیت (۲۰۰۵) پس از توکیو و یوکوهاما، پرجمعیت‌ترین شهر ژاپن محسوب می‌شود و بندر آن یکی از بزرگ‌ترین و مهم‌ترین بندر ژاپن است. این شهر مرکز استان اُساکا و

نزدیک شهر کیوتو پایتخت قبلی ژاپن است. منطقه اُساکا از قطب‌های بزرگ صنعتی ژاپن به شمار می‌آید و ماشین‌سازی، وسایل الکترونیکی و صوتی (مخصوصاً رادیو، تلویزیون و وسایل عکاسی)، شیشه‌سازی، فولادسازی، نساجی و ساخت کاغذ از صنایع عمده این شهر است. گفته می‌شود که ۱٪ تولید ناخالص جهان در این شهر ژاپن تولید می‌شود. اُساکا شهر زیبایی است و کانال‌های آب فراوانی دارد. بر روی این کانال‌ها پل‌های متعددی برای اتصال نقاط مختلف شهر ساخته شده است.

تاریخ اُساکا به حدود سال ۳۰۰ میلادی باز می‌گردد. در سال ۱۹۹۵ زمین لرزه بزرگی شهر را لرزاند و خسارت‌هایی ایجاد کرد. از آن جمله ویرانی اتوبان اصلی بین اُساکا و کوبه بود. شهر اُساکا دارای مراکز متعدد دانشگاهی، فرهنگی، هنری و موزه‌های جالب است. مخصوصاً موزه بزرگ مردم شناسی آن شهرت دارد. دانشگاه اُساکا، دارای بخش‌های وسیع و متعدد در رشته‌های مختلف علوم تجربی، علوم انسانی، هنر و ادبیات، از جمله رشته زبان و ادبیات فارسی است. مشهور است که اُساکا شهر نویسندگان نمایشنامه درام (Dram) در ژاپن است. پارک ناکانوشیما، آسمانخراش سنین سگای، قصر اُساکا (Osaka)، موزه شهر و موزه هنر شهرداری، پارک تن نوچی (Tennoji) و باغ گیاه شناسی و معبد شیت تن توجی از نقاط دیدنی شهر اُساکا هستند.

موزه علوم

دانشگاه اساکا

دوتنبوری

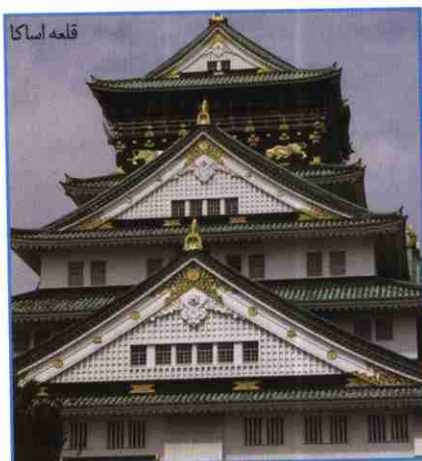
فرودگاه کانسای

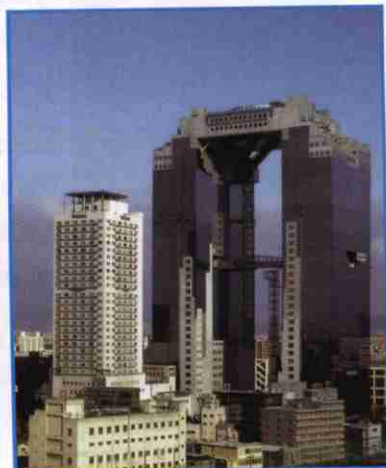
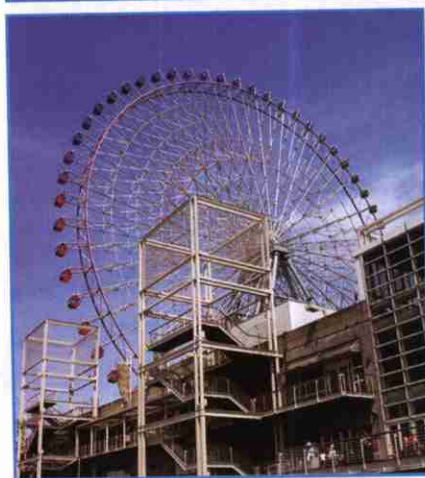
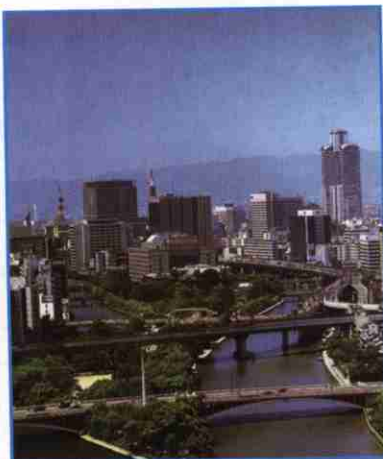
منطقه نامبا (Namba) با داشتن بازارچه‌ها و پارک‌های زیبا از نقاط دیدنی در مرکز اُساکا است. دوتنبوری (Dotonbori) نیز از محله‌های مرکزی و قدیمی اُساکا است که در مجاورت نامبا قرار دارد. این دو منطقه بازدیدکنندگان زیادی را به خود جذب می‌کنند.

همچنین تئاترهای عروسکی سنتی و مدرن، موسیقی غربی و اپراها در این شهر طرفداران زیادی داشته و در سرتاسر منطقه اجرا می‌شوند.

اُساکا دو فرودگاه دارد، فرودگاه بزرگ و بین‌المللی کانسای (Kansai) که در سال ۱۹۹۴ افتتاح شد. این فرودگاه را بر روی جزیره مصنوعی در ساحل اُساکا بنا کردند. به همین علت این فرودگاه وضعیتی خاص و منحصر به فرد در جهان دارد. در کنار این فرودگاه مهم، از فرودگاه قدیمی شهر به نام ایتامی (Itami) اغلب برای پروازهای داخلی استفاده می‌شود.

قلعه اُساکا

کیوتو (Kyoto)

شهر کیوتو مرکز استان کیوتو است که در میانه غربی جزیره هونشو قرار گرفته است. کیوتو در شمال شرقی شهر اُساکا واقع شده و حدود ۷۶۴/۴۷۴/۱ (۲۰۰۵) نفر جمعیت دارد.

این شهر قبل از توکیو پایتخت ژاپن بوده و مدت یازده قرن (۱۸۶۸ - ۷۹۴) امپراتورهای مختلف در آن مستقر بوده اند.

بخش اصلی شهر حدود ۳۰ کیلومترمربع است و توسط دو رودخانه کامو (Kamo) و کاتسورا (Katsura) از شرق و غرب محدود شده است. در مرکز شهر کاخ امپراتوری (Kyoto Imperial Palace) و قلعه نایجو (Nijo Castle) قرار دارد که با دیواری از هم جدا شده اند.

قصرها، معابد و دژهای نظامی باستانی متعددی در این شهر دیده می شود. در حقیقت کیوتو مرکز باستانی، هنری، دینی و فرهنگی ژاپن است.

در کتابخانه و مرکز اسناد کیوتو بیش از هفتصد هزار قطعه مختلف تاریخی، فرهنگی، صنعتی و طبیعی نگهداری می شود.

بیش از بیست موزه عمومی و یکصد موزه تخصصی در این شهر مشغول به کارند که قدیمی ترین و مشهورترین آنها موزه ملی کیوتو (Kyoto National Museum) است که در سال ۱۸۹۷ به عنوان موزه امپراتوری تأسیس شد. ولی در سال ۱۹۵۲ به موزه ملی کیوتو تغییر نام داد. برخی از این موزه ها پس از جنگ جهانی دوم، برای معرفی صنایع دستی کیوتو به بازدیدکنندگان و توریست ها تأسیس شدند.

قلعه نایجو

موزه ملی کیوتو

این صنایع دستی شامل انواع پارچه و منسوجات، بادبزن‌های دستی، عود و کندر، عروسک، وسایل چوبی و ظروف سفالی است.

سالانه فستیوال‌ها و جشن‌های مختلفی در این شهر برگزار می‌شود. کیوتو با حدود ۱۷۰۰ اثر باستانی تقریباً ۱۵٪ آثار تاریخی و فرهنگی ژاپن را در خود ضبط کرده است.

از میان این همه آثار، هفده اثر باستانی کیوتو شامل شانزده معبد و پرستش‌گاه و یک قصر در سال ۱۹۹۰ در لیست جهانی آثار باستانی یونسکو قرار گرفت. بدیهی است که ۱۷ اثر باستانی آن هم فقط در یک شهر، برای قرار گرفتن در فهرست آثار جهانی یونسکو بسیار غبطه انگیز است.

در کیوتو بیش از هزاروشصده معبد بودائی و حدود چهارصد پرستش‌گاه شینتو وجود دارد.

بسیاری از زیباترین معابد، متعلق به بودائی‌های گروه زن هستند. فلسفه زن در قرن ۱۲ از طریق چین به ژاپن وارد شد و به سرعت گسترش یافت. معروف‌ترین معابد شینتو، یاساکاجینجا (Yasaka Jinja) و فوشیمی ایناری (Fushimi Inari) هستند که در پائین کوه ایناری ساخته شده‌اند.

حدود دوسوم شاغلین در کیوتو در بخش توریسم و مشاغل مرتبط با آن کار می‌کنند. نساجی و ساخت دستگاه‌های مربوط به آن از صنایع مهم شهر کیوتو است.

کیوتو فرودگاه مستقلی ندارد و مسافران به دلیل نزدیکی فرودگاه شهر اوساکا از آن استفاده می‌کنند.

از نظر تاریخی کیوتو قدمت زیادی دارد و محل استقرار اولیه مهاجرین کره‌ای در قرن هفتم بوده که صنعت ابریشم بافی را رواج دادند.

معبد زن

یاساکا

فوشیمی ایناری

قصر طلائع

گوشو

دریاچه بیوا

کیومیزو

چیون این

در سال ۷۹۴ پایتخت امپراتوری از نارا به کیوتو منتقل شد. این تغییر پایتخت با آغاز دوره خاصی در ژاپن همراه است که به نام دوره هیان (Heian) شناخته می‌شود (۷۹۴-۱۱۸۵). محله‌ها و خیابان‌های کیوتو به سبک پایتخت چین (به صورت شطرنجی) طراحی و ساخته شد و کاخ امپراتوری در مرکز آن قرار گرفت.

در سال ۱۱۸۵ شوگون‌های میناموتو پایتخت سیاسی را از کیوتو به کاماکورا (Kamakura) نزدیک محل فعلی توکیو منتقل کردند. این دوره در ژاپن به دوره کاماکورا معروف است. ولی بزرگان و اشراف با قدرتی کمتر در کیوتو باقی ماندند. زمانی که شوگون‌های آشی کاگا (Ashikaga) در سال ۱۳۳۳ قدرت را در دست گرفتند، مجدداً کیوتو مرکز حکومت شد.

در طول جنگ‌های ده ساله (۱۴۷۷-۱۴۷۶) بخش‌های وسیعی از شهر آتش گرفت و ویران شد.

در دوره ادو (Edo) بین گروه‌ها تقریباً صلح برقرار بود. در این دوره شوگون‌های توکوگاوا (Tokugawa)، گروه‌های سامورائی را مجدداً سازماندهی کردند و پایتخت را به ادو که بعداً توکیو نام گرفت منتقل نمودند. اما امپراتور که قدرتش محدود شده بود در کیوتو باقی ماند.

رهبران دوره میجی در سال ۱۸۶۸ قدرت را از شوگون‌ها گرفتند و اولین دولت متمرکز بر پارلمان را در ژاپن ایجاد کردند. آنها امپراتور را ترغیب کردند که از کیوتو به ادو مهاجرت نماید و نام ادو را به توکیو تغییر دادند. از آن تاریخ توکیو مرکز امپراتوری و پایتخت ژاپن شد.

در تمام دوره جنگ جهانی دوم متفقین برای حفظ آثار باستانی کیوتو این شهر را در لیست بمباران‌های خود قرار ندادند.

حال به چند منطقه دیدنی این شهر اشاره می‌کنیم:

قصر کین ک'کوجی (قصر طلایی) (Kinkokuji-Golden Palace): این قصر که در میان یک دریاچه و درختان بلند افرا و بلوط احاطه شده، در بخش شمالی کیوتو قرار دارد و تاریخ احداث آن به قرن سیزدهم میلادی برمی‌گردد. امروزه این قصر به دلیل موقعیت خاص طبیعی، شکوهمندی بنا، فضای زیبا و قدمت تاریخی‌اش، سالانه مورد بازدید هزاران جهانگرد و مسافر قرار می‌گیرد

جین کاکوجی

کاخ سابق امپراتوری به نام گوشو (Gosho): باغی است بسیار وسیع با

ساختمان‌های متعدد قدیمی و دیوارهای بلند. این کاخ از سال ۱۸۶۸ میلادی که پایتخت از کیوتو به توکیو منتقل شد به صورت پارک عمومی درآمد. مردم می‌توانند علاوه بر گردش روزانه

در این پارک، سالی یک روز از داخل ساختمان‌های آن نیز بازدید کنند.

دریاچه بیوا (Biwa): این دریاچه بزرگ‌ترین دریاچه آب شیرین ژاپن است که در نزدیکی این شهر (شمال شرقی) شکل گرفته است.

برج کیوتو (Kyoto Tower): این برج، ضدزلزله است، وقتی که بالای آن می‌ایستید شهر را زیر پای خود می‌بینید.

کاتسورا (Katsura Imperial Villa): این ویلا را پرنس توموهیتو در سال ۱۶۰۶ میلادی ساخت. در اینجا زیباترین باغچه‌های ژاپنی دیده می‌شود.

موزه ملی کیوتو، موزه هنری شهرداری، پارک مارویاما

(Maruyama)، پارک اکازاکی (Okazaki)، باغ وحش شهر (تأسیس ۱۹۰۳) و باغ گیاه‌شناسی شهر (تأسیس ۱۹۲۳) که نخستین باغ گیاه‌شناسی ژاپن است از دیگر نقاط دیدنی این شهر هستند.

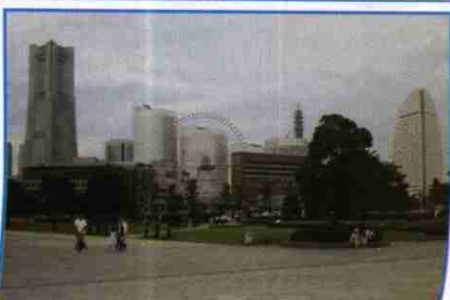
برخی معابد، پرستش گاه‌ها و نقاط مقدس از جمله: نیشی هونگانجی (Nishi Honganji)، سایه‌هو (Saiho)، کیومیزو (Kiyomizo)، یاساکا (Yasaka)، چیون این (Chion-in)، هیان (Heian) و جین کاکوجی (Ginkakuji) از دیدنی‌های حیرت‌انگیز شهر کیوتو هستند.

یوکوهاما (Yokohama)

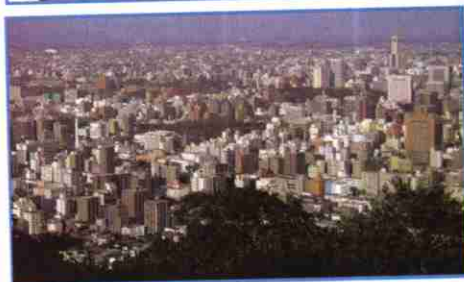
این بندر در شرق جزیره هونشو قرار گرفته است. یوکوهاما با ۵۷۹/۱۳۳/۳ نفر جمعیت (۲۰۰۵) بیشترین تراکم شهری در ژاپن را به خود اختصاص داد. یوکوهاما مرکز استان کاتاگاوا و در نزدیکی توکیو واقع شده است. این شهر به وسیله زلزله بزرگ کانتو و متعاقب آن به وسیله آتش سوزی سال ۱۹۲۳ خراب شد و بعد از آن به وسیله حمله هوایی امریکا در سال ۱۹۴۵ به طور جدی آسیب دید. اما پس از هر دو تخریب، دوباره بازسازی شد و اکنون کارخانه های بزرگ کشتی سازی، تولیدات شیمیایی، اتومبیل سازی، ساخت مواد فلزی و... در این شهر فعالیت می کنند. این شهر فعال ترین بندر ژاپن است.

در جنوب یوکوهاما و در نزدیکی باغ سانگی مجموعه ای از ساختمان های تاریخی از جمله بتکده های باستانی قرار دارد. پارک نوگویاما با باغ های زیبا، تئاتر در فضای آزاد، تالارهای کنسرت و باغ وحش از بزرگ ترین مراکز جذب گردشگر در این شهر است. کتابخانه کانازاوا به خاطر مدارک و کتاب های تاریخی اش مشهور است.

یوکوهاما یک موزه تجاری و صنعتی دارد و در تالارهای نمایشی متعدد شهر، همه سبک های نمایشی از نمایشنامه های کابوکی گرفته تا درام های مدرن اجرا می شود. محله چینی ها، پارک سانگی ین که معبد بودایی پانصد ساله ای را در خود جای داده، مرکز و موزه منسوجات ابریشمی از دیگر نقاط دیدنی این شهر به شمار می آیند.

ساپورو Sapporo

برج ساپورو

شهر ساپورو در جنوب غربی جزیره هوکایدو در کنار رودخانه ایشی کاری (Ishi Kari) قرار دارد و مرکز استان هوکایدو است. ساپورو با جمعیت ۱/۸۸۰/۸۷۵ نفر (۲۰۰۵) بزرگترین شهر جزیره هوکایدو است. این شهر توسط بندر اُتارو (Otaru) که در شمال غربی آن قرار دارد با دیگر بنادر دنیا مرتبط است.

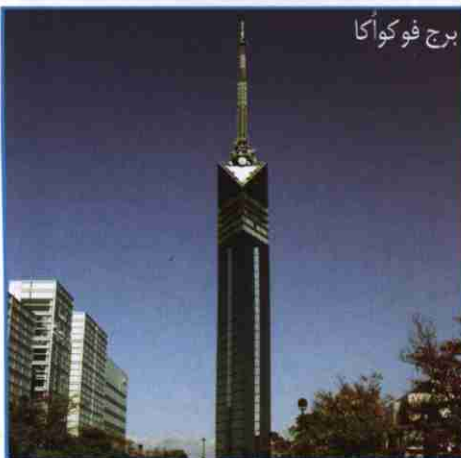
علاوه بر فرودگاه‌های مختلف، جزیره هوکایدو از طریق راه آهن نیز به جزیره هونشو متصل است. صنایع غذایی، صنایع چوب و تولید لوازم التحریر برخی از صنایع مهم ساپورو به شمار می‌آیند. دانشگاه و مراکز آموزش عالی مختلفی در ساپورو فعالیت دارند از جمله: دانشگاه هوکایدو (۱۸۷۶)، کالج پزشکی ساپورو (۱۹۴۵)، دانشگاه گاکوئن ۱۹۵۰ (Gakuen) و دانشگاه ساپورو (۱۹۶۷). باغ گیاه شناسی از دیدنی‌های شهر ساپورو است. شهر فعلی در سال ۱۸۷۱ ساخته شد و با توسعه سریع، پانزده سال بعد یعنی در سال ۱۸۸۶ مرکز استان هوکایدو شد. ساپورو در جزیره شمالی هوکایدو واقع شده و زمستان‌هایی طولانی و پر برف دارد. در سال ۱۹۷۲ بازی‌های المپیک زمستانی در این شهر برگزار شد.

ورزش‌های زمستانی در ساپورو بسیار رایج است و علاقه‌مندان بسیاری را برای اسکی به خود جذب می‌کند. فستیوال برف، سالانه در این شهر برگزار می‌شود. شرکت کنندگان اشکال و مجسمه‌های زیبایی از برف و یخ می‌سازند.

فوکوآکا Fukuoka

بندر فوکوآکا در شمال غربی جزیره کیوشو قرار دارد و مرکز استان فوکوآکا است. این شهر در خلیج هاکاتا (Hakata) واقع شده است. رودخانه ناکا (Naka) این شهر را به دو قسمت تقسیم می‌کند. در ساحل غربی، قلعه قدیمی شهر که در سال ۱۶۰۱ ساخته شده است قرار دارد. در ساحل شرقی، خلیج هاکاتا واقع شده که بخش اصلی و تجاری شهر در این منطقه است. بخش شرقی از قرن هفتم زمانی که به عنوان محل ارتباط با چین مطرح شد، توسعه یافت. این شهر نزدیک‌ترین بندر مهم ژاپن به بخش اصلی قاره آسیا است. از صنایع مهم فوکوآکا می‌توان به ابریشم بافی، عروسک سازی، صنایع چینی، ساخت ماشین آلات، کاغذسازی، صنایع فلزی و صنایع الکتریکی اشاره کرد. در طول ساحل خلیج هاکاتا بقایایی از دیوار دفاعی شهر که سه متر ارتفاع دارد، دیده می‌شود.

این دیوار در قرن ۱۳ برای حفاظت شهر در مقابل حملات سپاه مغول‌ها ساخته شد. دانشگاه کیوشو (۱۹۱۱) (Kyushu) و دانشگاه فوکوآکا (۱۹۳۴) در این شهر قرار دارند. جمعیت فوکوآکا حدوداً ۱/۴ میلیون نفر (۲۰۰۵) است.

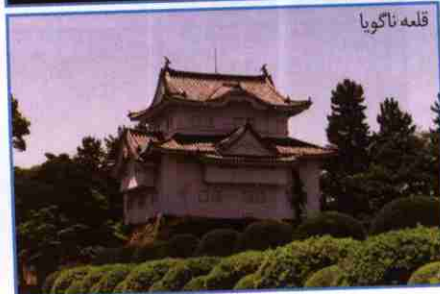
برج فوکوآکا

ناگویا Nagoya

بندر ناگویا در سواحل جنوبی جزیره هونشو قرار دارد و مرکز استان آییچی (Aichi) است. ناگویا از بنادر و شهرهای مهم صنعتی ژاپن است. آهن و فولاد، صنایع شیمیایی، خودروسازی، هواپیماسازی و نساجی، برخی از صنایع این شهر است. یکی از مناطق مهم و دیدنی شهر قلعه ناگویا (Nagoya Castle) است که در سال ۱۶۱۲ ساخته شد. این قلعه در جنگ جهانی دوم (۱۹۴۵) بمباران شد و آتش گرفت و در سال ۱۹۵۹ بازسازی شد.

معبد آتسوتا (Atsuta Shrine) و معبد ایس (Ise shrine) که از قدیمی ترین و معروف ترین معابد شینتو ژاپن هستند، از مکان های دیدنی شهر هستند. در ناگویا، دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی مختلفی فعالیت دارند که برخی از آنها عبارت اند از: دانشگاه ناگویا (۱۹۳۹)، دانشگاه میجو (۱۹۴۸) (Meijo)، دانشگاه نانزان (۱۹۴۹) (Nanzan)، دانشگاه شهر ناگویا (۱۹۵۰) و انستیتو تکنولوژی ناگویا (۱۹۴۹).

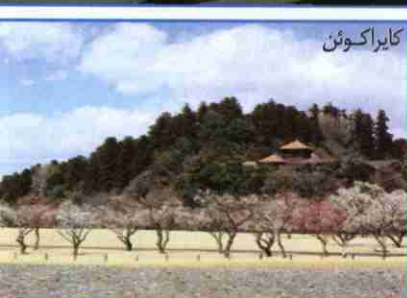
آغاز توسعه ناگویا به قرن ۱۷ باز می گردد؛ زمانی که قلعه ناگویا به دست ژنرال های توکوگاوا ساخته شد. در سال ۱۸۸۰ بعد از آن که این شهر به یکی از مراکز صنعتی ژاپن تبدیل و بندر آن مدرن و مجهز شد (۱۹۰۷) توسعه آن نیز سرعت گرفت. در طی جنگ جهانی دوم شهر ناگویا بارها توسط هواپیماهای آمریکایی بمباران شد و به شدت آسیب دید. اکنون با گذشت شصت سال از پایان جنگ، ناگویا کاملاً بازسازی شده و یکی از شهرهای زیبا و مدرن ژاپن محسوب می شود. جمعیت این شهر ۲/۲۱۵/۰۰۰ نفر (۲۰۰۵) است.

کیوتو

کایراکونن

باغ‌های ژاپنی که چشم اندازهای بی‌همتایی دارند، از شهرت برجسته‌ای در جهان برخوردارند. این باغ‌ها که ترکیب منظمی از آرایه‌ها و نمادهای بودایی و شینتویی هستند، با ایده‌ی کلی رسیدن به سکوت و ابدیت با استفاده از گیاهان، شن، آب و صخره هر بیننده‌ای را از خود بی خود کرده و به تفکر عمیق وا می‌دارد. بسیاری از معابد قدیمی و شماری از معابد جدید در چنین باغ‌هایی ساخته شده اند. کیوتو با مجموعه‌ای از این باغ‌ها که یادگار قرن‌های گذشته هستند در ژاپن مثال زدنی است.

باغ عمارت کلاه فرنگی کاتسورا یکی از مشهورترین باغ‌های کیوتو به شمار می‌رود. صخره معبد ریوانجی، این باغ در توکیو قرار دارد و با استفاده از سنگ، درخت، فانوس‌های سنگی، حوضچه‌ها و چشمه‌ها ساخته شده است. باغ کایراکونن (Kairakuen) در شهر میتو (استان ایباراکی)، باغ کنروکونن (Kenrokuen) در شهر کانازاوا (Kanazawa) (استان ایشیکاوا) و باغ کراکونن (Krakuen) در شهر اوکایاما (استان اوکایاما) از دیگر باغ‌های دیدنی ژاپن هستند.

کنروکونن

باغ امپراتوری کیوتو

تاثیر غرب که از دوره میجی (۱۸۶۸-۱۹۱۲) آغاز شده بود حتی به طراحی باغ‌های ژاپنی نیز کشیده شد. باغ ملی شین جوکوگیونن (Shinjuku gyoen) در توکیو نمونه‌ای از این گونه باغ هاست.

هوکایدو

موزه‌های ژاپن به استثناء چند گالری مدرن در شهرهای بزرگ، معمولاً در معابد و زیارتگاه‌ها قرار دارند. از جمله موزه‌های معروف ژاپن، موزه معبد میوهواین (myohoin) در کیوتو است. در توکیو چندین موزه و گالری هنری وجود دارد که موزه ملی توکیو مهم‌ترین آنها و بزرگ‌ترین موزه هنر در ژاپن است. این موزه که در سال ۱۸۷۱ تأسیس شده است در پارک ونو قرار دارد. موسسه نزو (Nezu) که مجموعه‌ای از وسایل مربوط به جشن چای و دیگر اشیای هنر بودایی را در خود جای داده، مجموعه هاتاکیاما، موزه خطاطی، موزه ملی، هنر غرب، موزه معبد میجی، موزه اودو و موزه هنرملت از دیگر موزه‌های مهم شهر توکیو هستند. در شهرهای دیگر ژاپن نیز موزه‌های جالب توجهی وجود دارد که موزه ملی نارا، موزه هنری فوجیتا در اُساکا، موزه هنری توکوگاوا در ناگویا نمونه‌هایی از آنها هستند.

کتابخانه‌ها

بیشتر کتابخانه‌های بزرگ ژاپن در توکیو قرار دارند. از جمله کتابخانه‌ی شورای ملی که شامل بانک اطلاعات و مرکز تبادل بین‌المللی کتاب است. این کتابخانه از هفت قسمت تشکیل شده و در مجموع بیش از ۵ میلیون جلد کتاب دارد. کتابخانه‌ی بونکوی توکیو نیز از کتابخانه‌های مهم این شهر بوده که حدود هفتصد هزار کتاب به زبان‌های هندی، بنگالی، تایلندی، چینی، عربی، فارسی، ترکی، روسی و زبان‌های دیگر دارد. تعداد کتاب‌های فارسی موجود در کتابخانه‌ی بونکو حدود ۶۳۰۰ جلد است. این کتابخانه از سال ۱۹۶۱ به پیشنهاد یونسکو، مرکز پژوهش درباره فرهنگ کشورهای آسیای شرقی شده است. در دانشگاه‌های مهم توکیو نیز کتابخانه‌های بزرگی وجود دارد. کتابخانه دانشگاه میجی و کتابخانه دانشگاه نیهون از جمله این کتابخانه‌ها هستند. در دیگر شهرهای ژاپن هم دانشگاه‌هایی با کتابخانه‌های بزرگ وجود دارد.

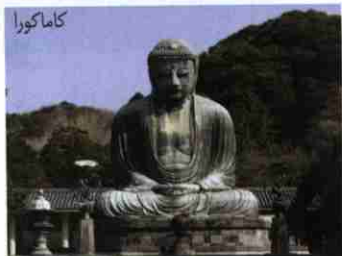
دیگر مکان‌های معروف و دیدنی

فرودگاه کانسای: فرودگاه بین‌المللی کانسای در خلیج اُساکای ژاپن، اولین فرودگاه دور از ساحل در جهان است. این فرودگاه که در سال ۱۹۹۴ تکمیل شد، در ۵ کیلومتری جنوب ساحل جزیره هونشو قرار دارد.

این فرودگاه تماشایی، روی یک جزیره‌ی مصنوعی ساخته شده و پایانه‌ی شیشه‌ای دارد که طول آن ۱۷۰۰ متر است. مهندسان در ساخت این جزیره و فرودگاه آن، از پیشرفته‌ترین تکنولوژی جهان استفاده کرده‌اند.

ناقوس بزرگ کیوتو: این ناقوس ۶۳ تن وزن، ۴/۲۰ متر ارتفاع و ۲/۷۰ متر قطر دارد. ضخامت آن ۲۲/۵ سانتی‌متر است. ناقوس بزرگ کیوتو در سال ۱۶۱۴ میلادی به دستور هیرویشی، سردار نظامی ژاپن، ساخته شده و در معبد چيون این (Chion in) نگهداری می‌شود و بزرگترین ناقوس جهان است.

پل راه آهن اوی: این پل که ۳۳۳۲ متر طول دارد بین توکیو و اُساکا قرار داشته و از شاهکارهای مهندسی معاصر به شمار می‌رود.

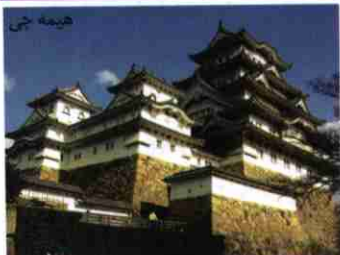
مجسمه بودای بزرگ: این مجسمه که دایمی بوتسو نام دارد در محوطه معبد کوتو کوئین، در شهر کاماکورا (Kamakura) (در نزدیکی توکیو) قرار گرفته است. این مجسمه برنزی در سال ۱۲۹۲ ساخته شده و بیش از ۱۱ متر طول دارد.

فرودگاه ناگویا: (Chubu-centair) این فرودگاه

مدرن نیز مانند کانسای بر روی جزیره‌ای مصنوعی ساخته شده و در سال ۲۰۰۷ به بهره‌برداری رسید.

قلعه هیমে جی (Himeji Castle): این قلعه در شهر کوچک هیमे جی واقع شده و از زیباترین بناهای تاریخی ژاپن است.

ماتسوهیتو میجی (Mutsuhito Miji ۱۸۵۲-۱۹۱۲)

میجی از سال ۱۸۶۷ تا ۱۹۱۲ امپراتور ژاپن بود. در خلال امپراتوری میجی ژاپن به یکی از قدرت‌های صنعتی جهان تبدیل شد و نیروی دریایی آن کشور به جمع قوای دریایی برتر دنیا پیوست. او به نظام فتودالی ژاپن پایان بخشید و ضمن ممنوع کردن اعمال ستم و بی عدالتی نسبت به طبقات ضعیف جامعه، مدارس دولتی را تأسیس کرد. میجی خدمت نظام وظیفه را اجباری کرد و اقدامات متعددی برای مدرن‌سازی ژاپن انجام داد. او همچنین استفاده از تقویم غربی را در ژاپن معمول کرد و در سال ۱۸۸۹ میلادی قانون اساسی جدیدی را به اجرا گذاشت.

هیروهیتو Hiro Hito (۱۹۰۱-۱۹۸۹)

هیتو رهبری طولانی‌ترین دوره امپراتوری جهان را در قرن بیستم برعهده داشت. او از ۲۵ دسامبر ۱۹۲۶ تا ششم ژانویه ۱۹۸۹ امپراتور ژاپن بود. وی آخرین بازمانده از رهبران دوران جنگ دوم جهانی بود.

در سال‌های اولیه امپراتوری هیروهیتو، اقتصاد ژاپن رو به ضعف نهاد و نظامیان در کشور قدرت گرفتند. نظامیان هیروهیتو توانستند

منچوری و سه شهر بزرگ چین یعنی پکن، شانگهای و تین تسین و تمامی شهرهای عمده ساحلی شرق چین را به اشغال خود درآوردند. در کشور چین، بیشتر مردم، ضعف زمامداری هیروهیتو را سبب توسعه طلبی نظامیان ژاپن در سال‌های قبل از جنگ دوم جهانی می‌دانند. هیروهیتو بعدها به‌عنوان پادشاهی سمبولیک که از فعالیت سیاسی کناره گرفت و در مقام دانشمندی طبیعی دان که به تحقیقات علمی سرگرم بود، مشهور شد.

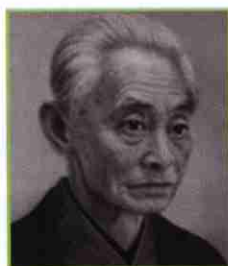

هیروهیتو که در لحظه مرگ تنها ۱۸ کیلوگرم وزن داشت، از ۱۹ سپتامبر ۱۹۸۸ تا پایان عمرش به مدت صد و یازده روز به دلیل ابتلا به سرطان اثنی عشر در بیمارستان بستری بود. و همین بیماری مرگ وی را رقم زد. پس از مرگ او، پسرش اکی هیتو به عنوان امپراتور جدید ژاپن انتخاب شد.

آکینوری ناکایاما Akinori Nakayama (۱۹۴۳)

آکینوری ناکایاما، قهرمان ژیمناستیک در سال ۱۹۴۳ متولد شد. وی برنده شش مدال طلا، دو مدال نقره، و دو مدال برنز در مسابقات المپیک ۱۹۶۸ و ۱۹۷۲ است.

یاسوناری کاواباتا Yasunari Kawabata (۱۸۹۹-۱۹۷۲)

رمان نویسی که در سال ۱۹۶۸ میلادی موفق شد جایزه نوبل در رشته ادبیات را کسب کند. او اولین ژاپنی بود که جایزه مزبور را از آن خود کرد. از برجسته ترین آثار کاواباتا می‌توان به سرزمین برف (سال ۱۹۴۷) اشاره کرد.

آکیرا کوروساوا Akira Kurosawa (۱۹۱۰-۱۹۹۸)

کارگردان ژاپنی که در سال ۱۹۱۰ در توکیو به دنیا آمد. وی در سال ۱۹۵۱ میلادی بافیلم راشومون که برنده جایزه فستیوال فیلم ونیز شد خود را به جهانیان شناساند. برخی از فیلم‌های مشهور کوروساوا عبارتند از: هفت سامورایی (۱۹۵۴)، سریر خون (۱۹۵۷)، ریش قرمز (۱۹۶۵) و رویاها (۱۹۹۰).

شیبا سابورو کینازاتو (Shibasaburo Kitazato) (۱۸۵۲-۱۹۳۱)

او هم زمان با یرسین فرانسوی میکروب (باسیل) طاعون را در سال ۱۸۹۴ کشف کردند. کینازاتو در برلین زیر نظر کخ تحصیل و سپس انسیتو تحقیقاتی را در ژاپن پایه ریزی کرد.

ناکاکي Nakaki

در سال ۱۷۸۲ بیماری بری بری را کشف کرد.

کشور ژاپن در زمینه دریافت جایزه نوبل نیز مشاهیر دیگری دارد که عبارتند از :

- هایدکی یوکاوا فیزیک ۱۹۴۹
- شینچیروتوموناگا فیزیک ۱۹۶۵
- لئوریوناساکی فیزیک ۱۹۷۳
- کینچی فوکویی شیمی ۱۹۸۱
- سوسوموتونه گاوا پزشکی ۱۹۸۷
- کنزا بورو اوئه ادبیات ۱۹۹۴
- هایدکی شیراکاوا شیمی ۲۰۰۰
- ریوژی نویوری شیمی ۲۰۰۱
- ماساتوشی کوشیبا فیزیک ۲۰۰۲
- کویچی تاناکا شیمی ۲۰۰۲

کلمات متداول و جملات کاربردی

ردیف	فارسی	نحوه تلفظ به فارسی	نحوه تلفظ به انگلیسی
۱	سلام / خداحافظ	کُنِیچِوا / سایونارا	Konichiwa/ Sayonara
۲	صبح بخیر / شب بخیر	آهایو / آیاسومی	Ohayo / Oyasumi
۳	ملیت	کُکومین	Kokumin
۴	شغل	شیمه	Shigotawa
۵	گذرنامه	پاسپورْت	Paspoorto
۶	کارت شناسایی	می ئُن شوغ	Mibunshow
۷	ویزا	بیزا	Biza
۸	دعوتنامه	شَتائی تِگامی	Shotai tegami
۹	لغو / تأیید	میتْمِرو / کَنسلو	Mitomeru/Canselu
۱۰	بلیط	چی کِ تْ	Chiketo
۱۱	کارت پرواز	بُردین پاسو	Bordin pasu
۱۲	شماره پرواز	نان بین	Nan bin
۱۳	چمدان / اسباب و اثاثیه	کابان	Kaban
۱۴	بار	نِی مُتسو	Nimotsu
۱۵	گمرک	زِکین یا	Zekinya
۱۶	اطلاعات	آنای جْ	Anaijo
۱۷	ورودی / خروجی	ایرِگوچی / دِگوچی	Iregochi / Degochi
۱۸	نقشه شهر / راهها	ماچی نو چیزو	Mahino chissu
۱۹	بانک / صندوق	گین کُ / کین کُ	Ginko/Kinko
۲۰	پول / کارت اعتباری	اُکانه / کارْد	Okane/ cardo
۲۱	عوارض / مالیات	زِکین	Zekin
۲۲	سفارت / کنسولگری	تای شی کان	Taishikan
۲۳	لیست انتظار	جون بان ماچی	Junbanmachi
۲۴	فرودگاه	کو کُ	Kuko
۲۵	ایستگاه قطار	دِنشَتا اِکی	Denshano eki

کلمات متداول و جملات کاربردی

ردیف	فارسی	نحوه تلفظ به فارسی	نحوه تلفظ به انگلیسی
۲۶	ایستگاه مترو	چیکادِتسونِ اِکی	Chikadetsuno eki
۲۷	ایستگاه تاکسی	تاکسی نِ اِکی	Tax no eki
۲۸	ایستگاه اتوبوس	باسو نِ اِکی	Bus no eki
۲۹	قایق/کشتی	فونه	Fune
۳۰	کشور / شهر	کونی / مَچی	Kuni / Machi
۳۱	خیابان	می چی	Michi
۳۲	چپ / راست / مستقیم	هیداری / میگی / ماسوگو	Hidari / Migi / Masugu
۳۳	عقب / جلو	اُسی رو / ما	س
۳۴	نزدیک / دور	تِ ئی / چیکائی	Toi/Chikai
۳۵	از کجا	دُکُ کَارا	Do Ko Kara
۳۶	تا کجا	دُکُ مَای	Do Ko Made
۳۷	ماشین	کوروما	Kuru Ma
۳۸	با ماشین	کوروماِی	Kuru Ma De
۳۹	گواهینامه رانندگی	مِن کِ شُ	Menkesho
۴۰	کرایه	ری یوآکین	Riyokin
۴۱	کیف پول	سای فو	Sifu
۴۲	خطر	آبونای	Abunai
۴۳	دزد	دُزُبُ	Dorobo
۴۴	جریمه	باکین	Bakin
۴۵	پلیس	کِئی ساتسو	Keisatsu
۴۶	کمک / شکایت	تاس کارو / اُتارو	Taskaru / Utaeru
۴۷	مشکل / اتفاق	جی کِن	Jiken
۴۸	جاهای دیدنی	یومِن باشو	Yume no basho
۴۹	راهنما / مترجم	تسویاکوسوروهِیتو / آنای سوروهِیتو	Tsu Yaku suru hito / Anai suru hito
۵۰	آژانس مسافرتی	کُکُوج کایشا	Koku kaisha

کلمات متداول و جملات کاربردی

ردیف	فارسی	نحوه تلفظ به فارسی	نحوه تلفظ به انگلیسی
۵۱	مسجد	مُسکو	Mosku
۵۲	هتل	هْتِرو	Hoteru
۵۳	فرم ثبت نام	فُرْم	Formo
۵۴	امضا	سایین	Sain
۵۵	تلفن	دِنوا	Denwa
۵۶	مرکز خرید	بی سی تی	Bey city Depato
۵۷	فروشگاه	دِپات	Depato
۵۸	حراج / تخفیف	واریبیکِی / آفو	Waribiki / ofu
۵۹	گران / ارزان	تاکایی / یاسویی	Takai / yasui
۶۰	هدیه	اُمی یا گِه	Omiyage
۶۱	رستوران	رستوران	Retoran
۶۲	صورت حساب	رِسیتو	Resito
۶۳	انعام	چیپو	Chipu
۶۴	خوشمزه	اُشی شی	Oishi
۶۵	بدمزه	مازونی	Mazui
۶۶	سرد/گرم	اُتسویی / سامویی	Atsui/Samui
۶۷	پر / خالی	هائی ترو / کاراپ	Haiteru/Karapo
۶۸	گرسنه / تشنه	اُناکاهِتا / نُدکاوهِیتا	onaka heta /Nodokawaita
۶۹	صبحانه	آسامیشی	Asa meshi
۷۰	ناهار	هی رو مِشی	Hiru meshi
۷۱	شام	بان مِشی	Ban meshi
۷۲	لیست غذا	مین یو	Menyu
۷۳	نان	پان	Pan
۷۴	آب / نوشابه	جوسو / میزو	Jusu / mizu
۷۵	نوشابه غیر الکلی	آل ک' هول نای جوسو	Alcolu nai jusu

کلمات متداول و جملات کاربردی

ردیف	فارسی	نحوه تلفظ به فارسی	نحوه تلفظ به انگلیسی
۷۶	ساندویچ	ساندویچی	Sandevichi
۷۷	ماهی	ساکانا	Sakana
۷۸	گوشت گاو	گیو نی کو	Gi you niku
۷۹	گوشت بره	شیتسوجی ن نی کو	Shitsuj no niku
۸۰	گوشت خوک	بوتانیکو	Buta Niku
۸۱	میگو	ایبی	Ebi
۸۲	هشت پا	تاکو	Tako
۸۳	دستشویی	ت آرایبی	Tearai
۸۴	بیمارستان	بیو این	Biyoin
۸۵	پزشک	ایشا	Iaha
۸۶	داروخانه	پاک یوکوع	yoku Yak
۸۷	دارو	کو سو ری	Kusuri
۸۸	بیمار	کانجا	Kanja
۸۹	بزرگ / کوچک	اکی / چی سائی	Oki/chisai
۹۰	کم / زیاد	چت / ایپائی	Choto/Ipai
۹۱	خوب / بد	تاداشی / دامه	Tadashi/Dame warvi
۹۲	باز / بسته	ای ت رو / شیمرو	Aiteru/Shimeru
۹۳	سبک / سنگین	کاروئی / اُم نی	Karui/Omoi
۹۴	بالا / پایین	و / شیتا	Ve/ shita
۹۵	شمال / جنوب	کیتا/می نامی	Kita/Minami
۹۶	شرق / غرب	هیگاشی / نی شی	Higashi/Nishi
۹۷	تند / کند	هایائی / یوکوری	Hayai/Yukuri
۹۸	کی	ایتسو	Itsu
۹۹	الان - حالا	ایما	Ima
۱۰۰	روشن / خاموش	سوک رو / ک سو	Sukeru/Kesu

کلمات متداول و جملات کاربردی

ردیف	فارسی	نحوه تلفظ به فارسی	نحوه تلفظ به انگلیسی
۱۰۱	دیر / زود	اُشائی / هایائی	Osoi / Hayai
۱۰۲	تاریخ / ساعت	سِرِکی / جیکان	Sereki / jikan
۱۰۳	دیروز / امروز / فردا	کین / کِی / اُ / آشتا	Kino/Kewo/Ashita
۱۰۴	پس فردا	آساته	Asate
۱۰۵	پریروز	اُتُ تِ ئی	Oto Toi
۱۰۶	بعداً	اُتُ دِ	Ato De
۱۰۷	چند دقیقه دیگر	اُتُ نان فون	Ato Nan Fun?
۱۰۸	چند ساعت دیگر	اُتُ نان جی کان	Ato Nan Jikan?
۱۰۹	چند روز دیگر	اُتُ نان نی جی	Ato Nan Nichi?
۱۱۰	پارسال	ساکو نن	Saku Nen
۱۱۱	امسال	کُتُ شی	Koto Shi
۱۱۲	سال دیگر	رای نن	Rai Nen
۱۱۳	ماه قبل	سن گِسو	Sen Getsu
۱۱۴	همین ماه	کُن گِسو	Kon Getsu
۱۱۵	ماه آینده	رای گِسو	Rai Getsu
۱۱۶	هفته قبل	سن شوع	Sen Shu
۱۱۷	برای همین هفته	کُن شوع نُ تاهه نی	no tame ni Kon Shu
۱۱۸	برای هفته آینده	رای شوع نُ تاهه نی	Rai Shu no tame ni
۱۱۹	یکشنبه	نی جِ یو بی	Nichi yobi
۱۲۰	دوشنبه	گِتسو یو بی	Getsu yobi
۱۲۱	سه شنبه	کا یو بی	Kayo bi
۱۲۲	چهارشنبه	سین یوبی	Sinyobi
۱۲۳	پنجشنبه	موکی یوبی	Mokiyobi
۱۲۴	جمعه	کین یوبی	Kinyobi
۱۲۵	شنبه	دُ یوبی	Doyobi

کلمات متداول و جملات کاربردی

ردیف	فارسی	نحوه تلفظ به فارسی	نحوه تلفظ به انگلیسی
۱۲۶	بهار	هارو	Haru
۱۲۷	تابستان	ناتسو	Natsu
۱۲۸	پاییز	آکی	Aki
۱۲۹	زمستان	فویو	Fuyu
۱۳۰	صفر	زُرو	Zero
۱۳۱	یک	ایچی	Ichi
۱۳۲	دو	نی	Ni
۱۳۳	سه	سان	San
۱۳۴	چهار	یُن	Yon
۱۳۵	پنج	ئِ	Go
۱۳۶	شش	رُکو	Roku
۱۳۷	هفت	نانا	Nana
۱۳۸	هشت	هاچی	Hachi
۱۳۹	نه	کو	Ku
۱۴۰	ده	چو	Ju
۱۴۱	مجانی / خصوصی	موری یو/کُ جین تِکی	Muriyo/Kojinteki
۱۴۲	خانم / آقا	سان	San
۱۴۳	پدر / مادر	اُتُ سان / اُکاسان	Otosan/Okasan
۱۴۴	خواهر / برادر	اُن سان / اُنِی سان	Anesan/Onisan
۱۴۵	دختر / پسر	اُنا / اُتُ ئِ	Onna/Otoko
۱۴۶	شوهر	شوجین	Shujin
۱۴۷	همسر	تسوما	Tsuma
۱۴۸	بعدی / قبلی	سوگی / تِ مارا	Sugi/Temae
۱۴۹	اینجا / این آن	کُ ئِ / کُره / سوره	Koko/Kore/Sore
۱۵۰	پارک	کُ ئِن	Koen

کلمات متداول و جملات کاربردی

ردیف	فارسی	نحوه تلفظ به فارسی	نحوه تلفظ به انگلیسی
۱۵۱	الباقی پول	اُسوری	Usuri
۱۵۲	چشن	ماتسوری	Matsuri
۱۵۳	سونای ژاپنی	اُن سن	On Sen
۱۵۴	بد نشدن - خراب - تاجور	دامه	Dame

ردیف	فارسی	نحوه تلفظ به فارسی	نحوه تلفظ به انگلیسی
۱	حال شما چطور است ؟	اُگن کی دِس کا ؟	Ogenki desu ka?
۲	متشکرم	آری گات	Arigato
۳	لطفاً	اُن گائی شی ماسو	Onegaishimasu
۴	متأسفم / ببخشید	سومی ماسن	Sumimasen
۵	اسم شما چیست ؟	اُنا ما اِ نان دِسو کا ؟	O namae nan desuka?
۶	اسم من است.	واتاشی نِ ناماِ وا دِس	Watashi no namae wa Des.
۷	از آشنایی با شما خوشوقتیم.	ها جیمه ماشته	Hajime mashite
۸	اهل کجا هستید؟	دُ کُ جین دِس کا ؟	Do ko jin des ka ?
۹	من اهل ایران هستم	واتاشی وا ایران جین دِسو	Watashi wa iran jin desu
۱۰	چند سال دارید؟	نان سائی دِس کا ؟	Nan sai des ka?
۱۱	من ۳۰ سال دارم.	واتاشی وا سان جو سائی دِس	Watashi wa san ju sai des
۱۲	متوجه نمی شوم.	واکاریماسن	Wakari masen
۱۳	من ژاپنی بلد نیستم.	واتاشی وا نیهون گو واکاری ماسن	Watashi wa nihongo wakari masen

کلمات متداول و جملات کاربردی

ردیف	فارسی	نحوه تلفظ به فارسی	نحوه تلفظ به انگلیسی
۱۴	قیمت این چقدر است؟	کُره وا ایکورا دس کا ؟	Kore wa ikura des ka?
۱۵	چقدر باید بابت بپردازم؟	ایکورا یوروشی دس کا ؟	Ikura yoroshi des ka?
۱۶	آیا ممکن است کمک کنید؟	واتاشی نی تا سوکته کور ماسو کا ؟	Watashi ni tasukete kure masu ka?
۱۷	من راه را گم کرده‌ام.	واتاشی وا میچی اُ مایو ته ماسو	Watashi wa michiwo mayote masu.
۱۸	من گم شده‌ام.	واتاشی وانا کوناتا	nakunata. Watashi wa
۱۹	این خراب است.	کُره وا دامه دس	Kore wa dame desu.
۲۰	به (این) چه می گویند؟	کُره نی نانی ایوا ر رو ؟	Kore ni nani I ware ru?
۲۱ کجاست؟	دکُ ؟	Doko?
۲۲	چه وقت؟	نان جی ؟	Nan ji?
۲۳	آیا اتاق خالی دارید؟	هیا آری ماسو کا	He ya arimasu ka?
۲۴	اجاره آن هر شب چقدر است؟	ایچی بان ایکورا دس کا ؟	Ichi ban ikura des ka?
۲۵	آیا ممکن است این فرم را پر کنید؟	کُن کامی اُ کائیت کور ماسو کا ؟	Kono kami wo kaite kure masu ka?
۲۶	نرخ تبدیل چقدر است؟	رتو و ایکورا دس کا ؟	Reto wo ikura deska?
۲۷	کجا می توانم ارزم را تبدیل کنم؟	دکُ نی اُ کان اُ کائی رو دکُ ماس کا ؟	Doko ni okane wo kairu deki mas ka?
۲۸	من برای تفریح / تجارت / تحصیل / سلیلات آمده‌ام.	واتاشی وا آسویی / شوبای / این کِ اُ کی ماشتا	Watashi wa asubi/shobai/benkeou kimashita.
۲۹	جاهی دی نی مهم کجا هستند؟	نی هون ن یومه ن تُکر دُ ک دس کا ؟	Nihon no yumi no tokoro doko des ka?
۳۰	چطور می توانم به بروم؟	دُ یا ته آساکانی ایکودکی ماس کا ؟	Do yate osakani iku deki mas ka?
۳۱	ساعت چند است؟	نان جی دس کا ؟	Nan Ji Des Ka?
۳۲	ورود خارج ممنوع است؟	گائی جین دامه دس کا ؟	des ka? Gaijin dame
۳۳	است	دائی جو بو	Dai jobu

کلمات متداول و جملات کاربردی

ردیف	فارسی	نحوه تلفظ به فارسی	نحوه تلفظ به انگلیسی
۳۴	صحبت کردن	هاناشی سورو	Hanashi suru
۳۵	فهمیدم	واکاری ماشیتا	Wakari mashita
۳۶	گوش می دهم	کی کی ماسو	Kikimasu
۳۷	نمی خواهم	ایرانای	Iranai
۳۸	پولم را گم کرده‌ام	اُ کان اُناکوشی ماشیتا	O Kane O Nakushimashita
۳۹	بستن - بسته شدن	شیمه ماسو	Shime Masu
۴۰	برای لحظه‌ای	شی باراکو	Shibara-Ku
۴۱	می‌خواهم رزرو کنم	یویاکو شی تائی	Yo Yaku Shitai
۴۲	مهم بودن - لازم بودن	شی تسویو	Shitsuyo
۴۳	عیبی ندارد/ ایرادی ندارد	کاماوا نائی	Kamawa Nai
۴۴	کاری نمی شود کرد - اتفاقی که افتاده	شُ گا نائی	Shoga Nai
۴۵	خواستن - احتیاج داشتن	هوشیئی	Hoshii
۴۶	احتمال ندارد	کان سه نای	Kanose nai
۴۷	احتمالش کمه	احتمالش کمه	Kanose Hikui
۴۸	اصلاً احتمال ندارد	اصلاً احتمال ندارد	Zen Zen Kanose Nai
۴۹	گاهی وقتی	تاماتاما	Tamatama
۵۰	یکبار دیگر	مو ایچی دُ	Moichi do
۵۱	رها می کنم - بی خیال می شوم	آکی رامرو	Akirameru
۵۲	حفظ کردن - به خاطر داشتن	ماموریماسُ	Mamorimasu
۵۳	مواظب باش	کی یو اُوس کِته	Kito Uskete
۵۴	برای اولین بار	هاجی مِته	Hajimete

Introduction to World Countries

Japan

By: Mahmoud Reza Barazesh

Second Printing

ISBN 978-964-2839-29-2

9 789642 839292